

CATALUNYA+ CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

Any XXX • Núm. 1.563 • 2,20 €

3 • setembre • 2009

«L'enveja és una declaració d'inferioritat»
Napoleó I Bonaparte

LA TASCA HUMANITÀRIA EN L'ÀMBIT DE LA COOPERACIÓ INTERNACIONAL HA ESDEVINGUT AVUI UNA VOCACIÓ DE RISC

Herois del segle XXI

P. LLUÍS MAGRIÑÀ, EXDIRECTOR DEL SERVEI JESUÏTA PER ALS REFUGIATS

«No volem màrtirs! Hem de protegir al màxim la vida dels cooperants perquè, un cop morts, ja no podem fer res més»

Més d'un centenar de cooperants humanitaris van ser assassinats l'any 2008 mentre desenvolupaven tasques de cooperació internacional. És la xifra més alta de la història, sense comptar tots aquells que van ser ferits greument o han estat segrestats durant aquest mateix període. La inseguretat creixent en l'àmbit de la cooperació d'emergència és una de les preocupacions més grans avui de les ONG i dels organismes internacionals. Amb l'objectiu de sensibilitzar l'opinió pública i alçar la veu davant d'aquesta dramàtica realitat, el 19 d'agost passat es va celebrar per primera vegada el Dia Mundial de l'Assistència Humanitària.

Pàg. 3, 4 i 5

Inici de l'Any Miquel Batllori

El mes d'octubre proper se celebrarà el centenari del naixement del P. Miquel Batllori. Per rememorar la figura i l'obra d'aquest gran jesuïta i historiador —traspassat el 2003— l'Església catalana, la Companyia de Jesús i la Generalitat de Catalunya han preparat un seguit d'actes institucionals. El P. Batllori va destacar pels seus estudis sobre la història de la Companyia de Jesús, l'humanisme renaixentista i l'aportació de Catalunya a l'Església moderna i contemporània.

Pàg. 24

Reflexions sobre la figura del nunci apostòlic de la Santa Seu

Pàg. 2 i 12

El P. Josep M. Abella, reelegit superior dels Claretians

Els Missioners Claretians, reunits en Capítol General, han reelegit com a superior al P. Josep M. Abella. Aquest claretia de Lleida estarà al capdavant de la congregació durant els propers sis anys. El reelegit superior general ha afirmat que es disposa a assumir el govern de la congregació en continuïtat amb el que s'ha fet en els darrers anys. En les seves primeres paraules després de la seva reelecció ha animat a respondre amb «audàcia i generositat a la crida de Déu».

Pàg. 8

L'Església aposta per internet

En el seu afany de fer-se present en els nous areòpags del segle XXI, l'Església catòlica ha decidit des de fa temps apostar decididament per les noves tecnologies. En aquest línia s'emmarquen dues iniciatives de les quals ens fem ressò aquesta setmana. La primera té a veure amb la creació d'una xarxa social a Internet, anomenada Xt3, per ajudar els joves participants de la JMJ a connectar entre ells. La segona proposta, molt més modesta, és la renovació de la pàgina web del bisbat d'Urgell, que compta des de fa uns quants mesos amb noves seccions i possibilitats d'interacció.

Pàg. 10 i 19

ENTREVISTA EN PROFUNDITAT AMB EL FOTOPERIODISTA BRU ROVIRA

«Una societat sense valors no té futur»

Pàg. 16 i 17

Sumari

Pàg. 7 El Papa demana una conversió ecològica

Pàg. 9 Solidaritat dels sacerdots riojans amb els aturats

Pàg. 20 Catecolònies a Sant Jaume de Frontanyà

Pàg. 21 Entrevista al P. Jesús Sans, president d'Unesco-Lleida

Pàg. 25 El patrimoni cultural al servei de la catequesi

Editorial

Relleu a nunciatura

Mons. Monteiro de Castro deixa la nunciatura després de nou anys. El 3 de juliol passat el Sant Pare el va nomenar secretari de la Congregació per als Bisbes. Durant els anys de la seva missió diplomàtica a Espanya (2000-2009), s'han proveït la totalitat de les diòcesis amb seu al principat (llevat de Tortosa): Urgell (Joan Enric Vives, 2001, coadjutor, i 2003, titular), Solsona (Jaume Traserra, 2001), Vic (Romà Casanova, 2003), Barcelona (Lluís Martínez Sistach, 2004), Tarragona (Jaume Pujol, 2004), Terrassa (Josep Àngel Saiz, 2004), Sant Feliu de Llobregat (Agustí Cortés, 2004), Lleida (Joan Piris, 2008), Girona (Francesc Pardo, 2008) i auxiliar de Barcelona (Sebastià Taltavull, 2009). El nunci ha hagut d'afrontar també temes calents com ara el desmembrament de l'arxidiòcesi de Barcelona o el litigi sobre el patrimoni entre Lleida i Barbastro. Cal dir que Mons. Monteiro, portuguès, sempre ha procurat ser respectuós i magnífic en l'ús de la llengua catalana.

El succeeix en el càrrec Mons. Renzo Fratini (1944), que ha exercit aquest ofici en països de majoria musulmana. Un bon bagatge per a un país com el nostre que s'enfronta a la gestió de la multiculturalitat.

Convé recordar el paper del nunci. Un nunci apostòlic és un representant diplomàtic de la Santa Seu —no de l'Estat de la Ciutat del Vaticà— amb rang d'ambaixador. Representa la Santa Seu davant de l'Estat i davant de la Conferència Episcopal o l'Església local. El nunci no és un vicepapa ni jeràrquicament està per sobre dels bisbes.

Deia un prelat català ja difunt que sant Berna-

bé seria un bon patró per als nuncis. Era «un home bo i ple de l'Esperit Sant i de fe» (Fets 11, 24), que va ser enviat des de Jerusalem a Antioquia: «Tan bon punt hi arribà i veié els fruits de gràcia de Déu, se'n va alegrar i els encoratjava tots a mantenir-se fidels al Senyor amb cor decidit» (Fets 11,23). Aquesta hauria de ser la missió del nunci.

El nunci podria ser un laic? És suggeridor evocar el somni del cardenal benedictí Basil Hume, primat catòlic d'Anglaterra en el Sínode del 1987, dedicat a estudiar la missió dels laics en l'Església i en el món, on va ser rebutjada la possibilitat que les dones fossin ordenades de diaques. Hume va dir a Joan Pau II amb la seva subtil ironia anglesa: «Sant Pare, he tingut un somni en el qual he vist que moltes dones m'importunaven perquè volien ajudar la missa. Com que no sabia què fer he trucat al nunci pontifici per rebre instruccions. Però quan el seu marit m'ha contestat al telèfon m'ha dit que ella [el nunci] no s'hi podia posar, perquè estava ocupada preparant la litúrgia.» El somni del prelat al·ludia a la possibilitat que les dones poguessin entrar en la carrera diplomàtica de l'Església i arribessin a ser nuncis del Papa (vegeu *La Vanguardia*, 2/10/1988, pàg. C-23).

Quan l'any 1915, el nunci Francesco Ragonesi va visitar la Sagrada Família, va fer un elogi a Antoni Gaudí que va complaure molt l'arquitecte: «Gaudí, vos sou el Dant de l'arquitectura i la vostra obra és un dels més grans poemes cristians en pedra.» Ara serà un altre nunci, Fratini, el qui, probablement a partir del dia de la Mercè de l'any vinent, contemplarà acabat l'interior del temple. Com valorarà el nou ambaixador aquest poema petri?

CATALUNYA+ CRISTIANA

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mónica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; David Codina, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors: Fabrizio Assandri, Pilarín Bayés, M. José Camps, Agustí Codinach, Francesc Gamissans, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Francesc Nicolau, Peio Sánchez, Cristóbal Sàrrias, Lluís Serra, Andreu Sotorra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Òscar Corominas

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la **UCIP**
International Catholic Union of Press

Membre de l'**APPEC**
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 111,30 €

Gibraltar i Portugal: 111,30 €

Resta d'Europa: 181,70 €

Amèrica i Àfrica: 217,06 €

Àsia i Oceania: 290,38 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

«L'enveja és una declaració d'inferioritat»

(Napoleó I Bonaparte. Emperador dels francesos. 1769-1821)

L'enveja és un sentiment malsà i destructiu: no només rosega la nostra ànima i ens roba la pau interior, alterant el nostre caràcter i enverinant altres sentiments, sinó que en persistir, d'una manera o d'una altra, ens fa malbé físicament. Tan negativa i dolenta és que el cèlebre poeta llatí Horaci (segle I aC) va dir: «Cap dels tirans de Sicília va inventar mai un suplici

més gran que l'enveja.» L'enveja esperona altres sentiments malèvols, com la supèrbia, la ingratitud i la ràbia. Un remei bo i molt eficaç contra l'enveja és el que ens proposa el dramaturg espanyol Manuel Tamayo i Baus (1829-1898): «Els envejosos veuen els defectes. Mirem nosaltres únicament les bel·leses.»

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

en primer pla

Cooperants humanitaris: vocació d'alt risc

■ El 2008 van ser atacats 260 treballadors d'assistència humanitària

Rosa María Jané Chueca

Som a 19 d'agost del 2003. Som a l'Iraq i l'oficina de les Nacions Unides acaba de ser bombardejada. A l'atac mor Sergio Vieira de Mello, alt comissionat de les Nacions Unides per als Drets Humans i representant especial del secretariat general a l'Iraq. Juntament amb ell, perden la vida 21 persones més. Vieira simbolitza els milers de treballadors d'assistència humanitària que lliuren la seva vida en zones de conflicte, en situacions d'emergència o treballant per al desenvolupament. Molts d'aquests cooperants, completament anònims per al món, han deixat la pell, literalment, a les zones on col·laboren amb la població més necessitada.

En memòria de Sergio Vieira i de tots els treballadors d'assistència humanitària, l'Assemblea General de les Nacions Unides decretava el 19 d'agost Dia Mundial Humanitari. Enguany s'ha celebrat per primer cop i s'han posat sobre la taula dades que, traduïdes en vides humanes, resulten esgarrioses. L'any 2008, 122 cooperants van ser assassinats, 76 van resultar greument ferits i 62 van ser segrestats. La suma d'aquests nombres ens dona un total de 260 homes i dones, cosa que suposa la xifra més alta registrada mai d'atacs. En els darrers tres anys els treballadors humanitaris han esdevingut el blanc de la violència, especialment en zones de conflicte i d'emergència, amb una mitjana anual gairebé tres cops més alta que la dels nou anys anteriors. La proporció d'atacs relatius per nombre d'assistència humanitària en el camp també han augmentat en un 61%. Segons l'informe de l'Overseas Development Institute, que des del 2006 disposa d'una base de dades sobre seguretat dels treballadors humanitaris, la violència es concentra principalment en set països: el Sudan, l'Afganistan, Somàlia, Sri Lanka, el Txad, l'Iraq i el Pakistan.

L'objectiu del Dia Mundial Humanitari pretén fer més difusió de les activitats d'assistència humanitària arreu del món; retre un homenatge al personal que ha perdut la vida o ha patit lesions mentre desenvolupava la seva tasca i cridar l'atenció sobre les necessitats humanitàries al planeta. El director de Política Humanitària de Càritas internacional, Alistair Dutton, considera que aquesta jornada també ha de tenir un punt reivindicatiu: «Des de l'Afganistan fins a Zimbawe, de Geòrgia a Gaza, de Sri Lanka al Sudan, hem vist l'erosió d'un dels pilars centrals de l'ajuda humanitària: les organitzacions d'assistència han de tenir garantit l'accés a les poblacions més vulnerables, en situacions de conflicte. Els governs han de reflexionar davant d'aquest primer Dia

Mundial de l'Assistència Humanitària i reiterar el seu compromís, a salvaguardar aquest principi, com a part de les seves obligacions i segons la Convenció de Ginebra.»

Vides lliurades

El responsable UTE Europa i Caucas de l'àrea de Cooperació internacional de Càritas espanyola, Agustín Gutiérrez Seller, també assenyala que la celebració d'aquesta jornada ha d'ajudar a recordar els conflictes, les situacions d'emergència, l'existència de pandèmies i de condi-

educació superior... i que estan de fons sobretot en la situació de conflictes armats.»

La realitat és que els cooperants cada vegada tenen més dificultats per desenvolupar la seva tasca en zones de guerra, principalment. I són moltes les organitzacions que denuncien que la capacitat per dur ajuda a la població necessitada és gairebé una missió impossible. Malgrat els obstacles, els treballadors humanitaris no s'aturen en el seu compromís de ser al costat de qui més pateix. A la majoria dels casos, els cooperants que han perdut la vida lliurant-la als altres són oriünds de les mateixes comunitats a les quals mira-

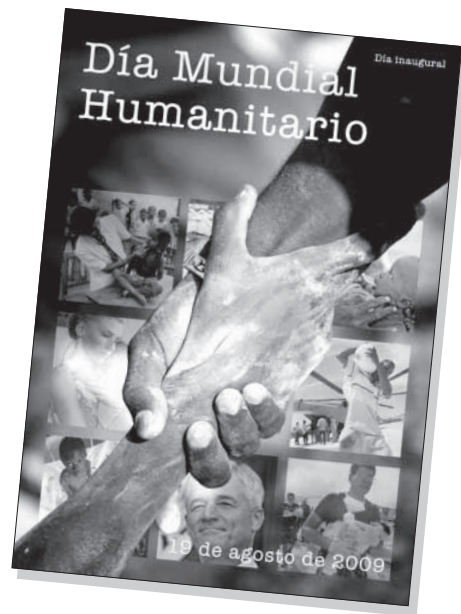

Càritas és un dels referents mundials de cooperació i desenvolupament.

cions d'accés desigual a salut, educació, higiene, etc. I afegeix: «Cal posar sobre la taula davant la comunitat internacional, sobretot la classe política i dirigent, els seus deures no acomplerts; les agendes del fracàs que es veuen clarament en els temes que no s'han resolt i que, per contra, ara augmenten i en sorgeixen altres de noves vinculades a les noves tecnologies,

ven d'ajudar.

Càritas sap prou bé quin és el risc que corren els cooperants sobre el terreny. L'any passat va perdre quatre membres del seu personal o col·laboradors en incidents violents. Enguany ja n'ha hagut de plorar la mort de dos més: Raj Anthonipillai Uthayaraj, de 26 anys, un conductor voluntari que va ser assassinat a Sri Lanka,

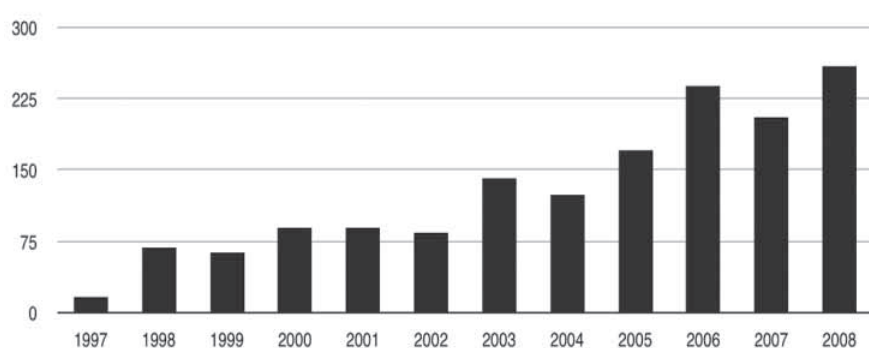
a la zona d'alto el foc el 8 de maig passat, i el treballador de Càritas França, Ricky Agusa Sukaka, de 27, que va resultar mort d'un tret a la República Democràtica del Congo, el 15 de juliol passat. També cal recordar el director de Càritas Vanni, P. Vasanthaseelan, i el P. James Pathinathan, que van resultar greument ferits durant un bombardeig a Sri Lanka, l'abril d'enguany. Càritas lamenta aquestes pèrdues humanes, però també lloa la seva dedicació duta fins a les darreres conseqüències. En aquest sentit, Agustín Gutiérrez subratlla que «tant els cooperants i voluntaris de Càritas com les Càritas locals són on més se les necessita, com la mateixa Església, als països més conflictius i a prop de les persones més vulnerables compartint la seva feina i la seva vida en les dificultats que calgui, pagant amb la seva vida. El missatge que ens deixen és el testimoni de vida lliurada per una bona causa, per aconseguir que el món sigui més just i per transmetre el missatge de l'Evangeli»

Enemics a batre?

En els darrers anys la figura del cooperant sobre el terreny s'ha anat modificant. Bé perquè els escenaris de conflicte han variat o evolucionat, perquè els conflictes o emergències no registren una actuació més o menys convencional o bé perquè han augmentat i diversificat els agents i el nombre a l'hora d'intervenir en aquest tipus de situacions. Agustí Gutiérrez ho explica ben gràficament: «Potser la metàfora més senzilla és una figura de tipus collage on es barregen colors, formes, mides... i on en ocasions és complex veure i discernir què s'està representant al quadre. És aquest mateix collage el que emergeix i es dibuixa davant les víctimes de les emergències. Interpretar, saber els objectius últims de cada presència i projecte que es desenvolupa, en definitiva, qui és qui i si puc treballar i coordinar-me amb ell, es fa complex i, per tant, els límits i identitats es desdibuixen.»

Gutiérrez no considera que al cooperant se l'identifiqui amb «l'enemic» ni que prengui part política per cap bàndol, tot i que reconeix que l'ajuda internacional ha experimentat una politització creixent. Per

EVOLUCIÓ DEL NOMBRE DE COOPERANTS VÍCTIMES D'INCIDENTS DE SEGURETAT

Font: Base de dades de seguretat del treballador d'ajuda humanitària.

al responsable d'UTE Europa i Caucas de l'àrea de Cooperació internacional de Càritas espanyola, «el rol dels cooperants ha anat prenent més pes també motivat pel paper i el prestigi que han anat adquirint, al mateix temps que per les connexions i contactes amb els mitjans de comunicació: són vistos com a actors/representants internacionals i que poden ser vehicle d'interessos i presència de la comunitat internacional. Per aquest motiu han augmentat els casos de segrestos o d'accions de càstig o violència per part de diferents actors, amb l'objectiu de donar-se a conèixer, de reivindicar un pla, d'aconseguir uns objectius en un escenari definit, de fer arribar a la comunitat internacional una reivindicació política, religiosa... això és sabut pels diferents combatents en situacions de conflicte i de segrestos anteriors amb tota la presència mediàtica que suposa».

L'ONU ha establert els països que són més perillosos a l'hora de desenvolupar el treball humanitari. No obstant això, Agustín Gutiérrez opina que això és una cosa molt complexa de determinar perquè els paràmetres de seguretat no són fixos, però «sí que hi ha condicions i països o regions les condicions d'accés d'acció humanitària dels quals, unides a la situació d'un conflicte armat, ja sigui en intensitat baixa o alta intensitat, ofereixen dificultats serioses». Segons Gutiérrez, «és possible que ens estiguem acostumant a mesurar la seguretat segons els nostres propis paràmetres (el que Occident considera segur), modelat i establert amb la

barreja i presència de forces armades, amb diferents mandats i objectius; missions de les Nacions Unides o d'entitats intergovernamentals amb diferents interessos. "Perillosos" es refereix llavors a seguretat física, però no oblidem que hi ha altres paràmetres que determinen el perill des d'índexs de sanitat, d'accés a aigua potable, de control de malalties, d'accés a una dieta equilibrada o, simplement, d'un dinar al dia, o seguretat en l'accés a una renda per sobre dels cinc euros diaris, com a llinar més que mínim».

La situació i determinació de zones pe-

rilloses no està gens clara, al contrari, la confusió reforça la inseguretat. Per això, insisteix Gutiérrez: «Parlem sobre unes condicions sobre la seguretat, la nostra, que, en ocasions, s'allunya de la inseguretat real de les víctimes que reben i són objectiu de l'acció humanitària. Unes víctimes que molts cops (més dels que creiem) fa anys que viuen en llinars gairebé insuportables.»

En el Dia Mundial Humanitari, la reflexió de Càritas va més enllà del record als cooperants morts o ferits. Per això posa en relleu que «l'acció humanitària no només és qüestió de les emergències, del moment de la seva ruptura o de la seva aparició, ja sigui en una catàstrofe natural o en un conflicte. Exigeix una resposta sostinguda més enllà dels moments més mediàtics d'imatges i notícies que no hi ha dubte que impacten i mouen a la solidaritat inicial. Suposa, sobretot, un compromís a mig i llarg termini de presència i d'acompanyament».

En el Dia Mundial Humanitari, la reflexió de Càritas va més enllà del record als cooperants morts o ferits. Per això posa en relleu que «l'acció humanitària no només és qüestió de les emergències, del moment de la seva ruptura o de la seva aparició, ja sigui en una catàstrofe natural o en un conflicte. Exigeix una resposta sostinguda més enllà dels moments més mediàtics d'imatges i notícies que no hi ha dubte que impacten i mouen a la solidaritat inicial. Suposa, sobretot, un compromís a mig i llarg termini de presència i d'acompanyament».

La veu compromesa de Metges Sense Fronteres

Miquel Àngel Codina

Tot i la seva joventut, amb prou feines 36 anys, el fillol i periodista andalús Javier Sancho ja compta amb una trajectòria humanitària llarga i contrastada en l'àmbit de la cooperació internacional. Des de l'any 2002 col·labora amb Metges Sense Fronteres, on actualment exerceix com a responsable de premsa a l'Estat espanyol. Amb aquesta ONG internacional nascuda el 1971 no només per oferir ajuda humanitària sinó també per denunciar les situacions d'injustícia al món, Sancho ha estat sobretot a Colòmbia i al Congo. En aquests països, així com a les seves fronteres, ha viscut experiències esglaïadores juntament amb els milers i milers de desplaçats a causa dels conflictes bèl·lics. «El testimoni de soledat d'aquestes persones és brutal», afirma, «i cada vegada que els visites és com si els estiguessis fent visible, ja que els exposes a ser identificats com a desplaçats».

Tant a Colòmbia com al Congo, Sancho sap molt bé el que és témer per la pròpia vida i la dels altres cooperants, ja siguin estrangers o autòctons. A l'Àfrica, on ha estat moltes vegades, el grup de cooperants amb què es trobava va haver de prendre la decisió de sortir corrents per la frontera de Rwanda: «L'última vegada que vaig ser al Congo hi vaig veure autèntiques atrocitats —assassinats, violacions, saquejos...—, amb una comunitat internacional que no sabia com gestionar aquella bogeria.»

En el context actual, on la se-

guretat dels cooperants és tan feble, la persona que decideix dedicar-se a l'ajuda humanitària ha de ser molt conscient dels riscos que assumeix i saber actuar en situació de perill amb el cap fred: «Es tracta d'una crida molt especial, que t'obliga a involucrar-t'hi plenament. La prioritat sempre serà la persona a la qual has d'atendre.» Javier Sancho recorda que la majoria dels treballadors humanitaris són persones del mateix país, víctimes moltes vegades del conflicte, que es posen al servei dels altres. «D'ells són de qui més aprenem —afirma el responsable de premsa de MSF—, són autèntics herois, especialment les dones, que són les víctimes principals de la violència i al mateix temps les més valentes i convençudes lluitadores per canviar la situació.»

El debat més candent avui en el si de moltes ONG, entre elles MSF, és el tema de la seguretat dels cooperants, sobretot si es té en compte que hi ha organitzacions que no només procuren cobrir les necessitats bàsiques de les víctimes sinó que a més, i cada cop amb més força, alcen la veu i denuncien amb força les situacions d'injustícia. «Quan al·lem la veu, tenim por que se'ns interpreti malament —manifesta Sancho—, que se'ns acusi de crida a l'intervencionisme militar. Aquest és un problema gros.» I afegeix: «No ens agrada que se'ns identifiqui amb la feina que fan els militars. Per això no creiem que sigui el millor anar acompanyats de combois armats. La guerra no hauria de limitar mai la tasca humanitària per cobrir les necessitats bàsiques de la població.»

«Tot i els obstacles, els treballadors humanitaris no aturen el seu compromís d'estar al costat de qui més pateix»

Àfrica és avui una de les zones més perilloses del planeta.

Què demana Càritas?

Càritas no oblidia la seva vessant reivindicativa i a l'hora de desenvolupar la seva tasca humanitària, té molt clara la seva petició als governs, com indica Agustín Gutiérrez: «D'una banda, un compromís per una acció humanitària eficaç, operativa, compromesa, juntament amb una despolitització d'aquesta acció, o evitar la condicionalitat de l'ajuda a escenaris i situacions de càlcul polític. És a dir, respectar els principis de l'acció humanitària: accessibilitat, neutralitat, imparcialitat, no condicionalitat. Juntament amb això, cal que la seva acció no quedi circumscrita a cobrir les necessitats de les víctimes sinó a accions polítiques en el si de la comunitat internacional perquè les condicions generadores, sobretot en la situació de conflicte, s'aturin. Que s'estableixin plans no només enfocats a generar autèntiques condicions de desenvolupament integral que evitin tensions socials i econòmiques.»

L'ENTREVISTA

P. Lluís Magriñà, provincial dels Jesuïtes de Catalunya i exdirector general del Servei Jesuïta per als Refugiats

Samuel Gutiérrez

Tot i que des de fa un any i mig exerceix com a provincial dels Jesuïtes de Catalunya, el P. Lluís Magriñà ha viscut bona part de la seva trajectòria a la Companyia de Jesús estretament vinculat a l'àmbit de la cooperació internacional. És el seu particular carisma dins del carisma. Ja sigui com a missioner a l'Àfrica, com a fundador i director durant 15 anys d'Intermón o la seva tasca al capdavant del Servei Jesuïta per als Refugiats, Magriñà ha sentit amb força la crida a fer costat als més febles del planeta. La seva experiència, viscuda a la llum de la fe, ofereix algunes claus per entendre la greu situació avui dels cooperants i els reptes que caldria afrontar per millorar la seva tasca humanitària.

—Quina ha estat la seva experiència en l'àmbit de la cooperació internacional d'emergència?

—El Servei Jesuïta per als Refugiats treballa a 57 països i durant els anys que vaig exercir com a director general vaig visitar-los tots. En alguns casos es tractava de llocs especialment perillosos, amb una gran inseguretat, però jo sentia que havia de fer-m'hi present. Cal dir que el perill i la inseguretat es produeix sobretot en els països que tenen població desplaçada internament, com ara la regió dels Grans Llacs, a la frontera entre Rwanda i el Congo, on vaig estar un any i mig treballant amb els refugiats rwandesos i vaig viure moments realment dramàtics. En certes ocasions, no sabíem si en sortiríem vius o no, ja que la inseguretat era constant i sovint nosaltres érem també blanc dels seus objectius.

—Creu que els cooperants han esdevingut avui objectius militars?

—És una qüestió molt complexa. No podem negar que hi ha hagut un canvi general en el desenvolupament de les guerres. Abans es lluitava sobretot entre exèrcits i les víctimes eren fonamentalment militars. Ara, en canvi, a les guerres moren més civils que soldats. Actualment, la violència es dirigeix contra la població civil: matances, saquejos, violacions... És una forma terrible de desmoralitzar el bàndol contrari. Un altre aspecte a tenir en compte és que abans hi havia respecte per totes les organitzacions internacionals, com ara la Creu Roja o les Nacions Unides. Ara ataquen la Creu Roja o ataquen qui sigui. Els grups armats aconsegueixen així notorietat i que se'n parli en els mitjans internacionals. Quan abans s'havia matat amb tanta virulència gent de Nacions Unides? I els missioners o missioneres? En alguns casos és per robar-los, però en altres és només perquè volen que se'n parli o que marxini i que no hi hagi testimonis internacionals. Jo crec que en molts casos avui s'ha perdut el sentit de la vida humana.

—Sobre el terreny, enmig de tantes necessitats per cobrir, hi ha consciència d'aquest augment tan pronunciat de la inseguretat?

—Evidentment, sobretot en determinats llocs. Hi ha camps de refugiats als quals només es pot accedir a través de combois militars perquè hi ha un perill

«Avui sembla que s'ha perdut el sentit de la vida humana»

elevat d'atacs. Tot això implica plantejaments seriosos sobre què hem de fer. La pregunta clau és: si marxem, com deixem aquesta gent? Sense cooperants, la gent dels camps de refugiats esdevé sovint carn de canó dels seus perseguidors. Desapareixen els testimonis internacionals i això vol dir, gairebé, imunitat total. Per això és tan important la nostra presència. Tanmateix, una de les meves consignes més clares al capdavant del SJR és que no volia màrtirs. Hem de protegir al màxim la vida per continuar treballant, perquè un cop morts, ja no podem fer res. En

—Protocols de seguretat?

—Hi ha tota una sèrie de mesures a tenir molt present, com ara no sortir de casa a partir de certes hores, o fer-ho acompanyat, o estar sempre localitzable... Si complert el protocol, la situació arriba

fins a tal punt que es posa en perill la vida de les persones, cal treure d'allà aquell equip. Jo ho vaig fer amb diverses persones amenaçades.

—Són els cooperants els «herois anònims del segle XXI»?

—Sí, però en el sentit que són gent que compromet la seva vida per ajudar els altres. I en aquest grup no només entren els cooperants estrangers, sinó totes aquelles persones que ajuden els altres en situació de tensió i d'inseguretat bèl·lica, especialment els cooperants locals, la mort i

agressió dels quals sovint passa més desapercebuda. Ells pateixen tant com els altres les conseqüències de la violència i la inseguretat. Per a mi són tan herois els uns com els altres, però a aquests no se'ls anomena cooperants perquè són al seu país.

—Des de la seva experiència, quins són els països més perillosos?

—Una de les zones més perilloses on he treballat, i que encara avui continua sent-ho, és la frontera entre Rwanda i el Congo, a la regió del llac Kivu. És una zona de conflicte permanent, amb diversos grups militars i paramilitars lluitant entre ells.

També em va impressionar moltíssim l'experiència de Somàlia, on la guerra i la sequera causaven milers de morts diaris. Era una situació terrible, i amb una tensió molt forta. Vaig passar-hi quatre dies l'any 1992 i vam estar en alerta permanent. També al Sudan, Uganda o Libèria. I fora de l'Àfrica, evidentment un dels països més perillosos és Sri Lanka.

—Com es gestiona la por en aquests casos?

—Una persona que tingui una por constant ha de marxar. En aquests casos s'ha de ser molt racional, s'han de prendre totes les mesures possibles de seguretat i el protocol, sense prendre riscos innecessaris, però després no pots estar constantment donant-hi voltes. S'ha de poder dormir tranquil, controlant els sentiments i fer-ho molt de cap. Quan la por esdevé

pànic, i ja no pots dormir, cal repatriar aquella persona. Per això és tan important que el cooperant tingui aquesta capacitat interior de controlar els sentiments.

—Creu que la fe pot ajudar a gestionar la por i afrontar el risc d'una altra manera?

—La fe dóna una gran força interior, ja que la teva presència en aquell lloc respon a una voluntat d'ajudar uns germans teus. Ara bé, algunes persones amb molta fe no poden controlar la por. Des del punt de vista cristià, està fent costat uns germans teus, perquè tots som fills de Déu. Això dóna força! Si la motivació fos purament econòmica, costaria més posar en perill la pròpia vida i la por podria tenir més camp d'acció. La fe dóna confiança i motivació interna pel fet de treballar pels altres.

—Des dels organismes internacionals, es podria fer més per garantir la seguretat en determinades zones?

—Hi ha un treball preventiu molt important. Jo crec que la millor inversió és el treball per la pacificació dels conflictes abans fins i tot que es produeixin. Contràriament a això, moltes vegades el que es fa des de l'exterior —per interessos diversos, sobretot econòmics— és alimentar els conflictes. Sense comptar amb la indústria armamentística.

—I juntament amb la prevenció, no es pot fer més?

—La veritat és que no sempre és possible. El desconeixement del terreny i de la geografia per part de les forces de les Nacions Unides no permet sovint garantir la seguretat dels grups que hi treballen. Hi ha zones on el risc és sempre present, i cal viure-hi.

—Caldria una refundació de les Nacions Unides perquè pogués exercir com a veritable «agent mediador» en tot l'àmbit de les relacions internacionals i dels drets humans?

—Si no existissin les Nacions Unides, jo crec que s'haurien de crear. Per tant ja és un gran pas el fet que comptem amb un organisme com aquest. El necessitem, perquè tot i les crítiques i limitacions, almenys és un lloc de trobada internacional. El gran problema de l'ONU és que no és democràtica i que el sistema de votacions no és ni ponderat ni vinculant. Hi ha un camí a recórrer important. També convindria que l'ONU arribés a tenir un veritable govern internacional, amb el seu exèrcit i amb capacitat d'acció i independència de determinats interessos. És un tema que es va apuntant però que cal anar concretant de mica en mica...

—Ho veu realment possible?

—Tot és possible si es vol fer. Qui hauria dit ara fa 80 anys que en el futur hi hauria una UE entre França, Alemanya i Anglaterra? Ens haurien pres per bojos, i fixa't ara... Desitjo i espero que algun dia això sigui possible internacionalment. Jo sóc europeista convençut perquè crec que darrere d'aquest tipus d'organisme hi ha la manera de construir una pau durable. Al llarg de la meua vida he fet experiència molt forta de com la guerra destroua les persones i per tant tot el que es pugui invertir per la pau és barat i val la pena fer-ho. Tant de bo un model similar al de la UE s'estenguí arreu del món...

AJUDA L'ESGLÉSIA. SI POTS, VIATJA AMB NOSALTRES.
SI NO, FES-NE DIFUSIÓ

PETITS PELEGRINATGES

Organització tècnica

relitur viatges GC 1045 D

SANTA TERESA DE JESÚS AMB ESTADA A FÀTIMA

DEL 14 AL 20 DE SETEMBRE

SANT IGNASI DE LOIOLA I SANT FRANCESC XAVIER

DEL 7 A L'11 D'OCTUBRE

LOURDES

DEL 16 AL 18
D'OCTUBRE

GRANS PELEGRINATGES 2009

Organització tècnica

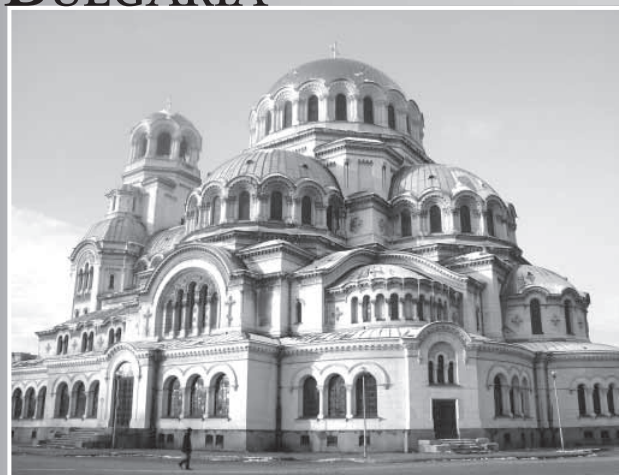
Ruth Travel GC 1478

CROÀCIA I MEDJUGORJE

DEL 28 DE SETEMBRE AL 6 D'OCTUBRE

BULGÀRIA

DEL 20 AL
27 D'OCTUBRE

TERRA SANTA

DEL 28 DE DESEMBRE AL 4 DE
GENER DEL 2010

PLACES LIMITADES.

PER A MÉS INFORMACIÓ

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

COMTES DE BELL-LLOC, 67-69 • 08014 BARCELONA,

TEL. 934 092 700 • FAX 934 092 775 • CORREU ELECTRÒNIC: AMICS@AMICSCC.CAT

Vaticà

església en el món

Benet XVI demana una conversió ecològica mundial

■ La crida és un preàmbul a la pròxima cimera de l'ONU sobre canvi climàtic

Zenit
Castelgandolfo

En el marc de l'audiència general dels dimecres, Benet XVI va llançar el 26 d'agost passat des de Castelgandolfo un missatge a la comunitat internacional perquè es compromet en la preservació del medi ambient. El Papa va declarar davant dels pelegrins que es van acostar fins a la residència d'estiu pontificia que «la terra és un do preciós del Creador, que n'ha dissenyat l'ordre intrínsec, i ens ha donat així els senyals orientadors als quals hem d'atènyer-nos com a administradors de la seva creació».

Com a conseqüència d'això «l'Església no només està compromesa en la promoció de la defensa de la terra, de l'aigua i de l'aire, entregats pel Creador a tots, sinó que per damunt de tot insisteix a protegir l'home de la destrucció de si mateix», afirmació que concorda amb l'esperit general de la darrera encíclica del Pontífex, *Caritas in veritate*. Benet XVI no va dubtar tampoc a assenyalar la indiferència religiosa com un dels motius dels atemptats contra el medi ambient i l'espoliació de la natura: «Si defalleix la relació de la creatura humana amb el Creador, la matèria es redueix a possessió egoista, l'home es converteix en “la darrera instància.”»

El Papa es va referir també a la pròxi-

ma assemblea general de les Nacions Unides, del 15 de setembre al 2 d'octubre, que se centrarà en la protecció del medi ambient, i a la cimera de l'ONU sobre canvi climàtic, que tindrà lloc el mes de desembre a Copenhaguen. Tot adreçant-se a les autoritats polítiques mundials que participaran en aquesta trobada, va remarcar la importància que «la comunitat internacional i els diversos governs sapiguin donar els senyals adients als ciutadans per afrontar de manera eficaç les modalitats d'ús del medi ambient que el fan malbé». Així mateix, tot fent una crida a la responsabilitat mundial va advertir que les «despeses econòmiques i socials derivades de l'ús dels recursos ambientals comuns (...) haurien de ser assumides per aquells que els fan servir, i no per altres poblacions o per les generacions futures».

El Pontífex durant l'audiència en què va llançar el seu missatge.

Com no podia ser d'una altra manera, Benet XVI va acabar el seu missatge amb una citació del Càntic de les Criatures de sant Francesc d'Assís: «Altíssim, omnipotent, bon Senyor, vostres són les lloances, la glòria i l'honor i tota benedicció... Lloat sigueu, Senyor nostre, amb totes les criatures.»

El Papa rep un jove discapacitat físic de Sri Lanka

Zenit / Castelgandolfo

A mitjans d'agost Rajiv Janine, un noi de 18 anys de Sri Lanka, va poder complir el seu somni de visitar i parlar amb el Papa. Benet XVI va rebre a les dependències de Castelgandolfo aquest jove, que va patir l'amputació de cames i braços en un accident ferroviari però que ha pogut adquirir unes pròtesis gràcies al capellà Giuseppe Iasso.

Aquest prevere —que fa 25 anys que treballa en projectes humanitaris i de

diàleg interreligiós en aquesta illa del subcontinent indi— va llançar una campanya per recaptar diners per poder pagar les complicades pròtesis. Tal com va explicar el mateix jove al Pontífex, gràcies a la solidaritat popular ara pot fer una vida gairebé normal, i va demanar al

Papa una benedicció per a ell, per al seu germà, que serà ordenat prevere, i per a la seva germana, religiosa a Filipines. El jove Rajiv Janine va estar acompanyat en tot moment del seu germà gran, que l'ajuda en la vida quotidiana, i del prevere autor de la campanya solidària.

Rajiv Janine saludant el Papa.

Després de la trobada, aquest prevere va assenyalar que Benet XVI «ha volgut rebre personalment aquest noi per animar-lo. El testimoni de Rajiv, amb la seva serenitat malgrat el dolor i la discapacitat, és per a tots els qui pateixen una invitació a no desanimar-se i no perdre mai l'esperança».

ALEMANYA

Els bisbes alemanys i polonesos, units en el record dels 70 anys de la Segona Guerra Mundial

Zenit / Berlín

Les conferències episcopals d'Alemanya i Polònia van emetre el 25 d'agost un comunicat conjunt en què —adreçant-se especialment als joves de tots dos països— s'advoca per avaluar justament les causes i els fets de la Segona Guerra Mundial i animen a treballar per no caure novament en la barbàrie. El proper 1 de setembre farà, exactament, 70 anys de l'inici del conflicte.

Els bisbes de tots dos països han vist la necessitat d'aquest comunicat davant d'«algunes tendències en la societat o en la política que desvetllen la temptació d'un ús propagandístic de les ferides infligides per revivir els ressentiments alimentats per una interpretació facciosa de la història». Amb aquestes paraules els prelatos es refereixen no només als grups d'extrema dreta que reapareixen en alguns països de l'Europa central, sinó també a l'actitud ambigua d'estats com ara Rússia, que recentment ha fomentat entre la seva població la creença —històricament falsa— que Polònia va ser una aliada del règim nazi que tenia la intenció d'envair Rússia. El comunicat episcopal acaba afirmant que «l'Església intenta pronunciar-se contra aquesta eliminació de la veritat històrica convidant a un diàleg intens» i recorda que «la pau es construeix dia rere dia i només pot florir si estem disposats a reconèixer la nostra responsabilitat».

RÚSSIA

Condemnat l'assassí de dos jesuïtes

Misna / Moscou

Mikhail Orekhov, l'home acusat d'haver matat un missioner jesuïta equatorià i un altre rus a finals del 2008 va ser condemnat a 14 anys de presó davant del tribunal de Moscou.

L'agència russa Interfax precisa, però, que el tribunal va trobar culpable Orekhov de l'homicidi del jesuïta equatorià, però no del religiós rus. Unes altres fonts informen, en canvi, que el jurat popular va emetre un veredict de culpabilitat contra l'acusat pels assassinats de tots dos religiosos, comesos mentre l'home es trobava sota els efectes de l'alcohol. El procés, que es va celebrar a porta tancada, va estar envoltat de la màxima reserva i fins al moment no se'n tenen més detalls.

ESTAMPES · ROSARIS · PESSEBRES ·
OLIS · TRÍPTICS · RETAULES · IMATGES
RELIGIOSES · MEDALLES · RESTAURACIONS
· MIRALLS · ICONES · ORFEBRERIA.

Estamperia San José
Fundada en 1919

Boters 7 i 9
08002 Barcelona

Tel. 933 175 685
Fax 934 127 523

e-mail: info@articulosreligiosos.com
www.articulosreligiosos.com

ITÀLIA

El P. Abella, reelegit superior general dels Claretians

■ En el seu primer missatge demana més audàcia i generositat per respondre a Déu

Redacció

Roma

El XXIV Capítol General dels Missioners Claretians, celebrat el mes d'agost a Roma, ha reelegit com a superior general de la congregació el P. Josep M. Abella (Lleida, 1949) per a un nou període de govern que s'allargarà fins a l'any 2015. En les seves primeres paraules després de l'elecció, el P. Abella deia: «Repeteix el que us vaig dir fa sis anys quan se'm va confiar per primera vegada aquesta responsabilitat: podeu comptar amb el meu temps, les meves energies i tot el que pugui donar de mi durant els propers anys.» També mostrava com és la congregació que ell somia: «La comunitat capaç d'expressar la novetat del Regne és aquella en què els "petits" ocupen el centre. Se senten acollits, acompanyats, respectats i estimats. Jo somio amb una congregació que sàpiga viure aquesta novetat del Regne i col·laborar a crear una societat on aquesta novetat sigui també una realitat.»

El reelegit superior general ha afirmat que es disposa a assumir el govern de la

El P. Josep M. Abella.

congregació en continuïtat amb el que s'ha fet els darrers anys. En aquest sentit, comentava que «hi ha hagut una continuïtat de magisteri i animació durant aquests darrers sexennis que ens ha ajudat a créixer en una línia profètica que voldria que

continués».

El P. Abella convidava els capitulars a ser «audaços i generosos en la nostra resposta a la crida de Déu que percebem en aquest moment. Per què hauríem de tenir por quan el Senyor ha promès ser enmig dels qui es reuneixen en nom seu i concedeix el do del seu Esperit als que estan disposats a seguir-los?». Per això, animava a deixar-se acompanyar «per les paraules del magníficat, un cant en què descobrim una síntesi meravellosa dels trets profètics de la seva espiritualitat que acull la Paraula, es deixa transformar per ella i

proclama, amb convicció i audàcia, el missatge de salvació. Sapiguem superar aquelles pors que neixen de la nostra incapacitat de pronunciar un "sí rotund" i confiat».

Josep M. Abella Batlle va fer la seva professió religiosa com a claretia el 22 d'agost del 1966. Va ser destinat al Japó quan encara era seminarista i va quedar incardinat a la delegació d'Àsia oriental des del 1969. Va rebre l'orde sacerdotal el 12 de juliol del 1975. El Japó va ser la seva primera etapa missionera. Va ser coordinador, durant sis anys, de l'equip diocesà d'animació missionera de l'arxidiòcesi d'Osaka, va treballar en pastoral parroquial, pastoral juvenil, educació i formació de laics. Durant la seva estada al Japó va ocupar les responsabilitats següents: superior local, ecònom local, superior major de la delegació d'Àsia Oriental, mestre de novicis, formador d'aspirants i postulants. Els darrers 18 anys ha estat al servei del Govern General com a consultor general i prefecte general d'apostolat, i ha ocupat el càrrec de superior general de la congregació des de l'1 de setembre del 2003.

La congregació dels Missioners Claretians va ser fundada per sant Antoni M. Claret, que després seria escollit arquebisbe de Santiago de Cuba, el 16 de juliol del 1849. La congregació compta amb gairebé 20 bisbes, més de 2.000 sacerdots, 3.090 religiosos, en unes 500 comunitats.

ESPANYA

Retrobament amb la missió als 78 anys d'edat

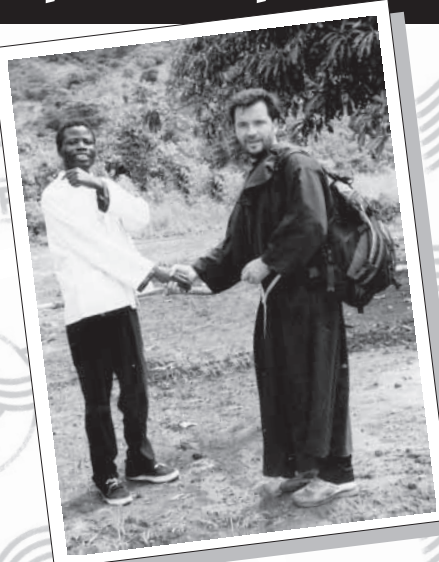
Redacció / Barcelona

El 23 d'agost sortia cap a la missió de Guinea Equatorial el germà de La Salle Mario Álvarez. El Gmà. Álvarez, de 78 anys, es retroba amb una missió que va quedar interrompuda fa 30 anys quan el país africà es va independitzar d'Espanya. Amb la independència, van ser expulsats tots els missioners espanyols, entre ells el Gmà. Mario Álvarez. Després de sortir de Guinea Equatorial, el Gmà. Álvarez va servir com a missioner a Veneçuela, concretament a Caracas i Isla Margarita, on a més de treballar en la seva congregació, va col·laborar activament en la implantació del Camí Neocatecumenal. Després d'aquesta etapa, i ja a Catalunya, ha estat desenvolupant la seva tasca apostòlica al col·legi que La Salle té a Premià de Mar, i ha estat col·laborant amb la parròquia de Sant Pere del Masnou visitant malalts i pobres de la població. El dia que se'n va anar cap a terres africanes, el missioner demanava pregàries perquè Déu li concedeixi la humilitat i la força per servir els més necessitats a Guinea Equatorial.

El Gmà. Álvarez, moments abans de sortir cap a Guinea Equatorial.

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 217,06 €** ☐
Àsia i Oceania: 290,38 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐

Títular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA

Comtes de Bell-lloc, 67—69, 08014 Barcelona — Tel. 934 092 810 — Fax 934 092 820

ESPANYA

Sacerdots riojans donen part del seu sou per als aturats

■ En resposta a una petició del seu bisbe, Mons. Juan José Omella

Rosa María Jané Chueca
Logronyo

El bisbe de Calahorra i La Calzada-Logronyo, Mons. Juan José Omella, escrivia una carta amb motiu del Corpus Christi, en què convidava els sacerdots, entre d'altres, a donar part del seu sou per crear un fons extraordinari per ajudar les persones més afectades per la greu crisi econòmica. Tot just dos mesos després d'aquesta crida, s'ha pogut crear un fons de gairebé 25.000 euros per ajudar les persones en atur. Com han explicat a *Catalunya Cristiana* fonts de Càritas diocesana de la Rioja, «hem pogut crear un fons específic contra la crisi com un gest solidari. El primer que ha volgut implicar-s'hi ha estat el nostre bisbe».

El mes de juny el prelat proposava la creació d'un fons extraordinari destinat «a oferir subsidis, ajudes i a crear beques de treball a Càritas Chavicar o altrament, per a aturats sense cap tipus d'ajuda i sense cap ingrés familiar. Aquest fons podria alimentar-se d'aportacions especials dels sacerdots (entregant el 10% del sou durant un any o una paga extraordinària), d'aportacions de congregacions i organismes religiosos, com col·legis catòlics, parròquies, moviments i grups apostòlics i d'aportacions i donatius expressos dels fidels per a aquest fi. (...) Mentre duri la crisi, hauríem de revisar les despeses ordinàries i extraordinàries de les nostres institucions eclesials des d'una òptica d'una més gran austeritat i sentit solidari».

La preocupació del bisbe ha donat fruit i Càritas ha anunciat la creació d'un compte anticrisi que ha aconseguit uns 25.000 euros, dels quals un 80% prové de les aportacions dels sacerdots: «A partir del setembre organitzarem uns tallers d'ocupació becats per a gent sense recursos, a través de la Fundació Càritas Chavicar.» Amb aquest programa de reinserció laboral es pretén que els beneficiaris puguin aprendre un ofici i aconseguir feina. Des de Càritas es valora molt positivament la implicació no solament dels cristians, sinó de totes aquelles persones de bona voluntat que han volgut aportar el seu granet de sorra: «El gest del bisbe ha estat molt significatiu i creiem que ha marcat molt la societat.»

Segons Mons. Juan José Omella, són tres les iniciatives que caldria dur a terme per intentar resoldre la crisi: sensibilitza-

Mons. Juan José Omella ha apel·lat a la generositat per fer front a la crisi.

ció de la societat, enfortiment de noves estructures eclesials de servei als pobres i ajuda concreta als més desfavorits. Com subratlla el bisbe, en l'homilia de Corpus, «m'omple d'alegria i de consol comprovar que d'ençà que va començar la crisi financera moltes persones, comunitats cristianes i grups eclesials s'han preguntat, i m'han preguntat, què podríem fer personalment i comunitàriament per alleugerir el dolor de tants germans nostres». En aquest sentit, des de Càritas diocesana es posa en relleu que «hem notat que la gent s'ha sensibilitzat davant les persones que es veuen atacades per la crisi. S'han incrementat molt les col·laboracions. Hem volgut implicar també la població civil i hem enviat el missatge del bisbe a ajuntaments, sindicats... n'hem fet molta difusió».

En el seu missatge, el bisbe subratlla que les xifres que presenta la crisi són terribles i conviden a un compro-

mís seriós a favor dels que més pateixen. Per això, primerament, el prelat reflexionava que aquesta crisi ha de moure a un major compromís amb els pobres i a qüestionar-nos els nostres plantejaments de vida personal i social: «Una economia basada únicament en el benefici fàcil i el consumisme desafortat, una economia insostenible per l'alt grau de destrucció ecològica que ha generat, una economia que no tenia en compte els autèntics interessos i necessitats de les persones i de tota la humanitat, ens mostra en aquests moments el seu cantó més obscur, amb destrucció generalitzada del treball, moviments migratoris de control

i regularització difícil, endeutament extraordinari de les famílies i risc de depauperització de moltes persones fins ara alienes a l'exclusió social, i ens demana a tota la societat i de manera especial als cristians una resposta clara que torni a posar al centre de les nostres preocupacions les persones i no els beneficis.»

Per això, indicava que «construir un ordre econòmic i social més just és missió també de l'Església», perquè «economia i moral no poden de cap manera dissociar-se».

Per a Càritas diocesana, la reacció de l'Església davant la crisi «és un gest significatiu, una mostra del fet que ha volgut implicar-se a fons amb els més necessitats en aquests moments». Com deia Mons. Omella, un dels gestos que hauria de dur l'Església a «parlar amb més freqüència i denunciar l'escala de valors sobre la qual ben sovint es pretén construir la societat i es convida a viure la vida en àmbits polítics, de mitjans de comunicació social i de formació de la joventut». I afegia: «Hem

de promoure els valors i les virtuts humanes i cristianes: la recerca de la felicitat en la pràctica del bé i no en el gaudi hedonista i utilitarista del "tot s'hi val"; l'educació en el veritable ús de la llibertat; l'esperit de sacrifici i el desenvolupament de la força de voluntat, per poder construir personalitats equilibrades i madures; el respecte de la persona en la seva dignitat, considerant-la no com un mitjà, sinó com un fi; el sentit comunitari i solidari i la recerca del bé comú, en lloc de l'individualisme tancat; l'anunci del món nou que Jesucrist ha començat a sembrar.» Així, proposava també un debat social sobre els diversos models econòmics i les conseqüències que produeixen, per proposar models més centrats en les persones que no pas en el benefici, més d'acord amb la doctrina social de l'Església.

Un altre gest que posava sobre la taula el bisbe era el de potenciar «seriosament les estructures i el funcionament de Càritas arreu de la diòcesi, sobretot a parròquies i arxiprestats», i crear equips de persones «que siguin propers i sensibles als problemes, que sàpiguen sembrar confiança, suport, esperança i els ajuts concrets que vegin urgents».

El bisbe finalitzava el seu missatge convidant a col·laborar amb Càritas, a més d'interpel·lar els poders públics per mantenir un diàleg social i demanar que es revisi el model econòmic actual.

cerers
des de
1862

CERABELLA

P.I. Can Clapés, 08181 Sentmenat (Barcelona)
T. 93 715 31 02 / Fax 93 715 02 51
CERERIA ABELLA
Sant Antoni Abat, 9, 08001 Bcn.
T. 93 441 09 07 / Fax 93 441 70 47
Boters, 5, 08002 Bcn. T./Fax 93 318 08 41
Comte Borrell, 41, 08015 Bcn. T.93 442 93 28

AUSTRÀLIA

La xarxa social Xt3 llança «El camí a Madrid 2011»

■ Un espai dedicat a la propera Jornada Mundial de la Joventut

Zenit
Sydney

La xarxa social Xt3, creada per a la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ) del 2008 a Sydney, llança una secció especial dedicada a la JMJ de Madrid del 2011. Una frase de Joan Pau II serveix de pòrtic a aquesta xarxa social: «Vosaltres, joves, teniu d'una manera especial, la tasca de testimoniar la fe avui; el compromís de dur l'Evangeli de Crist, el Camí, la Veritat i la Vida, al tercer mil·lenni cristià, per construir una nova civilització d'amor, de justícia i de pau.» Per això la xarxa assumeix el nom de Crist (Xt) en el tercer mil·lenni.

La xarxa Xt3 es proposa ajudar els usuaris a connectar amb altres joves interessats a conèixer més la fe catòlica, entrar en connexió amb l'Església i conèixer com es treballa. Des de qualsevol part del món es podran connectar amb milions de persones, fer nous amics i mantenir-s'hi en contacte. No cal ser catòlic, la xarxa està oberta a tothom.

La secció en anglès «The Road to Madrid 2011» comptarà amb les darreres notícies, així com presentacions i entrevistes sobre la JMJ de Madrid. Els usuaris de la xarxa podran organitzar esdeveniments i projectes de recollida de fons per pagar-se el viatge a Madrid. Així mateix podran crear grups de discussió amb altres amics i veure els últims plans de viatge per a grups de pelegrins. Un dels grups de discussió més

La creu de la JMJ arribarà a l'Estat espanyol el 14 de setembre.

Peregrinació de la creu i la icona

El 14 de setembre, festa de l'exaltació de la Santa Creu, és la data de l'inici de la peregrinació de la icona i de la creu de la Jornada Mundial de la Joventut per terres espanyoles. A les 20.00 se celebrarà una vetlla de pregària a la catedral de La Almudena de Madrid sota el lema de la JMJ del 2011: «Arrelats i edificats en Crist, sòlids en la fe» (Col 2,7). Més informació: www.deleju.org.

populars del lloc, «Ask a Priest», un fòrum obert en què respon a les preguntes el pare John Flynn, l.c. «Library» és un recurs dinàmic, amb Podcasts, àudio, articles i vídeos sobre la fe catòlica i el món en general. També hi ha disponibles esdeveniments en directe d'arreu del món. La xarxa té les funcionalitats de les xarxes socials més conegudes però amb una àmplia base de recursos de comunicació relacionats amb la fe. Els usuaris també poden donar testimoni de la seva fe i fer una aportació a la secció «Prayer Wall».

La xarxa compta amb una comunitat de joves voluntaris que donen la benvinguda als nous visitants, moderen en cas de continguts inapropiats i proporcionen informació sobre un ús segur d'internet. Qualsevol usuari es pot convertir en voluntari i comprometre's a donar dues hores del seu temps a la setmana per contribuir al funcionament de la xarxa. Els organitzadors estan programant la possibilitat de formar part del programa d'educació religiosa de les escoles de secundària d'Austràlia, a través de l'ús de la plataforma interactiva i els seus mitjans en línia. Les escoles podran inserir el seu currículum en línia a través dels fòrums de discussió personalitzats, així com compartir fotos, notícies i esdeveniments amb els estudiants, posar tasques en línia i accedir a l'àmplia biblioteca de recursos disponible a Xt3. Per accedir a la xarxa: www.xt3.com/index.php.

ESPANYA

Càritas espanyola envia una ajuda de 25.000 euros a Mongòlia

Redacció / Madrid

Com a conseqüència de les fortes pluges caigudes a finals de juliol a Mongòlia es van produir inundacions greus a la ciutat d'Ulan Bator i a la província de Gobi-Altai, que han deixat un total de 34 víctimes mortals. Més de 2.975 s'han vist afectades per les inundacions, 20.000 persones continuen exposades a condicions climàtiques extremes, aigua bruta i contaminada i sanejament deficient, i han perdut tot el que tenien. Càritas espanyola ha enviat 25.000 euros a Càritas Mongòlia per contribuir a pal·liar els estralls provocats per les precipitacions. Càritas Mongòlia ha participat en la resposta immediata en coordinació amb el govern, repartint aigua potable i materials de primers auxilis, i s'ha compromès a proporcionar refugi a la població en zones més estables. Càritas Mongòlia amb la col·laboració de la xarxa internacional de Càritas distribueix 3.600 bidons d'aigua potable i construeix deu pous a les zones més afectades, així, com 168 ger, que és la tenda de campanya o habitatge portàtil utilitzada pels mongols nòmades per a aquelles famílies que ho han perdut tot.

COLÒMBIA

Setmana per la Pau 2009

Redacció / Bogotá

«Visc per la vida... I tu?» Aquest és el lema de la Setmana per la Pau 2009, que es durà a terme entre el 6 i el 13 de setembre a tot Colòmbia, animada pel Secretariat Nacional de Pastoral Social i Càritas colombiana. Enguany la Setmana per la Pau centra la seva atenció en la defensa i protecció de la vida, en la consciència per la vida: la dels altres, ells i elles, veïns, la família, la natura i la que s'expressa en tota la creació. És l'edició que fa 16 de la Setmana per la Pau, convocatòria que és una proposta d'educació i mobilització de la societat colombiana perquè els ciutadans, de manera responsable, contribueixin amb les seves vides i accions a la construcció de la pau. La Setmana per la Pau va sorgir el 1993 per iniciativa del Programa per la Pau de la Companyia de Jesús. Durant aquests anys ha comptat amb el suport d'altres organitzacions no governamentals i confessionals que n'han assumit la realització. Des de l'Església catòlica es convida la població a participar de manera creativa, compromesa i lúdica en una setmana de reflexió sobre la gran necessitat de tornar a repensar-nos com a país i continuar amb més vitalitat en la recerca de la pau, a través del perdó, la justícia social, la solidaritat i la reconciliació.

ÍNDIA

Aniversari de la matança de cristians a Orissa

Zenit / Nova Delhi

Un any després de l'onada de violència a l'estat d'Orissa, que va provocar la mort de més de cent cristians a mans de fonamentalistes hindús, la Conferència Episcopal de l'Índia ha celebrat una jornada de pregària sota el lema «Dia de pau i harmonia», amb l'objectiu de reunir tots els fidels de diferents religions que vulguin buscar un camí cap a la pau. El cardenal Telesphore Placidus Toppo, arquebisbe de Ranchi, destacava que després dels moments difícils que la comunitat cristiana ha viscut, ha arribat el moment d'«iniciar un diàleg, a través d'una pregària conjunta que ens uneixi per aconseguir la pau». Per la seva part, el govern de l'estat d'Orissa ha decidit dissoldre els camps de refugiats, i la majoria de persones han tornat als seus pobles. Tot i això, l'organització internacional Ajuda a l'Església Necessitada (AEN) ha alertat davant del fet que els cristians encara no poden tornar a casa seva per por del rebrot de la violència. Marie-Ange Siebrecht, experta d'AEN a l'Índia, ha assenyalat que «el govern ara dissol els camps, però això no resol els problemes dels refugiats, perquè els cristians no s'avenen a tornar als pobles per les amenaces dels fonamentalistes

Els cristians indis continuen demanant la pau.

hindús». A més, els cristians moltes vegades no tenen mitjans per subsistir, ja que les compensacions governamentals sovint «acaben desapareixent».

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
 Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Present i futur d'un valuós patrimoni (I)

El passat 3 de juliol vàrem inaugurar el nou edifici de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau. Aquesta nova seu de l'hospital ha estat construïda a l'extrem nord-est dels actuals terrenys, separat del tradicional recinte modernista. Ben aviat s'alliberaran els pavellons modernistes del seu ús hospitalari, fent possible que aquests antics edificis puguin realitzar una nova funció.

Aquesta nova funció, però, ha d'estar plenament d'acord amb la finalitat de la Fundació MIA (Molt Il·lustre Administració), en la qual les institucions que la formen —Generalitat, Ajuntament de Barcelona i Església catòlica—, amb esperit de col·laboració, prenen decisions de forma col·legiada i per unanimitat. La MIA té la gran i joiosa responsabilitat, i també la competència jurídica i institucional, per decidir sobre l'ús dels pavellons modernistes, el qual ha d'estar sempre d'acord amb la finalitat del donant i de la Fundació.

Des del primer moment de la seva existència, aquesta institució va ser fruit de la col·laboració de la ciutat i de la diòcesi, i per això rebé el nom d'Hospital de la Santa Creu. La santa Creu, amb Santa Eulàlia, és la titular de la nostra catedral, el capítol de canonges de la qual ha estat sempre present en la vida d'aquesta institució dedicada

al cultiu de la salut dels ciutadans, amb especial preferència al servei de la salut dels més pobres i desvalguts.

La institució mare són els edificis d'aquest Hospital de la Santa Creu, situats en els actuals carrers del Carme i de l'Hospital, en els antics dos camins cap al Llobregat, on hi havia hagut l'antic Hospital d'en Colom, fundat el 1219, del qual es conserva part de l'edificació. L'any 1401, el Consell de Cent decidí la construcció d'un nou Hospital en aquell indret, per tal d'unir els antics hospitals ciutadans. Aquell mateix any el papa Benet XIII concedí la butlla fundacional.

La pedra de Montjuïc de les naus gòtiques, que varen formar les ales d'aquell edifici, fou la que el Consell de Cent havia cedit al rei Martí I per edificar un palau que mai no s'arribà a començar. De fet, sí que es va construir un gran palau —que encara avui és una bella mostra del gòtic civil català—, però fou un palau per alleugerir el sofriment i garantir els ajuts de la medicina a tots els ciutadans i ciutadanes.

Després d'haver fet un bon servei a la salut dels malalts, aquell edifici passà a fer un gran servei a la cultura, convertint-se en la seu de la «Biblioteca Nacional de

Catalunya», de «l'Institut d'Estudis Catalans» i d'altres institucions culturals. Aquesta segona destinació es va poder realitzar quan es va inaugurar, l'any 1930, el nou hospital, que incorporà Sant Pau al seu nom, perquè el projecte fou iniciat l'any 1905 gràcies al llegat ofert pel banquer Pau Gil i Serrat.

Ara, amb el nou Hospital ja en ple funcionament, ens trobem novament amb un llegat arquitectònic molt valuós, que són els pavellons modernistes de l'arquitecte Lluís Domènech i Montaner, declarats Monument Històric-Artístic el 1978 i Patrimoni mundial per la UNESCO el 1997.

Aquest conjunt és com un gran aparador de l'Eixample de la ciutat de Barcelona, i precisament ho és en les virtuts més dignes d'encomi: el sentit social, el respecte als valors (sobretot el de la generositat i la solidaritat amb els qui més pateixen en la societat), el cultiu científic i humanístic de la prestigiosa Medicina catalana. Sembla ben adient, doncs, que d'acord amb la tradició d'aquesta institució tan nostra, els pavellons modernistes de l'Hospital puguin ara fer un servei cultural a la nostra societat, com el que segueix realitzant la que fou la seva primera seu.

Als quatre vents

Jaume Pujol Balcells
 Arquebisbe de Tarragona i Primat

La Nativitat de Maria, una festa entranyable

Així com el sol neix a Orient, també d'Orient va sorgir la primera celebració de la Nativitat de la Mare de Déu. Va ser fixada el 8 de setembre, dia en què s'obre l'any litúrgic bizantí, que es tanca amb una altra data mariana, la Dormició, a l'agost. Es té notícia del segle VI sobre aquesta celebració que entre nosaltres és festiva als santuaris de Montserrat, de Núria, de Meritxell i a nombroses ermites que tenen devoció a les marededéus que en diem *trobades*.

Què celebrem amb la Nativitat de Maria? El naixement d'aquella que va ser predestinada per Déu Pare per al moment de l'encarnació del seu Fill, «nascut de dona», com diu l'Escriptura, que ja a l'Antic Testament presenta figures femenines que d'alguna manera prefiguren aquella que les superarà totes. Rut, Judit, Ester, l'esposa del Càntic dels Càntics, la profetitzada Fillia de Sió, són com

una preparació de la vinguda al món de la nova Eva, la qual engendrarà el Salvador.

La festa té l'alegria d'un anunci premissiànic. Sant Joan Damascè, al segle VIII, va dir en una homília un 8 de setembre: «Per mitjà d'ella tot el gènere humà ha estat restaurat, i la tristesa de la primera mare, Eva, s'ha transformat en goig. Aquesta va escoltar la sentència divina: "Pariràs amb dolor." A Maria, per contra, se li va dir: "Alegra't, plena de gràcia!"»

Amb la humil donzella, descendent de la casa de David, filla de Joaquim i Anna, ens alegrem avui, com els cristians de totes les èpoques, a quals Lope de Vega va animar així a expressar el seu goig: «*Canten hoy, pues nacéis Vos, / los ángeles, gran Señora, / y ensáyense desde ahora, / para cuando nazca Dios.*»

La litúrgia d'aquest dia ens presenta el començament

mateix de l'evangeli segons sant Mateu, que s'inicia amb aquestes paraules: «Genealogia de Jesús, el Messies, fill de David, fill d'Abraham...» i que recull tot un seguit de noms com si fos un arbre genealògic, fins a concloure dient: «Eleazar, [va ser pare] de Matan; Matan, de Jacob, i Jacob va ser el pare de Josep, l'espòs de Maria, de la qual nasqué Jesús, l'anomenat Messies.»

Mare de Crist, el Messies! Aquest és, efectivament, el seu títol més gran, la raó per la qual avui celebrem amb emoció el naixement d'aquella que va engendrar Jesús. La canem com han fet tants cristians al llarg de la història. Ens rendim davant Maria, per la humilitat de la qual li diran benaurada totes les generacions. La nostra també, i les dels que vindran fins a la fi del món. L'estiu s'acaba. Ens proposem començar el nou curs de la mà de la Mare de Déu i ho fem tot felicitant-la en el seu joios aniversari.

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
 AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

opinió

Punt de vista

Crear vincles d'unitat

El fet que el papa Benet XVI hagi nomenat un nou legat seu (un nou «nunci», com diem habitualment nosaltres) per a l'àmbit espanyol, pot haver incitat més d'un a plantejar-se si aquest càrrec eclesiàstic té encara —i fins on— vigència en els nostres dies.

Una primera manera de respondre a aquesta qüestió és consultar el Codi de Dret Canònic, per veure com queda definida la figura dels nuncis dins l'Església i quines funcions se'ls atribueixen. En fer aquesta consulta, tenint present la imatge que, per diverses raons, ens hàgim fet dels nuncis, ens trobem amb la primera sorpresa. Aneu a saber com definiríem nosaltres el que és un nunci, és a dir, el que és un legat del Sant Pare en un país determinat. En el Codi, el trobem definit així: «La tasca principal del legat pontifici és mirar que cada vegada siguin més estrets i més eficaços els vincles d'unitat entre la Seu Apostòlica i les Esglésies particulars» (Cànon 364).

A partir d'aquí, d'aquesta definició clarament pastoral, es van concretant les missions que pertocuen al nunci, des de les que afecten directament les seves relacions amb les Esglésies particulars, fins a les que li correponen a l'hora de vetllar per les relacions entre l'Església i l'Estat d'un lloc determinat, per dir-ho amb poques paraules.

La prioritat, doncs, es dona a la seva missió eclesiàstica, deixant per a un segon moment la seva

Josep Urdeix
Delegat de Litúrgia de
l'arquebisbat de Barcelona

missió diplomàtica (que, de fet, era l'única en què centrava l'atenció el Codi de 1917 i que, per això, ens hem quedat encara amb una visió molt simplificada del que és i del que fa un nunci). Fou arran del Vaticà II que la missió dels nuncis va quedar marcada per noves perspectives, sobretot pastorals.

Dit d'una altra manera, el nunci ha d'ajudar a fer fluides les relacions entre la Seu Apostòlica (entre el Papa mateix) i les Esglésies particulars, entre aquestes Esglésies mateixes, així com fomentar les relacions entre aquestes Esglésies i les altres confessions cristianes o les altres religions. Un punt concret, en aquest context, és el de proposar a la Seu Apostòlica l'elecció de nous bisbes, havent fet les consultes pertinents, i comptant amb la consulta i col·laboració dels bisbes més pròxims a la Seu que calgui proveir.

Pel que fa als aspectes més pròpiament diplomàtics, la col·laboració que se li presti ha de ser l'adient en aquests casos, tenint present el Dret Internacional propi de cada cas.

Dins l'àmbit de la missió confiada al Papa, de vetllar per totes les Esglésies, perquè la vida cristiana s'hi incrementi i visquin en comunió, el treball que poden dur a terme els nuncis pot ser molt significatiu, tant perquè el Papa disposi de tota la informació que li cal, com per la seva col·laboració en la missió petrina per mitjà d'aquelles gestions que demanen proximitat amb els seus destinataris. Certament que, en tot aquest procés també compta, com en tot, el tarannà personal de cada nunci i l'ajut sincer que se li presti perquè pugui dur a bon terme les funcions que li són pròpies. Cap d'aquests aspectes no es pot menystenir.

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral
de Barcelona

Saber escoltar

Cada diumenge, a les 10 menys deu, classe de Teologia

El títol es refereix a un esdeveniment, molt simpàtic, de cada diumenge al matí. És possible que el lector conegui el meu amic Jordi. Té força edat i moltes deficiències psíquiques que minven la seva capacitat de comprensió i d'expressió. L'aprecio com un bon amic. En Jordi, cada diumenge, assisteix, acompanyat de la seva tia, a la missa de les 9 del matí. Quan el ritu acaba, s'espera per poder parlar amb mi. Les nostres converses giren entorn de la seva bona conducta a casa. La seva disminució el fa exageradament actiu, cosa que implica una considerable vetlla al llarg de tot el dia.

Cada diumenge, quan falten pocs minuts per a les 10, en Jordi i jo conversem. A ell li plau molt aquesta conversa i a mi, també. El tema el planteja ell i, d'un diumenge a l'altre, és molt similar. Vol saber si Jesús l'estima, si un dia el voldrà al cel, si els seus familiars difunts són amb el Senyor... Les meves respostes, reiterades en cada conversa, són similars.

No obstant aquest plus de repetició, de tant en tant, em fa alguna pregunta nova. Dues vegades m'ha preguntat recentment per la significació d'aquestes paraules bíbliques: «Déu és lent a la ira i ric en perdó.» Explicar-li que Déu l'estima i que sempre és a punt de perdonar-nos, si estem penedit, és el que li sé respondre. Se'm fa difícil, de vegades, trobar el punt per tal que pugui entendre els significats. Arriba un moment en què he de tirar per la banda de l'humor. I, per això, li dic que s'ha acabat la classe de teologia. Cada diumenge, a les 10 menys deu minuts, es repeteix la conversa amb en Jordi. Si algun dia no ve, el trobo a faltar. De vegades penso que aquests diàlegs són potser les millors classes de teologia que he explicat mai després d'una bona colla d'anys com a professor de la Facultat de Teologia. Prego sovint pel meu amic i pels seus familiars. Els «petits del Regne» els tenim més a prop del que ens pensem. Espero que el Salvador em tingui en compte aquesta classe de deu minuts.

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

En memòria del P. Piccirillo

Desitjava vivament conèixer personalment l'il·lustre franciscà de la Custòdia. Per molta que fos la seva categoria, el fet que escrits de tots dos apareguessin, de vegades, en una mateixa entrevista, m'esperançava. Un dia a Getsemaní, fra Rafael Dorado em va dir: «Vols conèixer en Piccirillo? Doncs, vine, que te'l presento tot seguit.» Segurament molts lectors no deuen saber que es tractava de l'home més expert en mosaics antics, fundador d'una escola de restauració i confecció de mosaics i artífex principal de les troballes i estudis arqueològics situats al cim del mont Nebó, des d'on Moisès va divisar la terra promesa i on va morir, sense arribar a entrar-hi. La distància intel·lectual entre nosaltres dos era abismal, de manera que vaig quedar sorprès del tracte immerescut que em va atorgar i del seu tarannà ben jovial. L'endemà, acompanyat de fra Rafael, vam anar a la seva habitació per sol·licitar-li la clau del Museu de la Flagel·lació, que era responsabilitat seva. Dins la seva cambra m'hi vaig trobar meravellosament bé; hi havia tants munts de papers, carpetes i llibres en desordre aparent que d'alguna manera em recordaven casa meua. Li ho vaig dir i va esclafir a riure. Immediatament va preparar cafè i, en lloc d'explicar-me les seves grandeses, que hi tenia dret, em va donar un llibret, i em va dir: «Té, llegeix aquest capítol i escriu sobre el tema.» I mirant el franciscà, va afegir: «Es tracta del *sulhah* que la gent d'avui dia desconeix.» El meu amic va assentir i jo vaig guardar-me el llibre, que ha estat perdut durant tot aquest temps perquè amb un gruix semblant a una revista, havia anat a parar entre elles. Ha estat a la prestatgeria tot aquest temps; dins meu, el remordiment de no haver complert la promesa.

El P. Piccirillo que havia acompanyat el papa Joan Pau II i li havia mostrat meticulosament les excavacions i les noves edificacions del mont Nebó, va morir, com ja insinuava al principi. Durant la visita del papa Benet XVI al mateix indret, no va poder acompanyar-lo. Li va mostrar el lloc el P. general dels franciscans, però les càmeres de televisió ens van permetre veure també el Pontífex resant davant d'una tomba: era la del bon i expert franciscà de què parlem. Va ser un exquisit detall del bon fer cristià el que va tenir el Papa. L'arqueòleg va rebre sepultura al país per desig exprés de la casa reial jordana i en aquell lloc concret, per l'evident delicadesa de la Custòdia Franciscana.

I sobre què volia que jo escrivís, l'expert investigador? Doncs d'una cerimònia de reconciliació i d'un cas concret que es relatava, amb cert detall, en l'exemplar que em va lliurar. Evidentment he de limitar-me avui als preàmbuls i deixar per un altre dia els detalls.

Sembla que l'instint de venjança resideixi en els gens de l'home. La Bíblia no ho creu pas així. En el relat inicial del Gènesi, ens explica que la va introduir històricament Caín, com a conseqüència de l'enveja que tenia del seu germà Abel, el preferit del Senyor. No m'entretinc a analitzar el propòsit que l'autor inspirat va tenir quan ens ho va explicar. El que és evident és que al planeta terra s'havia introduït la venjança. La intenció religiosa del Llibre sagrat exigirà que es donin normes, primer, de regulació, posteriorment, per part de Jesucrist, de comportament, mitjançant el perdó. Primer va ser el «talió» (tal faràs, tal trobaràs), després el «perdoneu les nostres culpes així com nosaltres perdonem», perquè nosaltres puguem ser perdonats. No és aliè a la qüestió el famós Codi d'Hammurabi.

Acabo per avui amb el que serà el principi d'un nou text. L'any 1955, el dia de l'Any Nou hebreu, uns quants joves iraquians van assaltar una cafeteria de Ramleh i van fugir deixant mort l'amo, pare de família, i ferits dos dels seus fills i un gendre.

Finestra a la vida

Victòria Molins,
s.t.j.

La llista de les «no-vacances»

A la casa de colònies on m'estic amb un grup de la tercera edat avançada, més aviat de la «quarta», els néts dels masovers, de 3 i 4 anys, juguen feliços pel bosc, per l'hort, pels camins que envolten la casa, per tot arreu. Gaudeixen d'unes vacances com Déu mana i frueixen del sol, l'aire, els ocells, l'espai... sobretot l'espai que és el que jo recordo de petita que em feia gaudir més. Aquells mesos d'estiu on podia córrer sense el perill dels cotxes i viure a l'aire lliure i no en un pis de l'Eixample barceloní feien les meves delícies.

Ara, tot contemplant els meus petit amics, sentint les seves rialles i senzilles baralles de nens, he començat a fer, al meu interior, una llista d'aquelles persones que no tenen vacances, i d'alguns que ni les han conegudes mai.

Començo pels qui menys s'adonen: els nens que no surten de la barriada i dels carrerons estrets i bruts que els han vist néixer i són el seu hàbitat des de sempre... Quan baixo un cop a la setmana per anar al pis d'acollida, els trobo al mateix lloc de sempre, jugant a pilota amb les interrupcions constants dels cotxes, de les senyores que passen amb el carro de la compra, escridassats sovint per la gent que els renya perquè fan nosa... Però ells no tenen altre lloc ni n'han conegut cap altre perquè, de vacances, només en coneixen les de les colònies a l'escola, si és que n'han pogut gaudir. La resta de l'estiu juguen al carrer, enmig de la gent, sentint de tot i aprenent en aquesta «universitat de la vida» als barris humils.

Passo després a recordar la meua amiga que pateix un càncer i alterna el llit amb la butaca, l'hospital oncològic amb l'habitació de casa seva. El tractament la deixa abatuda i recorda amb melangia altres estius... I jo, fent un recorregut per l'hospital, afegeixo els seus ocupants en aquesta llista negra de les «no-vacances».

Al mateix esglaó, en què passa gran part de l'hivern pidolant, seu el captaire, conegut i desconegut, que fa anys que no sap fer altra cosa que demanar per sobreviure. És veritat que després acostuma a gastar-se el que recull en alcohol, però no té vacances i no té per què canviar d'hàbits al·l'estiu. Per a ell, les estacions de l'any només es diferencien pel clima, no pels costums.

I, al final, vaig a parar als més desafortunats de la llista de «no-vacances»: els interns a les presons. Si sempre surto de les visites amb l'angoixa de deixar-los allà, a l'estiu la cosa empitjora molt. Les presons de Barcelona, que són les que conec, estan ben construïdes, tenen condicions d'habitabilitat bones, estan situades als afores —llevat de la Model— i es diferencien d'altres centres penitenciaris de països més pobres. Però són presons, estan atapeïdes de presoners i l'estiu és càlid i llarg. Els interns estan, generalment, més neguitosos i les baralles són habituals. Els patis es fan insuportables pel sol i la calor, i les sales on passen el dia, si no tenen la sort d'aconseguir un treball o un ofici, estan plenes de sorolls, dels crits dels qui juguen al parxís o al dòmino i de la televisió a uns quant decibels més del normal per poder sentir alguna cosa els que volen seguir-la. Un dia és sempre igual a l'altre i una setmana, a la següent. Com que a l'agost la vida en general queda disminuïda a causa de les vacances dels professionals, la soledat i l'espera es fan més desagradables que durant el curs. Si més no, podem solidaritzar-nos amb totes aquestes persones de la meua llista negativa. I si podem fer-hi alguna cosa... millor.

Zoom

Eduard Brufau

Aquest mes d'agost els focs forestals a Grècia han cremat 30.000 hectàrees de bosc, 150 cases i han obligat a evacuar milers de persones. Alguns monestirs també s'han vist amenaçats per les flames, per la qual cosa els religiosos i religioses més grans han estat real·lotjats, mentre que els més joves, quan ha estat possible, han col·laborat activament en les tasques d'extinció.

Lluís Serra Llansana
(llserrall@gmail.com)

Signes d'avui

La pèrdua de l'alteritat

Una de les característiques bàsiques de la cultura contemporània és l'exaltació del jo. Aquest fet sobrevalora la importància personal, el desenvolupament de l'ego com a camí fictici de triomf per a l'individu, l'imperi del subjectivisme com a frontera màxima dels propis valors, la reducció de l'existència als límits del que és particular... Tots aquests elements tenen conseqüències nefastes per a la vida personal i social. Però vull apuntar un altre component de gran rellevància: la pèrdua de l'alteritat. Si el jo adquireix proporcions gegantines, no queda espai per a l'altre. Els altres deixen d'existir com a persones amb dignitat per convertir-se en instruments al meu servei. Si només existeixo jo, fins i tot les solucions no es troben a les mans dels altres. D'aquí, el triomf que han experimentat els llibres d'autoajuda. Analitzaré, a tall d'exemple, les conseqüències que la pèrdua de l'alteritat ocasiona en tres àmbits concrets.

En la vida de parella, fins i tot en la seva forma més elaborada que és el matrimoni, l'exaltació del jo mena a la incapacitat d'emprendre projectes compartits. La pèrdua d'alteritat es reflecteix, com un element causal més dins del conjunt, en la baixa natalitat. L'altre, la criatura que neix, pertorba els plans personals, genera escassetat en l'economia i requereix una sèrie d'atencions que impliquen un cert oblit de si mateix, que l'exaltació de l'ego no accepta. La parella es considera una amenaça a l'expansió personal. Resol les angoixes d'una soledat, però les seves exigències es transformen en límits al propi jo. Les ruptures matrimonials, a més de la violència domèstica i de les agressions, tenen lloc a velocitat de vertigen. La incapacitat de conviure amb una altra persona és un reflex de la pèrdua de l'alteritat. No es tolera la frustració dels propis desitjos. No s'accepta una renúncia personal a favor dels altres. El criteri final és el gaudi i la satisfacció de si mateix.

En la religió, el vincle amb Déu es considera un lligam prescindible. Un es tanca a la gruta de la subjectivitat i es nodreix del pensament feble. La pèrdua de l'alteritat implica la desaparició de l'Altre. Dogma, litúrgia i moral no tenen sentit. La institució religiosa apareix com un llast del qual cal prescindir. Es refugia en una espiritualitat imminent, on el diàleg és impossible perquè no hi ha alteritat. La pregària, en cas d'acceptar-se, es transforma en monòleg i en projecció de les pròpies necessitats i somnis. Els productes d'una religió fonamentada en l'exaltació del jo s'adrecen a nodrir un ego, que es tenyeix d'espiritualitat aparent, a l'estil de la nova era. Impera més l'afany de conquerir espais de coneixement que aspiració d'entrar en contacte amb l'altre. On més arrela l'exaltació del jo, especialment als països econòmicament avançats, la religió s'afebleix o queda manipulada al servei de l'individu.

Molts experts es pregunten per la dimensió vocacional de la persona. Per què tants seminaris són buits? Com en tots els fets complexos, la resposta no pot ser simple. Això no obstant, la pèrdua de l'alteritat és un component clau per explicar-ne la situació actual. Hi ha qui redueix la vocació a un desig interior d'autorealització. En aquest cas, no transcendeix els límits del seu ego. Si entenem la vocació com el seu terme assenyala, crida, l'alteritat és absolutament necessària. Hi ha qui crida i hi ha qui respon. La pèrdua de l'alteritat ataca el nucli de la vocació. Si no hi ha un altre, la vocació resulta impossible. Si Déu no hi és, ningú no pot sentir-se cridat. La vocació implica entrar en diàleg amb l'Altre i considerar els seus somnis sobre un mateix com un element a tenir en compte. L'exaltació del jo ho impedeix.

Suggerixo que s'analitzin les conseqüències de la pèrdua de l'alteritat en altres àmbits (política, economia, etc.). Els resultats seran reveladors.

**Acollim i ajudem
les futures mares
amb problemes**

Fundació Pro Vida
de Catalunya

Nom: _____

Cognoms: _____

Adreça: _____

Núm.: _____ Pis: _____ Porta: _____

Codi Postal: _____

Població: _____

Província: _____

E-mail: _____

La informació que ens faciliteu serà recollida en el nostre fitxer automatitzat i confidencial. Tens el dret d'accedir-hi i rectificar-la o cancel·lar-la si ho desitges.

Fundació Pro Vida de Catalunya
Bonaplata 42, 1r 08034 Barcelona
Telèfon 932 047 111

CARTES DEL LECTOR

■ «L'amor en la veritat»

Caritas in veritate («L'amor en la veritat») és el títol de la tercera encíclica de Benet XVI. Aquesta encíclica social conté una reflexió sobre les condicions d'un «desenvolupament integral» i un «progrés sostenible». Es pot parlar d'una encíclica «compromesa» perquè el Papa es refereix al compromís dels batejats en aquestes àrees.

Benet XVI va destacar que l'encíclica torna «als temes socials continguts a la *Populorum progressio*, escrita pel Servent de Déu Pau VI el 1967». «Aquest document es proposa aprofundir en alguns aspectes del desenvolupament integral de la nostra època, a la llum de la caritat en la veritat», va explicar el Pontífex. L'encíclica proposa una antropologia recordant les exigències de respecte a la dignitat humana, de l'home i de la dona.

En diferents ocasions, el Papa ha denunciat l'escàndol de la fam al món (que afecta mil milions de persones) i ha destacat que el capitalisme i la distribució equitativa de la riquesa no són «contradictoris». També ha advertit que la recerca de beneficis no ha de fer-se «sense control».

Els temes abordats a l'encíclica afecten la globalització, la preservació del medi ambient, el desenvolupament sostenible i el finançament sostenible. Finalment, tracta sobre les implicacions econòmiques i socials d'un examen de consciència per tornar a una ètica de les finances i de l'economia al servei de la persona humana segons una antropologia respectuosa amb la identitat de l'home i la dona.

ENRIC BARRULL CASALS
Girona

■ Sobre el Dr. Irurita

Al número 1.560 de *Catalunya Cristiana* es publica, a la pàgina 16, un article del Dr. Josep M. Martí i Bonet, en el qual es diu en boca d'alguns «que el Dr. Irurita no va ser assassinat el dia 3 de desembre del 1936, coincidint amb el testimoni d'algunes persones que el van veure el primer dia de l'entrada de les tropes de Franco».

Si us plau, fem servir el sentit comú. Si el bisbe era viu, per què no es va presentar al capítol catedralici? No ho va fer perquè era mort i la persona que van veure els testimonis, amb

molt bones intencions, era una persona que se li assemblava. Perquè jo, si me'l trobo, corro a saludar-lo i a congratular-me que hagi escapat de la mort. O no?

VICENTE BECARES QUINTANO
Barcelona

■ «L'única moral és a la Constitució?»

«L'única moral és a la Constitució», diu el portaveu socialista al congrés. I és que els polítics, incapaces de raonar, responen amb els seus tòpics ideològics als arguments sobre l'avortament. «L'única moral en democràcia la dicta la Constitució» o el Parlament, i rebutgen com una «hipocresia» la postura de l'Església. En aquest sentit, és evident que els polítics han tancat la seva intel·ligència i la seva pròpia consciència a la capacitat de raonar: s'actua per motivacions polítiques i ideològiques.

Així s'entén que el portaveu del grup socialista, José Antonio Alonso, insisteix a garantir que el Govern i el PSOE «trauran endavant la reforma de la interrupció voluntària de l'embaràs», alhora que advertia que «el que han d'entendre els bisbes» és que «en l'àmbit del que és públic, l'única moral possible és la Constitució» perquè «el bé comú, els interessos i els drets dels ciutadans» es regulen a les Corts «i no amb morals privades».

Això vol dir, que ni la moral ni el bé comú no comptin gens a l'hora de legislar i que, per tant, per dur que sembli, una majoria parlamentària pot decidir la vida o la mort d'una persona segons vulgui.

Davant la manca d'arguments i raons i en absència de tot debat intel·lectual, l'únic que se'ls ocorre als polítics, com a la vicepresidenta segona del Govern, Elena Salgado, és afirmar que l'Església «no sap quin és el seu lloc» per la qual cosa va demanar que deixi al Parlament que voti, perquè «és qui representa als ciutadans». «Ells, en l'àmbit dels fidels a la seva Església —va afegir—, que els facin les recomanacions que considerin oportunes.»

La senyora Salgado no va voler entendre que precisament això és el que fa l'Església: recomanacions als fidels catòlics. I precisament, entre elles, n'hi ha una d'especialment adreçada als parlamentaris catòlics: que, com a tals, no poden votar favorablement la llei de

l'avortament o, dit en altres paraules, que un diputat no pot deixar la seva consciència dins l'armari a l'hora de votar...

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

■ Joves sexualitzats

En pocs dies, i arran dels terribles esdeveniments de violació sexual entre joves, apareixen als mitjans de comunicació articles que cerquen una responsabilitat més gran en els valors que transmetem des de la infantesa.

Penso que l'arrel del problema rau, sobretot, en el concepte de sexualitat que els adults hem transmès als joves; conceptes que confonen sexualitat amb genitalitat, coit amb amor, etc.

Quins exemples oferim, pròxims i públics, que diguin que el que és veritablement humà és integrar sexualitat, afecte, tendresa, respecte, comunicació entre persones (no un mer refregament de cossos), plaer, compartir i il·lusió per donar fruit en els fills?

Canviem els models que ofereixen els mitjans de comunicació: telesèries, telescombraria, cinema, música, pàgines d'internet, etc. I tots i cadascun de nosaltres donem, a la nostra vida privada i pública, exemples de respecte, fidelitat i amor.

Només si ensenyem el que és l'amor, tindrem joves madurs i mentalment sans.

MONTserrat RUTLLANT
Barcelona

■ Any de Sant Pau

Darrerament he estat xerrant amb diferents amistats i totes coincideixen en el fet que el més important per a un cristià és l'Evangeli. Segons sant Pere, ningú no pot interpretar-lo al seu arbitri, sense l'ajuda de l'Esperit Sant.

Sant Pau, que va ser escollit pel mateix Jesucrist, en caure del cavall, és el millor intèrpret de l'Evangeli. Qui no ha llegit les seves cartes no pot aplicar l'Evangeli, perquè sant Pau tenia après l'Antic Testament gràcies al rabí Gamaliel i, alhora, al coneixement de Jesucrist. Sant Pau sabia, amb més finesa que ningú, qui és Crist.

JAUME VALLS
Barberà del Vallès

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Minories significants

—Després de les vacances d'estiu he iniciat una nova feina i comentant amb els companys com havia anat l'estiu em va passar una cosa molt rara. Una noia em va dir que havia estat amb el seu nòvio en una platja nudista, un altre que havia anat a Holanda i l'havien entusiasmats determinats locals sexuals. Jo els vaig dir que havia passat una setmana en un monestir. Em van mirar com si fos un marcià. Després un em va dir que valia més no parlar d'aquestes coses en públic a l'empresa. Em pregunto si els cristians haurem de resignar-nos a ser una minoria silenciosa, callar les nostres conviccions i gairebé amagar-nos i demanar perdó per creure...

—Després de llegir aquesta carta que he rebut i que he extractat, em venien a la ment les paraules del llibre de Josuè que llegiem fa poc: «Jo i la meua família hem decidit adorar el Senyor el nostre Déu.» Avui cadascú professa sense embuts a quin Déu vol adorar i on posa les perspectives de felicitat de la seva vida. Uns volen adorar el vedell d'or, els diners, el guany, les riqueses; d'altres s'afanyen a acumular plaers, com més millor, perquè la vida és efímera; uns altres s'esforcen per tenir poder i prestigi mundans... Per què hem de callar, els creients? No podem dir amb naturalitat i convicció que la nostra felicitat és inimaginable sense el Senyor? Ja ho veu vostè: un no té pèls a la llengua per presumir que ha anat a una platja nudista. Doncs vostè té, com a mínim, el mateix dret per dir que s'ho ha passat molt bé uns dies en un monestir. I si no els agrada, que no hi vagin.

Més encara, jo penso que la seva intervenció i el seu testimoni va ser tota una catequesi i que, segurament a més d'un company el farà pensar. Minoria, sí, però no insignificant ni silenciosa. Minoria com el llevat a la massa. Fa poc rellegia una obra publicada fa cinquanta anys i que conserva tota la frescor. Es tracta de *La minoria cristiana*, de Rafael Gómez Pérez. L'autor recorda que la força de la minoria cristiana es fa servir per crear oportunitats perquè cada home trobi Déu, perquè el seu temps no perdi de vista l'eternitat. És el moment de donar aquest testimoni, de ser una minoria significativa, molt més bona que una majoria insignificant.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

■ El Papa i la crisi

Resulta molt suggeridor llegir l'última encíclica de Benet XVI, *Caritas in veritate*, pensant en la crisi econòmica mundial. I no perquè el Papa ofereixi receptes per a les reformes econòmiques necessàries per sortir-ne. Però sí que elimina moltes confusions sobre el veritable desenvolupament de l'home i dels pobles, i desemmascara algunes de les noves ideologies que es converteixen en llast d'aquest desenvolupament; com el tercermundisme que continua contraposant el Nord amb el Sud, o l'ecologisme desviat que atribueix drets a la naturalesa quan només les persones són subjectes de drets.

Podria dir-se que aquesta encíclica estableix les bases d'una autèntica civilització de l'economia en temps de globalització; i encara que no nega l'economia de mercat, rebutja que aquesta funcioni només amb les seves pròpies lleis sense condicionaments morals. Particularment la idea que més m'ha impactat és la següent: «La força més poderosa al servei del desenvolupament és un humanisme que vivifiqui la caritat i que es deixi guiar per la veritat.»

Recomanaria a tots els nostres polítics i economistes que la llegissin detingudament; encara que dubto que molts d'ells ho facin per prejudicis ideològics. Quina llàstima!

ALBERT MASÓ PORTABELLA
Cabrera de Mar

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(CICLE LITÚRGIC B; FERIAI I) TEMPS DE DURANT L'ANY

(Salteri: setmana 3)

SETEMBRE

6. DIUMENGE

XXIII de durant l'any, Verd. Lectures: Isaïes 35,4-7a / Salm 145 / Jaume 2,1-5 / Marc 7,31-37. (Tortosa: Aniv. ord. bisbe Xavier Salinas)
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Zacaries, prof.; Eleuteri, ab.

7. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Colossencs 1,24-2,3 / Salm 61 / Lluc 6,6-11
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Albí, b.; Santes, Regina, vg. i mr.; Judit.

8. DIMARTS

El Naixement de la Verge Maria (F), Blanc. Lectures: Miquees 5,1-4a (o bé: Romans 8,28-30) / Salm 12 / Mateu 1,1-16.18-23. Urgell (territori de Catalunya): *La Mare de Déu de Núria* (S), Blanc; Urgell (Principat d'Andorra): *La Mare de Déu de Meritxell* (S), Blanc.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Adrià, mr.; Sergi I, p.; Santes, Adela, rel.

9. DIMECRES

Sant Pere Claver (MO), Blanc. Lectures: Co-

lossencs 3,1-11 / Salm 144 / Lluc 6,20-26. Solsona ciutat: *La Mare de Déu del Claustre* (S), Blanc.
ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Felícia, mr.

10. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Colossencs 3,12-17 / Salm 150 / Lluc 6,27-38. Tortosa: *Beat Jacint Orfanell* (MLI), Vermell. Barcelona i Sant Feliu de Llobregat: *Beat Domènec Castellet i Beat Lluís Eixarc* (MLI), Vermell.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Nicolau de Tolentino, prev.; beat Francesc Gárate, rel.

11. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: 1 Timoteu 1,1-2.12-14 / Salm 15 / Lluc 6,39-42. Tarragona: *Beat Bonaventura Gran* (MO), Blanc.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Protus i Jacint, mr.; Santes, Teodora Alexandrina.

12. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: 1 Timoteu 1,15-17 / Salm 112 / Lluc 6,43-49. Si es vol: *El Santíssim Nom de Maria* (MLI), Blanc.
ALTRES CELEBRACIONS: Mare de Déu de Lluc. Sants, Guiu; beat Miró, prev.

Comentari de la PARAULA

Xavier Rodríguez, s.j.

«Tot ho ha fet bé»

La interpretació de l'evangeli d'avui es troba, molt probablement, en la frase final del fragment. «Tot ho ha fet bé: fa que els sords hi sentin i que els muts parlin.» Es tracta d'un miracle espectacular des del punt de vista físic. Un sord i mut, per l'acció de Jesús sobre d'ell, és capaç de sentir-hi i parlar amb normalitat.

També des del punt de vista pedagògic és, aquest miracle, francament allisonador. Tots aquells que estan arraconats i marginats socialment per causa de les seves limitacions, perquè no són prou productius per la seva edat, per la seva malaltia, per la seva limitació personal, etc., Jesús els reconeix com els principals i primers.

Ni pot sentir-hi, ni pot parlar, és un inútil total, tothom el margina, a tothom fa nosa. Malgrat això, Jesús compta amb ell. Per l'acció de Jesús, podrà sentir-hi perfectament. Per l'acció de Jesús, podrà parlar i proclamar les grans coses que s'han obrat en ell.

Cal, però, no desfigurar el poder i el sentit de les accions de Jesús. La tendència inicial seria comunicar a tothom la força i l'espectacularitat del miracle presenciada. El veritable ensenyament de Jesús no són tant les seves accions ni les seves paraules, per meravelloses que siguin. L'ensenyament de Jesús és la seva pròpia persona: molt més important que el que diu i fa Jesús, és el mateix Jesús que diu i fa.

Es per això que, amb molta freqüència, Jesús ordena de no dir res del que han vist. Si només s'expliquen les coses que fa Jesús, el que es comunica és força incomplet. Cal comunicar la persona de Jesús, no només les coses que fa. Això només es podrà fer amb plenitud després d'acompanyar Jesús en la seva passió i d'haver experimentat la resurrecció. Mentrestant, Jesús ens recomana silenci perquè no en deformem el veritable missatge.

LECTURES BÍBLIQUES

Diumenge XXIII de durant l'any

Lectura primera

Is 35,4-7a

*Les orelles del sord s'obriran
i la llengua del mut cridarà de goig*

Lectura del llibre d'Isaïes

Digueu als cors alarmats: Sigueu valents, no tingueu por: Aquí teniu el vostre Déu que ve per fer justícia: la paga de Déu és aquí, és ell mateix qui us ve a salvar. Llavors es desclouran els ulls dels cecs i les orelles dels sords s'obriran; llavors el coix saltarà com un cervol i la llengua del mut cridarà de goig, perquè l'aigua ha brollat a l'estepa, han nascut torrents en el desert; les terres xardoroses ara són estanys, el país de la set és ple de fonts d'aigua.

Salm responsorial

145

El Senyor es manté fidel per sempre,
fa justícia als oprimits,
dóna pa als qui tenen fam.
El Senyor deslliura els presos.

R. Lloa el Senyor, ànima meva.

El Senyor dona la vista als cecs,
el Senyor redreça els vençuts,
el Senyor estima els justos,
el Senyor guarda els forasters. **R.**

Manté les viudes i els orfes,
i capgira els camins dels injustos.
El Senyor regna per sempre;
és el teu Déu, Sió, per tots els segles. **R.**

Dolors Torrents

Lectura segona

Jm 2,1-5

*No sabeu que Déu ha escollit els pobres
per fer-los hereus del Regne?*

Lectura de la carta de sant Jaume:

Germans meus, vosaltres que creieu en Jesucrist, el nostre Senyor gloriós, no heu de comprometre la vostra fe amb diferències entre les persones. Suposem que mentre esteu units, entra un home ben vestit i amb un anell d'or, i entra també un pobre mal vestit. Si us fixàveu primer en el que va ben vestit i li dèieu: «Segui aquí que estarà millor», però al pobre li dèieu: «Tu queda't

dret o seu aquí, als meus peus», no faríeu diferències entre vosaltres? No seríeu homes que jutgen amb criteris dolents? Escolteu, germans meus estimats: No sabeu que Déu ha escollit els pobres d'aquest món per fer-los rics en la fe i hereus del Regne que ell ha promès als qui l'estimen?

Al·leluia

Mt 4,23

*Jesús predicava la Bona Nova del Regne,
i guaria en el poble tota malaltia.*

Evangeli

Mc 7,31-37

Fa que hi sentin els sords i que els muts parlin

Lectura de l'evangeli segons sant Marc:

En aquell temps, Jesús tornà del territori de Tir pel camí de Sidó, i se n'anà cap al llac de Galilea, passant pel territori de la Decàpolis. Li portaren un sord, que a penes sabia parlar, i li demanaren que li imposés les mans. Jesús se l'endugué tot sol, lluny de la gent, li posà els dits a les orelles, escopí i li tocà la llengua, aixecà els ulls al cel, sospirà i digué: «Efata», que vol dir «obre't». A l'instant se li obriren les orelles, la llengua se li deslligà i parlava perfectament. Jesús els prohibí que ho diguessin a ningú, però com més els ho prohibia, més ho explicaven a tothom, i no se'n sabien avenir. Deien: «Tot ho ha fet bé: fa que els sords hi sentin i que els muts parlin.»

BRU ROVIRA I JARQUE, CORRESPONSAL DE GUI

«L'autèntic periodisme tra per carreteres secundàries»

Albert Sisquellas

Una societat sense valors no té futur», comenta el periodista i escriptor Bru Rovira, de 54 anys, que durant dècades ha informat com a corresponsal de guerra de *La Vanguardia* dels conflictes més sagnants del planeta, especialment a l'Àfrica. Rovira és a més un fotògraf excel·lent i una rara avis en el periodisme perquè ha sabut unir textos i imatges excel·lents en un mateix reportatge. Nebot per línia materna de monsenyor Joan E. Jarque, fundador de *Catalunya Cristiana*, confessa haver «resat» sempre per allunyar-se del «verí dels poderosos» i percebre sempre «els crits dels pàries de la terra».

—Vostè confessa que no té fe i, tot i això, no té manies per dir que es considera un moralista.

—Efectivament. Perquè una societat sense valors no té futur. Això és el que ens ensenya la història. Durant la guerra freda dividíem el món en dos bàndols, però tant els uns com els altres subscriïen la visió hegeliana del progrés de la història. Ara les coses han canviat.

—De quina manera?

—Ens adonem que en el passat hi ha hagut èpoques bones i dolentes i totes es corresponen amb la manera com s'han resolt els conflictes latents en l'home. Em refereixo bàsicament a aquesta gran capacitat que té l'ésser humà per construir. I a la vegada, al fet que a vegades sembla estar dominat per un afany destructor; el que Freud qualificava com una pulsio de mort.

—Això és tot?

—Per construir societats mínimament decents cal que hi hagi un diàleg entre subjectes molt diferents, cadascun d'ells amb els propis interessos i peculiaritats. Es tracta d'establir acords i espais comuns. L'essència de la democràcia és una societat en què tothom hi té cabuda. Quan no hi ha aquest diàleg apareixen els fonamentalismes, els conflictes, els imperialismes, els colonialismes, les guerres i les dictadures.

—En la seva feina ha tingut moltes ocasions de tractar amb les ONG. Quina opinió en té?

—Fan una activitat civil molt important. La societat es dota d'instruments per a tasques determinades que no es poden realitzar des d'altres àmbits. El problema de les ONG és que apareixen en un moment de crisi política i molta gent creu que l'activitat que fan pot substituir l'acció política.

—I no és així.

—Una ONG no canviarà l'Índia. No canviarà les relacions Nord-Sud. Això és responsabilitat de la política. El problema de les ONG és que no poden fer la feina dels estats. Per exemple, les lleis

«La fi de la guerra freda ha propiciat el saqueig absolut de l'Àfrica»

contra les armes o les lleis mundials del comerç les fan els estats. I els organismes internacionals també tenen una funció reguladora.

—Llavors, quin paper els queda a les ONG?

—Ser grups de pressió i d'opinió, que són expressions del parer de la societat civil. Les grans campanyes civils dels darrers anys, des de les mines antipersona fins a la lluita per l'accés a la medicació retroviral, les han protagonitzat les ONG. Però és evident que les lleis les han d'aprovar els estats. Per això resulta patètic quan la política deixa de tenir la seva funció de representativitat de la societat i ens enganyem pensant que són les ONG les que han de fer política.

—De vegades es parla de corrupció en el món de les ONG. Fins a quin punt són certes aquestes acusacions?

—Que hi ha corrupció és un fet real, encara que afortunadament s'avan-

ça cap a més transparència i cada cop són més les ONG que sotmeten els comptes a una auditoria externa. Hi ha una organització, anomenada Fundación Lealtad, que ofereix informació objectiva, independent i gratuïta sobre els principis de transparència i bones pràctiques d'un total de 120 ONG.

—Citi'ns una ONG modelica...

—Sento una gran admiració per la de Vicente Ferrer, que ha aconseguit un model de creixement admirable i ha inventat

un sistema per sortir de la pobresa extrema. També sento aquesta admiració per Intermón-Oxfam, d'arrels cristianes i jesuïtes; i també per Metges Sense Fronteres, que va néixer durant la guerra de Biafra, fruit d'una crisi amb la Creu Roja Internacional.

—Quina mena de crisi?

—Van decidir que no es volien limitar a atendre la població, sinó també a denunciar. La Creu Roja Internacional —que continua sent l'ONG que té més socis—, en canvi, manté una política de neutralitat, cosa que també té avantatges perquè li permet, per exemple, accedir a les presons en temps de guerra. Metges Sense Fronteres no es limita a atendre els malalts i les víctimes de les guerres i conflictes sinó que els denuncia i dona testimoni de la violació dels drets humans. Això és bàsicament el que els diferencia.

—Què opina dels missioners que ha trobat a l'Àfrica?

—És sabut que el braç ideològic del colonialisme va ser l'Església. Però l'Església està formada per persones i moltes es van veure transformades per la realitat que van trobar i en la qual es van acabar integrant. De manera que hi ha hagut moltes maneres de ser missioner. Hi ha hagut missioners que han estat al costat dels poderosos. Però n'hi ha hagut molts que s'han adaptat a les realitats socials dels pobles que han anat a convertir i s'han posat de la seva part.

—Sense renunciar a la seva essència cristiana.

—Sí. Han intentat fer un cristianisme adaptat al món en què viuen. Si anem a Llatinoamèrica trobarem un cristianisme extremadament vitalista, com en els anys 70 i 80. Són missioners que enriqueixen la litúrgia de l'Església amb aportacions indígenes i que es posen del cantó dels pobres i lluiten per la justícia.

—Citi'ns alguns exemples trets dels seus viatges.

—Hi ha un capítol al meu llibre *Áfricas* (RBA) en què explico el paper de l'Església en la tragèdia del genocidi de Rwanda. I començo amb una referència a la catedral de Kagbay, on hi ha enterrats dos bisbes. Un es va alinear amb el poble i es va fer famós per la defensa dels drets humans; i l'altre s'havia dedicat a la política, s'havia posat del costat del poder i fins i tot havia incitat al genocidi. Va arribar a ser ministre però va haver d'abandonar el càrrec a instàncies del Vaticà poc abans de la visita de Joan Pau II a la regió dels Grans Llacs. Tots dos bisbes tenen el mateix cognom —Nsengiyamba—, però no tenien llaços familiars. Tant l'un com l'altre van ser assas-

ansita
es»

sinats el 5 de juny del 1994 pels guerrillers tutsis del FPR.

—**Dues víctimes, i tot i això, dos missioners molt diferents.**

—És evident que no parlaré dels missioners com un grup homogeni. Però n'hi ha molts que m'han suscitat admiració pel seu testimoni i la seva tasca a favor de la justícia. Per exemple, Joaquim Vallmajó, un missioner català de Navata, a l'Alt Empordà, que també va acabar assassinat pel FPR el 1994 després d'anys de denunciar els atacs contra civils i convertir-se en un testimoni incòmode. I també hi ha molts altres missioners catalans que s'han jugat la vida a Rwanda.

—**I imaginem que no només catalans.**

—Viatjant per aquest país vaig ser acollit per uns sacerdots bascos que van defensar els tutsis als anys 50 quan els hutus, després de guanyar les eleccions, van organitzar una matança de la minoria tutsi que els havia governat. I després van fer el mateix amb els hutus quan després del genocidi tutsi del 1994 els guerrillers del FPR se'n van venjar amb grans matances. Aquests missioners van viure moltes situacions de perill i un d'ells hi va perdre la vida.

—**Ha tingut mai contacte amb el bisbe emèrit Casaldàliga al Brasil?**

—No. Però és un exemple emblemàtic de com han de ser els missioners. És una persona que va arribar a aquell país i el primer que va fer va ser demanar a la gent qui eren i quins problemes tenien. I a partir d'aquí va actuar en conseqüència, sempre des d'una òptica cristiana.

—**I vostè com actua en la seva qualitat de periodista?**

—Aquest és el periodisme que sempre he defensat. Per això dic que jo sempre vaig per carreteres secundàries.

—**Carreteres secundàries?**

—Parlar amb la gent, conèixer-hi, conèixer-ne les afliccions.

—**I la carretera principal?**

—És el *main street*, que avui dia és una simple corretja de transmissió de la política i un aparell de propaganda que va al dictat del poder. Només cal llegir les seccions polítiques dels diaris.

—**Doni'ns-en un exemple proper.**

—Ens bombardegen des de fa més dos mesos amb el tema del PP de València i el PSOE. Si aquest és el debat de la política, ho tenim clar. Certament és un debat, però no interessa a la societat civil sinó al poder.

—**Tornem a les carreteres secundàries.**

—Doncs es tracta de capgirar tot això i parlar de les persones. Per a què serveix, si no, la política? Ha de servir per expressar-nos, per gestionar-nos, per organitzar el sistema, per debatre, per a moltes coses properes, com per exemple l'educació que donem als nostres fills. Tot això és la plaça

« Els diaris han deixat de donar veu a la societat »

« Les religions són positives sempre que no caiguin en fonamentalismes »

pública. La no-política és quan ningú no parla en veu alta i ens centrem en aquestes ruqueries manipulades.

—**I què ha après personalment d'aquest contacte amb la gent?**

—He après que la realitat és molt complexa, que té moltes cares i que no podem caure en aquesta malaltia del periodisme que consisteix a dividir entre bons i dolents. I és que el periodisme és tot al contrari. Un bon periodista ha de mostrar tots els matisos, les zones grises que no són blanc ni negre, perquè és allà on hi ha els autèntics missatges de la societat.

—**Un exemple n'és l'11-S.**

—L'islam n'és un bon exemple. Hi ha dues maneres d'afrontar la crisi dels atemptats contra les Torres Bessones. Una, la de Bush, es va basar en el fonamentalisme, en l'agressió, en l'exportació de guerres i, sobretot, en l'estigmatització de l'«enemic». El més terrible és que el periodisme es va fer ressò de tota aquesta ideologia, va seguir tots aquests *diktats* terribles i no va tenir reflexos per qüestionar-los. Naturalment, en el mateix islam també hi va haver reaccions fonamentalistes que són conegudes per tothom.

—**I l'altra manera d'afrontar la crisi?**

—Consisteix a buscar —precisament en aquests moments de tensió— els camins que permetin dialogar entre éssers diferents. És cert que som diferents però tots tenim elements comuns. Per exemple, l'humanisme. Totes les religions del món tenen aspectes que les uneixen.

—**Des de la seva perspectiva laica considera, llavors, les religions com un fenomen positiu?**

—Considero que l'ésser humà no pot viure sense valors. És inherent a l'ésser humà la necessitat de dotar-se d'un sentit integral de la vida. Qui ets? Per què ets aquí? Com has de viure? Totes les cultures construeixen aquests sistemes. La religió ha construït un sistema de creences que incorpora la fe. I la fe és una cosa que jo no tinc, però l'entenc. El que no pot ser és que et manqui una visió de les coses, que no tinguis valors, que et moguis només pel que diuen. Seràs un ésser alienat. Les religions són positives sempre que no caiguin en fonamentalismes, però això mateix val per a tots els sistemes ideològics.

—**Sovint en conflictes com el de l'exIugoslàvia la premsa ha estat un dels principals desencadenants de les matances.**

—Això ha passat gairebé sempre. El periodisme pot ser un espai de debat i llibertat o un aparell de propaganda i odi. Sempre s'ha dit que la primera víctima de la guerra és la veritat. I tot això s'ha vist clarament als Balcans. Les diferents comunitats hi vivien harmoniosament i en molts pocs anys els diaris van aconseguir construir un discurs segons el qual l'altre, el diferent, era un ésser que s'havia de destruir.

—**Què pot fer una persona del carrer per contribuir amb el seu granet de sorra perquè les coses canviïn?**

—Estar informada. Un ciutadà informat és un ciutadà crític. Avui dia, gràcies a internet, i també a certes publicacions i llibres, podem estar informats de gairebé tot, si bé reconec que no és una tasca fàcil. La societat de consum ha tingut un gran èxit en crear un món d'estil berlusconià. Els occidentals estem explotant la meitat del món i en canvi sempre estem parlant de la nostra pobresa, de la nostra crisi econòmica. Això és surrealista.

ràdio estel

*la ràdio amable
al seu servei*

- Barcelona 106.6
- Tarragona 100.6
- Catalunya Central 93.7

- Girona 103.4
- Tortosa 90.1
- Garraf 96.8
- Vic 91.3

- ■ Lleida 91.5
- Cerdanya 104.4
- Seu d'Urgell 105.0
- Andorra 107.5

www.radioestel.com

Urgell

diòcesis

Aposta ferma per les noves tecnologies

■ La nova pàgina web del bisbat d'Urgell rep més d'un centenar de visites diàries

M. C. Orduña
La Seu d'Urgell

La pàgina web del bisbat d'Urgell rep una mitjana d'unes 120 visites al dia, després de la seva renovació i reestructuració. Això vol dir que s'ha doblat el nombre de visites respecte de l'anterior format i que la penetració a la xarxa de les informacions diocesanes és sensiblement més alta. En aquest sentit, i després de més de dos mesos de funcionament, el lloc web està aconseguint els objectius marcats. La nova web té un format modern i de molt còmode accés, conté més informació que l'anterior i, a més, té la vocació en un futur proper de ser un punt de trobada de les comunitats i grups de la diòcesi d'Urgell.

Amb aquest projecte, la Delegació de Mitjans de Comunicació d'aquest bisbat eminentment rural aposta clarament pels nous mitjans de comunicació, vinculats amb l'entorn digital i amb la xarxa; sense deixar de banda però, els mitjans tradicionals sobre paper o a les ones hertzianes, com la ràdio. Tots ells han viscut un procés de millora i de renovació en la seva oferta. La nova pàgina web ofereix un menú, actualment, en català, però, en un futur, es preveu tenir també la opció de consulta en altres llengües: castellà, francès i anglès. El disseny ha cercat donar prioritat a les notícies i informacions del que passa arreu de la diòcesi, en un format molt àgil i visual, amb l'objectiu de mantenir un ac-

El nou lloc web està aconseguint els objectius marcats.

cés ràpid a informació i fotografies. La pàgina es complementa amb una calendar d'agenda que també té per objectiu que els usuaris puguin saber què ha de passar en els propers dies o setmanes. Aquest esforç s'ha vist compensat: la major part de visitants, quasi una quarta part del total, cerquen en les notícies. També la informació sobre el bisbe d'Urgell i les seves homilies és un dels apartats més consul-

tats. Informacions sobre el territori, els horaris de misses i alguns espais que ja tenien molta demanda abans, com ara els comentaris a l'Evangeli de Mn. Enric Prat, també són seccions molt visitades.

Referent per a les comunitats

La nova pàgina web va iniciar el seu camí cap al públic l'1 de juny passat. El

seu administrador de web, Àlex Alsina, hi va estar treballant durant mesos abans, juntament amb un equip de professionals especialitzat, per posar-la a punt. S'han inclòs apartats nous d'informació, sobre les hostatgeries que hi ha a la diòcesi, sobre les característiques del seminari diocesà (edifici i seminaristes), sobre les delegacions i també hi ha la possibilitat de contactar directament amb els sacerdots de cada rectoria a través del correu, una fórmula que comença a ser utilitzada per parelles que es volen casar quan cerquen un indret específic per fer-ho. Es preveu obrir nous espais per donar accés als joves i als infants a la formació en temes religiosos o bé per donar suport als mitjans de comunicació que mantenen contacte amb el bisbat d'Urgell i els Serveis del Copríncep d'Andorra.

En la majoria dels casos, els visitants —força fidels i reincidents en la recerca d'informacions— accedeixen al portal www.bisbaturgell.org a través de motors de recerca com ara Google (un 48%), però també una gran part, prop d'un 40% dels visitants, utilitzen la pestanya de «favorits» per fer-ho. Només un 11% arriben a la web del bisbat a través d'enllaços diversos.

La configuració d'aquesta informació al llarg dels propers mesos farà millorar l'oferta informativa i de suport de la pàgina web, amb l'objectiu de ser un referent per als sacerdots, per a grups de treball i per a comunitats de la diòcesi.

L'Escolania i el Cor jove d'Olesa preparen el seu primer CD

El bisbe Vives va visitar els joves cantaires.

David Codina / La Seu d'Urgell

Durant uns quants dies d'estiu, l'Escolania i Cor jove d'Olesa de Montserrat van celebrar una trobada musical formativa a la Seu d'Urgell. Allotjats a l'escola de La Salle, l'objectiu de la trobada ha estat preparar l'enregistrament del seu primer CD, que es durà a terme pròximament a Olesa de Montserrat. Els joves cantaires van estar acompanyats pel seu director musical, Marc Tost, i la directora Mercè Batet.

Aquesta trentena d'infants i joves participen activament en la litúrgia i viuen una espiritualitat adient, que, en el cas

del Cor jove d'Olesa, els cultiva el seu rector Mn. Esteve Fernández, que també els va acompanyar durant l'estada a la Seu. El grup de cantaires va comptar amb la visita del bisbe d'Urgell, Mons. Joan Enric Vives, que després d'una joiosa audició els va felicitar per la seva bona qualitat, i els va valorar el seu treball musical i la seva col·laboració en la litúrgia de la parròquia de Santa Maria d'Olesa de Montserrat.

L'Escolania i Cor jove acabaven de tornar d'una participació ben activa al XXXV Congrés Internacional de Pueri Cantores, que va tenir lloc del 8 al 15 de juliol a Estocolm i que va aplegar uns 8.000 joves.

Benedicció d'una nova ermita a Vilamós

El bisbe va beneir l'ermita i l'altar.

Àlex Alsina / Vilamós

El dissabte 22 d'agost el bisbe d'Urgell, Mons. Joan Enric Vives, va beneir solemnement una nova ermita, amb el seu altar fix, dedicada a sant Josep, a la barriada de la Bordeta de Vilamós, a la Vall d'Aran. Acompanyat pel rector, Mn. Josep Eliud Arias, l'arxiprest Mn. Pere Balagué, i Mn. Josep Amiell, va ser rebut a la barriada pel mateix l'alcalde de Vilamós, Francesc Castet. El prelat va celebrar l'Eucaristia en el decurs de la qual va beneir el recinte i parets de l'ermita i, abans de l'ofertori,

va beneir l'altar i el va encensar abans de vestir-lo i de dipositar-hi les ofrenes que després hi van ser consagrades.

L'ermita té una bonica imatge de sant Josep que ensenya Jesús amb les eines del seu treball de fuster i també una imatge de santa Emília de Rodat, fundadora de les Religioses de la Sagrada Família de Villefranche, en record de les alumnes que es van formar a l'escola que aquestes religioses regentaven a la Vall d'Aran. Després van tenir lloc uns bells balls populars aranesos i un dinar de germanor de tot el poble de la Bordeta de Vilamós.

SOLSONA

Catecolònies a Sant Jaume de Frontanyà

■ El santuari dels Oms va acollir una seixantena d'infants d'arreu de Catalunya

Ramon Estany

Sant Jaume de Frontanyà

Segons ha informat l'equip de catequistes del bisbat de Solsona, les Catecolònies 2009 han aplegat aquest estiu a Sant Jaume de Frontanyà cinquanta-nens i nenes, entre set i catorze anys, és a dir, infants i joves de 2n de primària fins a 2n d'ESO. Aquests nens i nenes van arribar a la casa de colònies provinents de diferents pobles i ciutats: Barcelona, Montcada i Reixac, Sant Cugat del Vallès, Manresa, Súria, Valls de Torroella, Berga, Puig-reig, el Poal, Sidamón, Mollerussa, Miralcamp, el Palau d'Anglesola, Bellpuig, Vilanova de Bellpuig, Solsona, Olius, Agramunt i Verdú.

Aquest any, el fil conductor de les catecolònies va ser sant Pau, personatge que els nens i nenes van poder conèixer a través del teatre del matí, on els catequistes representaven cada dia un trosset de la vida del sant i les seves «aventures». També es van celebrar catequesis molt dinàmiques que continuaven, tot seguit, amb

Els infants van gaudir d'un temps de lleure a la llum de la fe.

els jocs realitzats a la tarda o a la nit i, fins i tot, en una sessió de cinema al vespre.

A les catecolònies també es van fer excursions pels bonics indrets del parat-

ge berguedà i banys al riu, on els nens van poder gaudir dels gorgs nets i frescos. Van aprofitar un parell de dies per visitar el poble de Sant Jaume de Frontanyà. Un dia van celebrar l'eucaristia a

la seva esplèndida església parroquial, i un altre van participar activament en l'espectacle d'animació infantil que el poble celebrava amb motiu de la festa major.

Durant la festa de comiat de les catecolònies, les diferents comunitats de sant Pau, formades pels diferents grups de nens i nenes, es van retrobar per compartir jocs, danses i cançons. Es va passar un *power point* de comiat dels nois i noies grans, ja que aquest és el seu últim any. Cal esmentar que alguns d'ells han estat formant part de les catecolònies des dels seus inicis, ara fa cinc anys.

Com a colofó final, una gran quantitat de persones es van aplegar al santuari per celebrar la missa de comiat. Eren els pares, germans, avis i padrins dels nens i nenes que anaven a recollir-los. Tots plegats van participar en l'eucaristia de cloenda i en el dinar, i van assistir al petit acte de comiat, en el qual es va lliurar un petit record personalitzat per a cada nen, de part del seu catequista. Una gran rotllana amb l'*hora dels adéus*, va donar per finalitzades les catecolònies tot esperant amb ànsia les del proper estiu.

Inauguració de la renovada església de Sisquer

R.E. / Guixers

Prop de dues-centes persones van omplir de gom a gom l'església de Sisquer, al municipi de Guixers, el 3 d'agost passat. Va presidir la missa Mons. Jaume Traser, bisbe de Solsona, acompanyat pel rector del municipi, Mn. Florenci Cases, i altres capellans. Hi van assistir també els alcaldes veïns de la Coma, Odèn i Navès, a més de l'alcalde de Guixers i president del Consell Comarcal, Marià Chaure.

En l'homília, el bisbe Traser va exhortar tothom a mostrar la fe com sant Esteve i com «el campanar de Sisquer, que es veu de lluny estant». El rector va explicar les obres realitzades a l'interior amb una aportació de la parròquia d'uns 18.000 euros, a més de l'aportació important d'un feligrès de la parròquia. El president del Consell Comarcal va afegir que aquesta institució havia aportat encara molt més per rehabilitar tot l'exterior, especialment el cementiri que es trobava en un estat deplorable, i ho va justificar dient que els avantpassats s'ho mereixien i que el poble que oblidava les seves arrels, desapareix.

L'església ha quedat com nova, amb el seu altar barroc magnífic de l'any 1852 i tota una munió de sants que es van conservar d'abans de la guerra. En total s'hi han invertit 90.000 euros —12.000 dels quals els ha aportat el bisbat— que han servit per restaurar la teulada i els murs de l'edifici i per pintar-ne els interiors. Després de la tradicional missa i repartició del pa, hi va haver un pisolabis per a tothom.

El bisbe Traser va presidir l'Eucaristia.

TARRAGONA

Festa de l'aigua en honor de sant Magí

Redacció / Tarragona

Del 14 al 19 d'agost, la ciutat de Tarragona es va «refrescar», com ho fa cada any per aquestes dates, amb la festa del seu copatró sant Magí, també coneguda com la festa de l'aigua. Durant quatre dies la ciutat va oferir nombrosos concerts, exhibicions esportiva i de dansa tradicional catalana, així com una estructura tradicional i religiosa que es repeteix any rere any.

La vinculació de sant Magí amb l'aigua es remet a la llegenda que el sant, a punt de ser empresonat per l'exèrcit romà, va fer brotar l'aigua de muntanya de la Brufaganya (Conca de Barberà). La relació de sant Magí amb Tarragona es remunta a finals del segle XIX, durant el setge que Tarragona va patir per la Guerra del Francès (1811). Diu la tradició que la metxa de la bomba que havia posat l'exèrcit francès a la muralla va fallar tres vegades. Els tarragonins van atribuir al sant aquest miracle. L'església que hi ha en aquest lloc és coneguda pels tarragonins com la del Portal del Carro, i molts dels actes de la festa giren al seu voltant. Des del 1870, sant Magí és el copatró de Tarragona.

Un dels actes centrals de la festa va ser novament enguany la tradicional arribada de l'aigua de la Brufaganya. L'aigua de l'ermita de Sant Magí, situada a 60 km de Tarragona, arriba a la ciutat amb carruatges i cavalls, i un cop al Portal del Carro es reparteix entre tots

els fidels. Els carruatges estan acompanyats pel seguici popular tarragoní: Magí de Timbales, gegants Negritos, Gegants de la Ciutat, Gegants Vells, nanos i balls de bastons, acompanyats tots ells de la Banda de Música Unió Musical de Tarragona.

Juntament amb l'actuació castellera i les activitats per a infants, una altra de les propostes més atractives de la festa van ser les anomenades Contalles de sant Magí, que consisteix en una recreació històrica de la vida del sant, presentada per set quadres plàstics interpretats

L'arribada de l'aigua de la Brufaganya aixeca gran expectació.

per l'Esbart Santa Tecla i narrats per un cor grec.

La festa de sant Magí es va tancar la tarda del 19 d'agost, com també és ja tradicional, amb una solemne processó del sant acompanyat per les quatre colles castelleres, que van fer pilars caminant, en alguns trams. La processó, que va tenir lloc pels carrers històrics del voltant de la catedral de Tarragona, es va tancar amb el llançament de salves en honor de sant Magí en el moment que el sant retornava cap a l'ermita del Portal del Carro.

LLEIDA

«Cal aconseguir la igualtat entre dona i home en el si de cada tradició religiosa»

■ P. Jesús Sans, o.c.d., president d'Unesco-Lleida

Jordi Curcó
Lleida

El campus de la Universitat de Lleida va acollir el 14 de juny passat el IV Parlament Català de les Religions, que va aplegar prop de 500 participants, representants de diversos corrents i pensaments religiosos presents a Catalunya.

Dos mesos després s'anuncia que el proper Parlament Mundial de les Religions, que tindrà lloc a Melbourne el desembre d'enguany, ha assumit les conclusions i el manifest del Parlament celebrat a Lleida. Per parlar de tot plegat hem anat a veure al P. Jesús Sans, carmelita del santuari-parròquia de Santa Teresina de l'Infant Jesús de Lleida i president d'Unesco-Lleida, entitat que ha portat el pes i l'organització d'aquest esdeveniment interconfessional celebrat a la capital de les Terres de Ponent.

—Per què es va celebrar a Lleida el IV Parlament Català de les Religions?

—Seguint les pautes acordades pel IV Parlament Mundial de les Religions, dins del Fòrum de les Cultures a Barcelona (2004), es va decidir que també es farien més parlaments arreu de Catalunya. Aquests parlaments serien d'un sol dia a diferència del mundial —que són de set— per potenciar el diàleg, la comunió i la cohesió social en cada ciutat que aculli el parlament. Els parlaments anteriors van ser convocats a Barcelona (2005), Manresa (2006) i Alacant (2007). La junta d'Unesco a Catalunya va proposar que enguany fos a Lleida i nosaltres, amb molt de gust, ho vam acceptar.

—Quina és l'experiència interreligiosa de Lleida?

—Aquí hi ha molta riquesa i experiència espiritual de les diferents tradicions religioses d'arreu del món, com ara la tradició baha'i, brahma kumaris, cristiana (catòlica, protestant i ortodoxa), budisme tibetà, budisme zen (deishimaru i sambo

Jesús Sans, president d'Unesco-Lleida.

passos per a la creació de l'associació Unesco de Diàleg Interreligiós a Lleida.

—Que pretenia la celebració d'aquesta trobada interreligiosa?

—Aplegar de nou tots els grups de diàleg interreligiós de Catalunya, així com altres grups de tot l'Estat espanyol i també moltes persones sensibilitzades i compromeses amb el diàleg social i intercultural. L'eix central del IV Parlament Català de les Religions a Lleida va ser la reflexió sobre la dona, l'espiritualitat i la societat: «Caminant en unitat dins la diversitat.»

—Quina és la seva valoració?

—La valoració va ser molt positiva, tant de continguts com de conferencians, taules rodones i tallers testimonials. Tot i que patim una crisi mundial, el nombre de participants va rondar les cinc-centes persones. Va ser una jornada intensament viscuda i participada, plena de germanor i joia. Les tradicions representades van ser

intervencions, ponències, tallers i celebracions de tota la jornada. Especialment destacaria la taula rodona inicial del Parlament, presidida per representants femenines de totes les tradicions, animant-nos a transformar el món, des del nostre testimoniatge, revaloritzant el paper de la dona i afavorint la seva inserció en la societat i en totes les institucions religioses del món.

—Què en queda ara, del IV Parlament Català de les Religions?

—Queda un compromís per continuar treballant dintre de l'espiritualitat, la dona i la societat en el marc del nostre grup Unesco, a la nostra ciutat de Lleida i província, i que sigui model de treball social arreu del món, especialment dins del V Parlament Mundial de les Religions, que se celebrarà a Melbourne el mes de desembre i que ha assumit les conclusions i el manifest final del nostre Parlament de Lleida.

—Quin és el moll de l'os d'aquesta declaració?

—Primer de tot constatem que en la majoria de les tradicions religioses, les dones estan en un segon pla, darrere dels homes i per sota d'ells, en les seves opinions, decisions i atribucions. En segon lloc, volem aconseguir entre tots la igualtat entre dona i home en el si de cada tradició religiosa, fomentant la mútua cooperació i el diàleg, tant intrareligiós com interreligiós. I en tercer lloc, convidem els poders públics perquè totes les propostes d'aquest manifest es puguin desenvolupar en l'àmbit social a través del seu estudi, difusió i aplicació efectiva. Per poder accedir al manifest complet podeu consultar la pàgina web www.parlament2009.org.

—Quan i on tindrà lloc el V Parlament Català de les Religions i amb quin tema a debatre?

—En la cloenda del IV Parlament Català de les Religions de Lleida es va decidir que el proper Parlament serà a Perpinyà l'any 2011. El tema encara està per decidir. Us hi esperem a tots!

Representants de les religions visiten la Seu Vella de Lleida.

betània), cultura jueva, islam (amb dues mesquites), mormons, testimonis de Jehová i tradició hermètica. El nostre viatge interreligiós a Lleida va començar el setembre del 2003, iniciant ja els primers

totes les que conviuen a la nostra ciutat amb representants d'arreu de Catalunya.

—De les intervencions pronunciades, quines destacaria?

—Tenim molt bon record de totes les

Placa en record de M. Esperança González

J.C. / Lleida

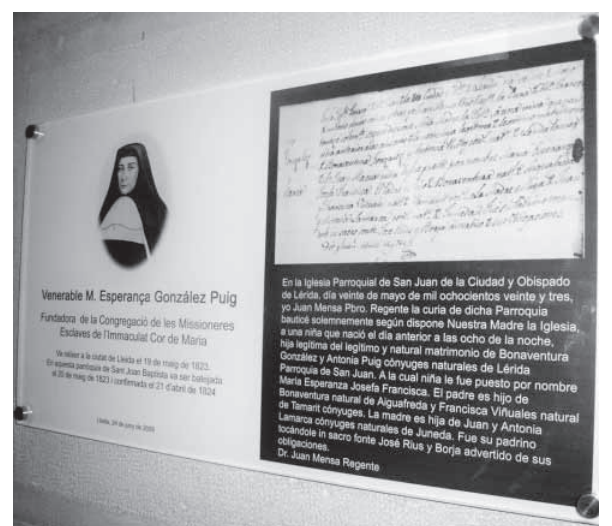
La Congregació de Missioneres Esclaves de l'Immaculat Cor de Maria va celebrar el 5 d'agost passat el 62è aniversari de la mort a Lleida de la seva fundadora, M. Esperança González i Puig. La M. Esperança, que havia mort amb fama de santedat, va fundar el 21 de maig del 1862 l'Institut de Missioneres Esclaves Filles de l'Immaculat Cor de Maria, lliurades a la tasca d'ajudar les noies desvalgudes i maltractades, treballant des de l'àmbit de l'educació i l'acollida. La primera casa de l'Institut va ser la de Lleida, i la segona, fundada el 1879, va ser la de Figueres. Avui la congregació és present a Espanya amb 9 comunitats i també a l'Argentina, el

Paraguai i Costa Rica. El 19 de maig del 1823, a les 8 del vespre, M. Esperança va néixer al Palau de la Paeria de Lleida, on vivia la seva família. Cal recordar que el seu pare era funcionari municipal. L'endemà va ser batejada a l'església de Sant Joan de Lleida, en el rovell de l'ou de la ciutat i parròquia a la qual pertany, encara avui, la Paeria.

Quan es compleixen els 186 anys del seu naixement, la parròquia de Sant Joan acaba de col·locar en el baptisteri de l'església una placa que fa memòria d'aquesta fita, recordant el bateig de la petita Esperança González i Puig, i reproduint-hi la partida baptismal que encara es conserva. La placa fa també memòria de la confirmació de la M. Esperança González, en la mateixa parròquia, el 21 d'abril

del 1824. A la seva col·locació van assistir les dues comunitats de Missioneres del Cor de Maria presents a la ciutat de Lleida, així com altres religioses vingudes de les diferents comunitats de Catalunya i una representació de la mare general, que van viure amb molta joia i emoció aquest record per la seva mare i fundadora.

La comunitat parroquial de Sant Joan de Lleida ha cregut convenient homenatjar aquella nena a la qual van posar el nom d'Esperança i que va rebre les aigües baptismals en aquesta parròquia lleidatana, fent-ne memòria permanent i amb ella, donar gràcies pels fruits del baptisme i pel testimoni dels sants, beats i venerables de la diòcesi de Lleida.

Placa en record de la fundadora de les Missioneres del Cor de Maria.

«Calen experiències diferents de les que ofereixen els mitjans de comunicació»

■ El marista gironí Pau Fornells Sala és missioner a l'Equador

Mn. Ricard Sarrà Padrosa*

Germà marista des de l'any 1979, Pau Fornells ha ocupat diverses funcions dins de la congregació, com ara director del Seminari de les Avel·lanes o superior de la comunitat marista de Valldemia, a Mataró. Des del 1992, però, està destinat com a missioner a l'Equador, on ha treballat com a responsable de la Pastoral Univeristària i més recentment entre les comunitats indígenes de la regió amazònica.

—Com va sorgir la teva vocació missionera?

—Jo em pensava, al principi, que la feina s'havia de fer primer a casa nostra. En el meu cas, crec que va néixer d'una necessitat personal meva. Va arribar un moment, jo tenia llavors 36 anys, en què em vaig adonar que per viure el meu cristianisme, la meua vocació religiosa, necessitava de l'ajut dels més pobres. Vaig anar a missions per anar a ajudar, però també volia que m'ajudessin a remoure el meu interior, a no establir-me en una vida mediocre, volia que la pobresa, la senzillesa i els valors d'aquella gent toquessin la meua vida.

—Com van ser els inicis de la tasca missionera a l'Equador?

—Vaig treballar tres anys en una universitat de carreres tècniques, on jo era el responsable de la pastoral. Després vaig estar cinc anys al servei de la pastoral vocacional a tota l'obra marista de l'Equador. I finalment vaig viure a la selva amazònica, dedicant-me als nens i joves indígenes. En principi el compromís era per quatre anys de província a província. Però al cap d'uns mesos vaig veure que allò era el que buscava, i els meus quatre anys es van allargar a quinze. Ara sóc a Roma provisionalment.

—Has seguit el procés de l'Església d'Amèrica Llatina amb motiu de la reunió dels bisbes a Aparecida?

—Sí, l'he seguit. La veritat és que a l'Equador jo he constatat molt de prop la Teologia de l'Alliberament. Perquè en els llocs on he estat, els bisbes que hi havia, sobretot a la selva, on hi vaig passar set anys, la vivien molt. L'aspecte missioner d'Aparecida és el que més m'ha tocat, perquè sé el ressò que ha tingut en el meu bisbe anterior i en les diferents congregacions religioses que viuen a la zona i que els ha portat a fer opcions d'anar a la missió *ad gentes*, fins i tot anant a altres llocs d'Amèrica, Àfrica o Àsia.

—Col·laboreu amb les parròquies d'allà?

—Aquest és l'esperit des del Concili Vaticà II, però tot depèn de les persones que hi ha a cada lloc. On hi ha col·legis amb molts d'alumnes a vega-

Pau Fornells fa més de quinze anys que és missioner a l'Equador.

Església diocesana i missioners

No hi ha diòcesi que no tingui algun missioner o missionera *ad gentes*. Per a alguns són tinguts per uns simples aventurers, per a d'altres són uns desconeguts que són a l'Àfrica, a l'Àsia o Amèrica.

Aquests missioners són persones que han viscut en un poble o bé en una ciutat. Són fruit d'un ambient, d'una família, d'unes tradicions, i que en un moment donat van sentir una crida al seu interior que els demanava fixar la mirada i el cor més enllà dels límits del seu ambient, de la seva família. Una crida que costa molt poder definir, perquè se sent a l'interior del cor, i tot allò que la persona sent interiorment es fa difícil de poder traduir en paraules que es puguin entendre en el seu veritable sentit. Només les entén el qui les ha escoltat.

Quan aquesta crida es converteix en resposta, les seves vida comença a canviar. Perquè respondre a una crida significa posar-se en mans d'Aquell que ha cridat, per estar disponible per a la «missió» que li ha preparat. Una missió que demana dedicació, renúncia, entrega, servei...

El missioner ho deixa tot per trobar-ho tot, en la vida de totes aquelles persones a qui ha d'anar a portar la Bona notícia que Déu els estima. La seva vida es barrejarà amb totes les persones amb qui es trobarà, com «el llevat enmig de la massa». Serà necessari que no perdi la seva identitat ni la seva relació amb Aquell que l'ha cridat per poder donar bon fruit.

Lluny quedarà la diòcesi, que potser l'hi va enviar. No obstant això, tot i que el missioner continuarà pensant en la seva família, en les tradicions que va viure, moltes vegades es pot trobar sol, perquè li manca la «comunió» de l'Església que el va enviar. La vida i les experiències

que viu el missioner no són simples anècdotes, sinó realitats que han d'ajudar l'Església que el va enviar a prendre consciència de la seva implicació en la tasca missionera. Quantes vegades el missioner se sent sol perquè li manca l'escalfor de la seva comunitat parroquial que el va acollir a la vida cristiana, que el va ajudar a créixer en la fe i el compromís amb Jesucrist!

Aquests dies rebia una carta d'un missioner fill d'una parròquia, que compartia amb la gent de la comunitat la seva vivència pasqual i s'hi sentia unit, tot i la distància. Convidava les persones a participar del seu treball senzill i a la vegada demanant l'ajut de la pregària per poder sentir-se recolzat en el treball missioner de cada dia.

L'Església diocesana, en les seves diferents comunitats, ha d'estar oberta cap enfora. Oberta per acollir i escoltar la veu dels missioners, que amb el seu testimoni callat ens ajuden a veure els problemes amb una mirada més evangèlica, sense tant de pessimisme, com a vegades succeeix. Perquè el missioner sent en el seu interior la força del Senyor que l'ha cridat, per afrontar els fets i els esdeveniments amb coratge i confiança.

Cal viure oberts a la missió, és el que Jesús ens demana, perquè no és la nostra missió sinó la seva. «Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres» ens deia Jesús fa uns diumenges.

De la mateixa manera que el missioner necessita el suport de la seva diòcesi, també la diòcesi necessita els seus missioners per viure el seu compromís eclesial de comunió amb ells. Perquè el missioner no és pas un franc tirador, no és pas una persona que va pel seu compte, sinó que se sent enviat, tot i les seves limitacions, a dur la Bona Nova.

des es fa difícil canviar la dinàmica pel que fa a la relació col·legi-parròquia. A altres llocs funciona molt bé. Nosaltres, que estàvem treballant en la pastoral indígena, estàvem totalment integrats. Hi havíem d'estar d'entrada, per opció d'Església. De fet, va ser una de les grans riqueses per a mi. Es van fent avanços d'una part i de l'altra.

—A vegades es retreu que els missioners se'n vagin lluny, quan aquí ens estem quedant sense gent.

—Aquí ja hi ha laics preparats que poden fer la feina. Aquesta és la tasca que ara estic fent. És bonic veure que hi ha molta gent laica que viu un esperit missioner. En l'ambient en què ells viuen, volen participar i volen rebre formació per poder desenvolupar una tasca missionera. Hi ha gent molt formada que exigeix més i es fa conscient del que vol viure. Entenen que el seu ser cristià és una vocació viscuda amb uns trets d'espiritualitat marista que han heretat del nostre fundador, Marcel·lí Champagnat.

—Què els diries als joves que tenen inquietuds?

—Tots els joves són generosos si se'ls toca una certa veta. Crec que a vegades ens falta oferir-los propostes de generositat, iniciatives d'avantguarda, començant per petits voluntariats. Jo veig que aquí hi ha una aventura molt gran per desenvolupar. Allà a Amèrica hi ha pobresa, que potser serà per molt de temps, una pobresa que té moltes raons de ser, no només d'allà sinó també d'aquí. Però aquí veig un món que ha de donar esperances a molts joves. Cal saber donar raons per viure, per estimar i d'això fer-ne vida. Calen experiències diferents de les que ofereixen els mitjans de comunicació.

—Teniu vocacions religioses?

—Aquí a Espanya i Europa encara n'hi ha alguna, però comptades amb els dits d'una mà. Actualment al noviciat de Sevilla hi ha dos novicis per a tot Europa. Als altres continents hi ha moltes més vocacions.

Penso que l'Església està en un moment de canvi i han de sorgir uns nous tipus de vida cristiana que no sé com es diran. La vida religiosa no ha estat mai igual. Necessitem nous models de vida que es puguin llegir sense massa paraules, sense massa estructures. Les estructures actuals de l'Església i de les diferents congregacions són molt pesades. Ens veuen com a directores i gestors, més que homes propers que generen esperança i que són audaços per anar als llocs on no vol anar ningú. Penso en la proposta agosarada que va fer el nostre superior general, dient que necessitava 150 germans per anar a l'Àsia. Això sí que mou els cors.

*Delegat diocesà de Missions de Girona

● RECONCILIEM-NOS! EN ELS 70 ANYS DE LA GUERRA CIVIL ESPANYOLA

Però, què és el que va passar?

En el llibre publicat per l'Arxiu Diocesà de Barcelona titulat *El martiri dels temples*, a la seva part introductòria ens preguntem: «Què és el que ens va passar? Quina fou la vertadera causa de tan gran desfeta produïda per la persecució religiosa dels anys 1936-1939?» Després d'haver consultat nombrosos cronistes, especialistes i historiadors, el que crec que és possiblement el judici més encertat és el del nostre predecessor en la direcció de l'Arxiu Diocesà de Barcelona. Em refereixo a Mn. Josep Sanabre, autor del *Martirologi de Barcelona* (1941). Ell, de bell antuvi, assenyalà —després d'haver-ho sofert en carn pròpia— que durant la guerra civil hi havia una consigna inversemblant totalment injusta per la qual hom proclamava que no havia passat res d'anormal. Fou —continua Sanabre— una «persecució callada» per incomparables interessos o simplement perquè hi havia molta gent que estava torturada per la por d'ésser delatat, el que representava àdhuc la fulminant detenció immediata o la mateixa mort: afusellat.

No es podia ser capellà! Era un delictes mereixedor de la pena immediata de mort. Els sacerdots eren uns «empestats» davant de tota la societat, simplement per ser capellans. I el mateix podia ocórrer amb els seglars que se significaren com a catòlics o que simplement anaven freqüentment a l'església —quan no estava prohibit abans de la guerra— o que estaven en les llistes de l'Acció Catòlica, de la Fejocista, de la Lliga de Perseverança, de confraries i d'associacions vinculades als franciscans, dominics, jesuïtes, benedictins o a qualsevol altre orde religiós.

Causes de la persecució

Sanabre exposa amb gran lucidesa les causes de la persecució. Ell diu que són les següents: el divorci (no entesa) existent entre el món intel·lectual i el cristià; la política i els moviments socials d'Espanya; l'anul·lació de la instrucció religiosa; el descens de la pràctica sacramental; l'acció (partidista i contrària a l'Església) de molts mitjans de co-

municació; l'influx de les societats secretes; les propagandes comunistes i anarcosindicalistes; la difamació sistemàtica i calumniosa contra l'Església; l'acció experimental del 6 d'octubre de 1934; una estudiada propaganda segons la qual l'Església era presentada com un seriós destorb per al progrés social del país i per tant que es volia eliminar. Sana-

«Crec que és bo que demanem perdó en nom dels nostres avantpassats si en algun moment no s'ha estat fidel al precepte de Jesús»

bre nega que l'Església —almenys la de Catalunya— hagués estat bel·ligerant i que la seva activitat hagués motivat la reacció popular en contra d'ella. «Al principi es perseguia —finalitza Mn. Sanabre— tot el que fos religiós i després possiblement es camuflà aquest intent amb la pretensió que es perseguia els addictes al «Movimiento Nacional de Franco», i en part potser es tenia raó en un grup d'eclesiàstics, principalment en els anys posteriors immediats.»

Tanmateix hom es pregunta: Quina és la causa última que féu desembocar la persecució religiosa? Òbviament és doble. Per part contrària a l'Església, almenys algun grup molt significatiu, es volia aniquilar tot allò que fos religiós i eclesial, però també mogué aquesta actitud tan adversa a l'Església el mal comportament confirmat i persistent d'alguns clergues i personatges que es declaraven catòlics. Em refereixo a una clara i descarada opció o recolzament a favor de les classes més poderoses econòmicament o vers aquelles que ostentaven el poder. Era, i és, la temptació d'alguns membres de l'Església. Caure en aquesta temptació fa un mal immens a la mateixa Església. Quan Jesús diu que ha vingut a evangelitzar els pobres, els indefensos i els perseguits, i que el seu regne és d'ells, el que vol dir és el que diu, o

sigui que realment aquests són els predilectes del Regne. L'afirmació anterior no vol dir pas que molts altres membres de l'Església no s'hagin significat per estar al costat dels més pobres, desvalguts i necessitats. Tot al contrari. Així ho confirma la mateixa història. Si no, veieu la gran quantitat d'institucions exemplarment caritatives que s'han creat des del mateix nucli de l'Església, fins i tot de Barcelona: Pia Almoina, redempció de captius, entitats caritatives, germans i germanes hospitalaris, confrències de Sant Vicenç de Paül, beneficència, hospitals, episodis heroics en època de pestes i catàstrofes, assistència quotidiana a malalts i necessitats... Tot això forma la part més esplèndida i genuïna de la nostra Església; tanmateix, cal confessar que hi ha hagut postures continuades i episodis en els quals alguns membres de l'Església no han estat fidels al gran precepte de Jesús. Per això hem de demanar perdó, i per ell arribarà la tan desitjada reconciliació.

Josep M. Martí i Bonet
Canonge i conservador
de la catedral de Barcelona

Tot i que —cal repetir-ho— en la nostra guerra civil hi hagueren autèntics herois, tant per part dels que van donar la vida per Jesucrist —que foren molts—, com per la dels que ajudaren els perseguits, tant d'un cantó com de l'altre. Tots ells són els testimonis de l'acte de reconciliació que com a hereus dels nostres avantpassats és convenient fer. Amb altres paraules: crec que és bo que demanem perdó en nom dels nostres avantpassats si en algun moment no s'ha estat fidel al precepte de Jesús, la gran víctima innocent dels nostres pecats, i així perdonem, concloent un dels capítols més lacerants de la nostra història, sense oblidar un fet positiu, el que va representar la immediata restauració de tants temples i tantes obres d'art, de manera que avui dia se'ns fa quasi impossible evocar l'estat lamentabilíssim del nostre patrimoni en la immediata postguerra. En ell també hi ha hagut una manera de reconciliació, o si voleu una exuberant restauració.

Residència Nostra Senyora de Fàtima al Tibidabo

- ✓ Instal·lacions amb espais enjardinats i de bosc molt amplis.
- ✓ Habitacions individuals amb bany i instal·lació per a TV i telèfon.
- ✓ Ampli menjador amb vistes panoràmiques.
- ✓ Capella, gimnàs, etc.

Equip humà de professionals: metge, assistent tècnic sanitari, assistent social, gabinet psicològic, podòleg, fisioterapeuta, terapeuta ocupacional i animació, perruqueria, personal assistencial i auxiliar.

Últims avenços informàtics, en el control postural i la localització de persones.

Disposen d'un nombre de places concertades amb la Generalitat de Catalunya.

La qualitat de vida de les persones grans és la nostra prioritat

FUNDACIÓ B. NOSTRA SENYORA DE FÀTIMA
Carretera de Vallvidrera al Tibidabo, 102-104
08035 Barcelona
Tel. 934 343 630 - 609 101 344
Fax 934 343 650
e-mail: fundfatima@terra.es
web: www.fundacionntrasrafatima.org

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES
per a grans **persones grans**

Tenim tres places disponibles

NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

cultura

Inauguració de l'Any Batllori

■ Es commemora el centenari del naixement del gran historiador i jesuïta català Miquel Batllori

Miquel Àngel Codina
Barcelona

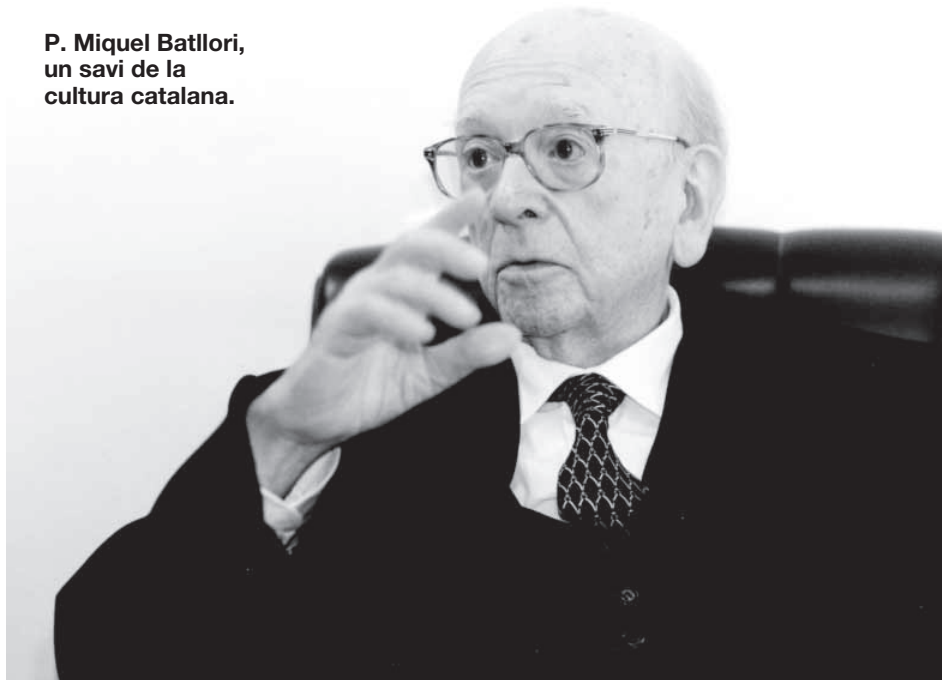
El 9 de febrer del 2003 va morir el P. Miquel Batllori i Munné, als 93 anys, al Centre Borja de Sant Cugat del Vallès, on vivia d'ençà que es va retirar de la seva activitat com a professor. La seva figura ha estat qualificada com la d'un gran humanista, amb una extensa obra que l'ha dut a ser considerat com un dels intel·lectuals catalans més rellevants a escala internacional de tots els temps.

En la seva llarga trajectòria, va ser director de l'Institut Històric de la Companyia de Jesús i catedràtic d'Història Moderna a la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma. Estudiós de vocació universal, es va interessar de forma especial per les figures de Ramon Llull, Ramon de Penyafort i Arnau de Vilanova. La seva monumental obra sobre el llinatge dels Borja va marcar una fita en el camp de la historiografia sobre l'època del Renaixement.

El P. Miquel Batllori, jesuïta exemplar, gran home d'Església i historiador excepcional, compliria el proper 1 d'octubre 100 anys. Per tal de commemorar aquest esdeveniment, a partir del 2 d'octubre tindrà lloc la inauguració oficial de l'Any Batllori, que compta amb el suport institucional de la Generalitat de Catalunya. La Companyia de Jesús i l'Església catalana se sumaran a aquesta celebració des de diferents contribucions. A l'acte assistiran moltes autoritats, encapçalades per José Montilla, president de la Generalitat de Catalunya.

Patrimoni de la cultura catalana

«Aquesta celebració parteix d'una idea col·lectiva de nombrosos amics del P. Batllori: professors, homes d'Església, etc. L'objectiu fonamental és fer un balanç del que ha significat el P. Miquel Batllori per a Catalunya en concret i per

P. Miquel Batllori,
un savi de la
cultura catalana.

a la història en un sentit més general», va explicar el P. Josep M. Benítez, jesuïta, doctor en Història i company d'estudi del P. Batllori durant molts anys, en el programa *Finestra oberta* de Ràdio Estel, presentat i dirigit pel periodista Ignasi Miranda.

La figura del P. Batllori és patrimoni de la cultura catalana. El P. Benítez va recordar un dels primers llibres que va escriure el P. Batllori. Es titula *Vuit segles de cultura catalana a Europa. Assaigs dispersos* (1958). «És un volum que té molta importància perquè ell li va voler donar un significat especial. I és que l'any 1958 difícilment s'acceptava que hi hagués una cultura catalana que tingués el gruix de vuit segles de vida. A més, el va voler publicar només en català.»

El P. Josep M. Benítez va voler agrair sobretot tres persones que han estat cabdals per fer realitat l'Any Batllori: Agustí Alcoberro, director del Museu Història de Catalunya; Oriol Izquierdo, director

de la Institució de les Lletres Catalanes, i Joan Manel Tresserras, conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya. «El senyor Alcoberro va ser el primer que va escriure una biografia, en vida del P. Batllori, sobre l'il·lustre historiador», va manifestar el P. Benítez.

Quatre dimensions significatives

En els darrers mesos s'han publicat a *Catalunya Cristiana* una sèrie d'articles escrits pel P. Josep M. Benítez que han ajudat a introduir la celebració de l'Any Batllori. En aquests escrits, l'autor ha analitzat la figura del P. Batllori des de quatre vessants, «com a estudiós, com a historiador de la cultura, com a historiògraf de la historiografia i com a home que tenia una dialèctica intel·lectual que passava de la dispersió (geogràfica, temàtica o d'idees) a la unificació sapiencial». El P. Benítez va comentar que els articles eren «pretensament enrevessats en el desenvolupament per no caure en cap polèmica, i sortosament així ha estat».

Pel que fa al seu tarannà, el P. Benítez va ressaltar que «el P. Batllori tenia un gran sentit de l'humor, educat i irònic, fins i tot sarcàstic en alguns moments, i una retentiva d'allò més prodigiosa». I va afegir: «Treballava catorze hores diàries. Era molt pietós i, mentre llegia, cantava cançons com ara *Moreneta en son*. Feia pregària amb el cant.»

«El P. Miquel Batllori es caracteritzava —va afirmar el P. Benítez— per posseir una alçada espiritual extraordinària. Era un home que va arribar als 93 anys fidel a unes conviccions pregones d'uns valors superiors; tenia assimilat, des de molt endins, la dialèctica dels exercicis de sant Ignasi.»

Entre les iniciatives que es duran a terme durant l'Any Batllori, destaca l'acte d'inauguració del curs acadèmic 2009-2010 de la Facultat de Teologia de Catalunya, que tindrà lloc el proper 7 d'octubre, on la lliçó inaugural versarà sobre el P. Batllori. A més, la Institució de les Lletres Catalanes editarà un llibre que homenatjarà el P. Miquel Batllori i que portarà per títol *La saviesa cordial del P. Batllori*, de l'Editorial Barcino. També s'està preparant una pel·lícula sobre el gran historiador de la cultura catalana.

Onze universitats li van atorgar conjuntament el títol de doctor «honoris causa» el 23 de maig del 2002.

Gran llegat cultural

Miquel Batllori va néixer l'1 d'octubre del 1909 a Barcelona. Va estudiar primària i batxillerat a l'Escola Jesuïta del carrer Casp de Barcelona. Era doctor en Història i llicenciat en Dret, Filosofia i Teologia. L'any 1928 va ingressar a la Companyia de Jesús i el 1940 va ser ordenat sacerdot. La seva obra, escrita en diversos idiomes, supera els dos-cents títols. Els seus estudis assagístics han contribuït a assenyalar nous camins d'investigació.

Al llarg de la seva vida, va rebre molts reconeixements: l'any 1982, el Premi Creu de Sant Jordi; el 1985, la Medalla d'Or de la Generalitat de Catalunya; el 1990, el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes; el 1995, el Premi Príncep d'Astúries de Ciències Socials, juntament amb l'historiador portuguès Joaquim Veríssimo Serrão; el 1998, la Medalla d'Or de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i el 2001, el Premi Nacional de les Lletres Espanyoles i la Medalla d'Honor del Parlament de

Catalunya. Així mateix, el 23 de maig del 2002, onze universitats dels Països Catalans el van investir conjuntament doctor *honoris causa*.

Entre els seus llibres, cal destacar els següents: *Recuerdos de casi un siglo* (2003, amb Cristina Gatell), *Lingüística i etnologia al segle XVIII: Lorenzo Hervás* (1999), *Els catalans en la cultura hispanoitaliana* (1998), *Les reformes religioses al segle XVI* (1996), *De l'humanisme i del Renaixement* (1995), *La família Borja* (1994), *Església i societat a la Catalunya del segle XVIII* (1990), *Ramón Llull: antologia filosòfica* (1984), *Catalunya a l'època moderna: recerques d'història cultural i religiosa* (1971), *Josep Finestres: epistolari* (1969), *La cultura hispano-italiana de los jesuitas expulsos* (1966), *Ignasi Casanoves: relíquies literàries* (1960), *Balmes i Casanoves, estudis biogràfics i doctrinals* (1959), *Vuit segles de cultura catalana a Europa* (1958) i *Jerónimo Nadal y el Concilio de Trento* (1946).

El patrimoni cultural al servei de la catequesi

■ Celebrades les XXIX Jornades Nacionals de Patrimoni Cultural

SIC
Segòvia

Amb el lema «La raó de ser del patrimoni cultural de l'Església: la catequesi», Segòvia va acollir recentment les XXIX Jornades Nacionals de Patrimoni Cultural de l'Església. Organitzades per la Comissió Episcopal de Patrimoni, que presideix Mons. Juan José Asenjo, la trobada va convocar delegats diocesans per al Patrimoni Cultural, representants dels capítols catedralicis, directors de museus, arxius i biblioteques, responsables de patrimoni cultural de l'Església i experts en catequesi. El tema monogràfic proposat per a aquestes Jornades va ser valorat per tots els participants com a molt suggeridor i de gran interès per la seva dimensió pràctica, perquè ha obert un camí per al diàleg i l'estudi interdisciplinari.

La reflexió sobre la dimensió evangelitzadora, catequètica i pastoral del patrimoni cultural de l'Església no és nova. L'estudi de la perspectiva evangelitzadora del patrimoni cultural de l'Església ha estat present en molts d'aquests encontres i forma part de les preocupacions dels responsables del Patrimoni Cultural. Són nombroses les experiències evangelitzadores i catequètiques que es realitzen en els darrers anys per mitjà d'exposicions i publicacions. En aquesta ocasió, l'objectiu de les jornades s'ha centrat en l'estudi de l'origen i raó de ser del patrimoni cultural i, en concret, la seva funció catequètica. Per als organitzadors, la preocupació «no és tant les qüestions catequètiques, sinó la força i el valor que adquireixen les diverses expressions artístiques i documentals per a l'acció catequètica actual». «Es tracta d'un servei que desitgem prestar des del patrimoni cultural de l'Església a l'acció catequètica avui», afegeixen.

La trobada va aplegar experts en patrimoni i catequesi de totes les diòcesis espanyoles.

L'art de les esglésies pot ser una gran catequesi en imatges.

La presència d'experts en catequesi a les Jornades ha ajudat a valorar el moment actual de la catequesi a l'Església i la contribució que hi pot prestar el patrimoni cultural. Amb això s'ha originat una petita experiència d'estudi interdisciplinari. Aquest estudi, en què han de participar historiadors de l'art, filòsofs, antropòlegs, teòlegs, pedagogs i catequetes, ha d'afavorir la inserció del patrimoni cultural en la vida de l'Església. En aquest sentit, els responsables de patrimoni assistents a la trobada proposen «un diàleg que sigui

fecund i il·luminador amb els catequetes, amb els quals volem col·laborar des dels béns culturals de l'Església als quals servim, procurant-ne la conservació, restauració, estudi i difusió». I afegeixen: «Com a responsables del patrimoni cultural de l'Església, la nostra ocupació i preocupació no es limita a ser mers conservadors d'uns béns o vestigis del passat als quals es concedeix un alt valor històric i estètic, però que no tenen cap altre valor, buits dels seu contingut religiós i de la seva funció cultural. Estem convençuts que la nostra tasca i responsabilitat és la de conservar, restaurar i inventariar uns béns que hem heretat d'aquells que ens han precedit en la fe, que conserven la memòria de l'Església perquè són testimoni de la seva vida i de la seva acció secular.» En aquest sentit, i com a conclusió de les Jornades, tant assistents com organitzadors han manifestat que «els béns patrimonials de l'Església són vius, conserven el seu valor històric, estètic i religiós per a l'home d'avui, al qual ajuden perquè pugui elevar el seu esperit al Creador i serveixen per a la lloança divina i l'acció evangelitzadora de l'Església».

Festival de cinema en memòria de Joan Pau II

ACI / Miami

La primera edició del Festival de Cinema Joan Pau II, inspirat en els ideals del recordat Pontífex d'utilitzar l'art per promoure la fe, tindrà lloc a Miami (Estats Units) durant el cap de setmana del 30 d'octubre a l'1 de novembre del 2009. El lema del primer certamen en memòria de Karol Wojtyła serà «Fe a través de la tempesta».

Aquest festival «té el compromís de mostrar pel·lícules d'alta qualitat, fetes per cineastes d'arreu del món que il·lustren la força de la fe en els moments de crisi de l'ésser humà i que emfatitzen la bellesa, la lluita i els triomfs de la vida diària», han manifestat els organitzadors.

Laura Alvarado, codirectora i coordinadora de l'esdeveniment, ha explicat que «aquest festival, el festival de la gent, presentarà pel·lícules que promoguin l'amor, la dignitat humana, el respecte, el

El papa Joan Pau II era un entusiasta de l'art al servei de la fe.

perdó, la compassió i tots els moments crítics i tribulacions que posen a prova el cos i l'esperit de l'ésser humà». Junament amb la projecció de les pel·lícules i documentals hi haurà conferències i concerts.

«La diversitat cultural i religiosa que ofereix Miami és el camp més fèrtil per donar vida a aquest festival interreligiós. Amb la seva bellesa geogràfica i el seu clima envejable, Miami és el lloc ideal per aplegar els cineastes de la fe», ha assenyalat Rafael Anrrich, director del Festival i director de Comunicacions.

Totes les pel·lícules del I Festival Internacional de Cinema Joan Pau II seran jutjades d'acord amb l'expressió artística de Joan Pau II, el qual sostenia que «a través de la seva creativitat artística, l'home s'assembla més que mai a la imatge de Déu». Per als organitzadors, avui més que mai fan falta obres d'art que mostrin la humanitat amb uns altres ulls.

«Alma mater», primera incursió discogràfica de Benet XVI

ACI / Londres

El segell discogràfic Geffen UK/Universal ha anunciat que la veu de Benet XVI s'inclourà, per primera vegada, en la producció *Alma Mater*, que contindrà diversos cants religiosos i oracions, i que veurà la llum a finals de novembre. El que es recapti d'aquest projecte servirà per promoure diversos projectes de formació musical en països pobres.

Els cants, ha informat la casa discogràfica, seran en llatí, portuguès, italià i alemany. El disc inclourà lletanies i pregàries a la Mare de Déu. La veu del Sant Pare estarà acompanyada pel cor de l'Acadèmia Filharmònica Romana, dirigida per Mons. Pablo Colino.

En aquest projecte també hi participa l'Orquestra Filharmònica Reial Britànica, que enregistrarà la música en el conegut estudi Abbey Road de Londres. La veu del Papa serà provista per Ràdio Vaticana, que habitualment enregistra les misses i les oracions papals.

«Estem entusiasmats que Benet XVI hagi apreciat i beneït aquest projecte», ha assenyalat Colin Barlow, president de Geffen UK.

Coses de la vida

Hospital de les Magdalenes

Cecília Aranés Mallol

Membre de la Causa de Canonització del beat Pere Tarrés

Hola, amics! El 31 d'agost passat, festivitat de Sant Ramon Nonat, es van complir 59 anys de la mort del beat Dr. Pere Tarrés. Vull recordar un dels seus temes preferits: la castedat. D'entre les darreres responsabilitats que va exercir, destaca la de ser director espiritual de les dones ingressades a l'Hospital de les Magdalenes, a Barcelona. Era una institució civil amb finalitat mèdica per atendre dones de vida pública malaltes.

Durant la Setmana Santa del 1950, el Dr. Tarrés va predicar uns exercicis espirituals a l'hospital. Va parlar de castedat. Va ser com una flama d'esperança i va tenir impacte tal que una de les dones ingressades va fer una promesa. Va passar el temps i, un cop donada d'alta, aquesta dona va refer la seva vida. Va contraure matrimoni i el ram de núvia, com havia promès, el va dipositar, sota la mirada del seu espòs i del vigilant de l'indret, a la tomba del beat, que aleshores estava ubicada a Montjuïc. Amb el rostre ple de llàgrimes, aquella núvia va recordar el sermó sobre la castedat i l'impacte que li havia produït. La força de la paraula i l'exemple fan meravelles.

Segona fase de restauració de l'ermita de Santa Anna de Montornès

Joan Boronat / Montblanc

Amb motiu del XIV Aplec de Santa Anna, es va inaugurar la segona fase de les obres de restauració de l'ermita de Santa Anna de Montornès (Montblanc), en un acte celebrat el dia de la patrona, a la tarda, i presidit per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol. El prelat va concelebrar l'eucaristia amb diversos preveres de la comarca de la Conca de Barberà, amb l'assistència d'una multitud de fidels procedents dels pobles vinculats amb l'ermita, com són Barberà, Prenafeta i Montblanc.

En l'homilia, l'arquebisbe Jaume va glossar la figura de la santa i va encoratjar els presents a continuar donant suport a l'obra restauradora fins al seu acabament. L'actuació que s'inaugurava era el nou enllosat i la restauració del cambril i de la bancada de la façana. Acabada la cerimònia litúrgica, l'arquebisbe de Tarragona va beneir la nova imatge, còpia de l'original, obra de l'escultor Joaquim Camps.

La festa va acabar amb el cant dels goigs i la veneració de la imatge, tot degustant la coca que ofereix la parròquia de Barberà.

El poble de Pira recull fons per a la restauració de la parròquia

J. B. / Pira

Amb l'objectiu de recaptar diners per ajudar a sufragar les despeses per les obres de restauració de l'església parroquial, dedicada a l'advocació de Sant Salvador, els veïns de Pira han organitzat diferents activitats. Entre elles, destaca el sopar celebrat el 24 de juliol, que va aplegar 150 persones a la mateixa plaça de l'Església.

Com ja és costum, després d'aquest sopar parroquial es va organitzar un generós bingo, amb repartiment de diversos premis i obsequis, a més de gaudir d'una vetllada que va ser amenitzada pel grup local Show de Nit. La recaptació, juntament amb els ingressos que s'obtenen per les aportacions voluntàries, ajudarà a tirar endavant les properes obres que consistiran en la restauració de les dues façanes laterals del temple.

Guixers rehabilita el patrimoni del municipi

■ Aquest municipi del Solsonès està format per nuclis rurals de població

Ramon Estany

Guixers

L'Ajuntament de Guixers ha apostat per restaurar el seu patrimoni històric i des de fa uns sis mesos treballa en la restauració d'alguns indrets del municipi. D'aquesta manera, s'han destinat 23.000 euros de les ajudes del Pla Estatal d'inversió local a l'ampliació del cementiri de Valls, amb la construcció de nou nínxols. També es treballa en la restauració del cementiri de Sant Martí de Guixers i en el reforçament de la teulada d'aquesta ermita. Els 27.000 euros d'aquesta actuació s'han sufragat amb recursos de l'Ajuntament. «A Guixers tenim un ric patrimoni d'esglésies i cementiris i tenim el deure de conservar-lo», va explicar l'alcalde de Guixers, Marià Chaure.

Guixers és un municipi del Solsonès, situat a la Vall de Lord, a la confluència del Cardener i de l'aigua de Valls. El sector occidental s'estén des de la serra del Querol, al massís de Port de Comte i del coll de Jou, fins al tossal de la creu del Codó i la capçalera de la rasa de Vilamala. El sector oriental s'estén per la vall inferior de l'aigua de Valls, entre la serra dels

El municipi vol restaurar la seva riquesa patrimonial.

Bastets i la serra de Busa, al sud, i la serra de Guixers, al nord. El municipi està format per masies disseminades que constitueixen els diferents nuclis rurals de població: Valls, Castelltort, Corriu, Guixers, Montcalb, Sisquer i Vilamantells.

L'actuació més important de restauració del patrimoni de Guixers s'està duent a terme a l'església de Sisquer. S'han destinat 90.000 euros a la rehabilitació quasi integral de l'edifici: s'ha restaurat la teulada i se n'han pintat els interiors. El bisbat ha aportat 12.000 euros en forma de subvenció per a la rehabilitació de Sisquer; 35.000 els ha aportat l'Ajuntament amb recursos propis i la resta s'han aconseguit d'altres subvencions.

Campanars

Delfí Dalmau i Argemir
delfidalmau@yahoo.es

Vilada

Propera a Berga, entremig de muntanyes, a 750 metres d'altitud, aquesta petita població gaudeix d'una vista paisatgística magnífica i al cim del pendent on es troba s'hi aixeca l'església parroquial de Sant Joan, construïda al segle XVII i molt refeta el 1939, després que en els fets de la guerra del 1936 resultés molt danyada.

Consta d'una nau i un transsepte coberts per voltes de llunetes. A la base de la volta uns grans òculs proporcionen molta lluminositat a l'interior. La nau té una llargada de 25,50 metres i una alçada de 12,45; l'amplada total comptada des del fons de les capelles laterals en fa 13,50. És una església modesta, però ben endreçada i digna.

El seu campanar té planta quadrada (5,35 x 5,35 metres) amb lesenes cantone-

res i cap a mitja alçada es transforma en un segon cos octagonal; visiblement perd volum. Al mur alt que dona la cara al poble esglaonat, als seus peus hi té l'esfera del rellotge. Per l'interior té estructura cilíndrica —la seva originalitat— i una escala de cargol de pedra arrapada als murs arriba fins a la cel·la tot deixant un ample ull central. La cel·la queda oberta per quatre finestres d'arc de mig punt emmarcades de petits carreus i dovelles, una a cada costat altern. Els seus murs presenten paraments de paredat de llosa amb carreus als caires; està coronat per una cornisa destacada i

una teulada piramidal octagonal baixa. Es troba mig incorporat a l'ala esquerra del temple, a migjorn, proper a la capçalera orientada a ponent. Fa una alçada de 33,50 metres.

I ARA TAMBÉ US PODEU SUBSCRIURE A L'EDICIÓ DIGITAL PER NOMÉS 65 EUROS L'ANY

DONEU-VOS D'ALTA A WWW.CATALUNYACRISTIANA.CAT

**Catalunya
Cristiana**
Una xarxa per a
l'evangelització

**Subscriviu-vos-hi ara
per només 111,30€ l'any**

**Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)**

Edició en català ☐

Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 111,30€ per any

☐ Amb dos pagaments semestralment de 55,65€

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data

Entitat

Oficina

DC

Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

L'orgue de Montserrat es deixa veure

■ L'Escolania torna a cantar la «Salve Regina» i el «Virolai» a la basílica, un cop acabades les vacances

Redacció
Montserrat

El nou orgue de la basílica de Montserrat va prenent forma. Un cop acabades les obres de condicionament de l'espai on anirà ubicat —al lateral esquerre de la nau— i enretirada la lona i la bastida que l'amagaven, ha quedat al descobert l'estructura de l'instrument, que construeix l'empresa Blancafort, Orgueners de Montserrat, de Collbató (Baix Llobregat), i que comptarà amb 4.242 tubs, farà 12,5 metres d'alçada i pesarà uns 12.000 quilos.

Aquest instrument es convertirà en un dels més grans del Principat i permetrà situar Montserrat i Catalunya en els primers nivells musicals internacionals, ja que comptarà amb les prestacions dels orgues més grans d'Europa. El mes de desembre del 2009 està previst que finalitzi la construcció, que donarà pas al procés d'afinació de l'instrument, que durarà tres mesos. El concert inaugural de l'orgue serà el diumenge 25 d'abril del 2010.

L'estructura de l'instrument, al descobert.

Per tal de donar a conèixer la magnitud d'aquesta obra artesanal, la seva funció dins de la litúrgia i dins de la música en general, l'abadia de Mont-

serrat i l'Obra Social de Caixa Penedès han ideat un projecte pedagògic destinat als alumnes de 3r, 4t, 5è i 6è d'Educació Primària, que compta amb el suport del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Aquest projecte es donarà a conèixer properament i està pensat per portar-lo a terme el curs vinent, 2009-2010.

L'Escolania ja és a Montserrat

D'altra banda, el dijous 20 d'agost es van incorporar els escolans que, a partir d'aquest mes de setembre, cursaran 5è i 6è de Primària i 1r i 2n d'ESO, un cop han finalitzat les seves vacances. Els nous alumnes, els de 4t de Primària, ho faran al·l'ini del curs escolar. Per tant, l'Escolania torna a cantar la *Salve Regina* i el *Virolai*, a les 13.00 h, a la basílica de Santa Maria de Montserrat —de dilluns a divendres— i una *Salve* i un motet polifònic al final de l'ofici de vespres. Aquestes dues peces les canten només de diumenge a dijous, a les 19.10 h, aproximadament.

MicroBank concedirà un milió d'euros en microcrèdits promoguts per la URL

Redacció / Barcelona

La rectora de la Universitat Ramon Llull, Dra. Esther Giménez-Salinas, i el president de MicroBank, Josep Francesc de Conrado, han signat un conveni de col·laboració per al finançament de microcrèdits. L'acord entre MicroBank (el banc social de "la Caixa") i la URL facilitarà els préstecs de petites quantitats a projectes innovadors d'emprenedors de l'entorn universitari. MicroBank farà una inversió creditícia d'un milió d'euros.

El criteri de concessió dels microcrèdits per part de MicroBank atén fonamentalment la confiança en la persona i la viabilitat dels projectes a finançar. Hi poden accedir clients mancats de les garanties i avals requerits pel sistema financer tradicional.

MicroBank, en funcionament des del setembre del 2007, es dirigeix a totes les persones amb uns recursos econòmics limitats, amb l'objectiu de fomentar l'activitat productiva, el desenvolupament personal i la creació d'ocupació. Des de l'inici de la seva activitat, el banc ha finançat més de 41.000 projectes a tot Espanya. A Catalunya, MicroBank ha concedit crèdits a més de 13.000 iniciatives. Els joves universitaris emprenedors troben en el microcrèdit l'instrument per al seu primer establiment professional en la creació d'una petita empresa. Les activitats que predominen entre els negocis iniciats pels joves beneficiaris de MicroBank són el comerç i les microempreses en el sector serveis.

Estil Estel:

recomanacions discogràfiques

★ Joan Isaac, *Autoclàssic*. Sony Music.

Bellesa musical

Aquest àlbum és una interessant col·laboració discogràfica entre Joan Isaac i Luis Eduardo Aute, dos dels autors més grans de la cançó d'autor en català i en castellà, respectivament, i mirall de posteriors generacions d'artistes. La matèria primera són alguns dels temes seleccionats d'entre el repertori imprescindible d'Aute i que Isaac fa seus en homenatge a aquestes cançons i al seu autor. El resultat final és d'una extraordinària bellesa musical.

★ Abe Rábade, *Piano solo*. Nuba/Karonte.

Jazz espiritual

El jove pianista i compositor gallec Abe Rábade continua la seva impecable trajectòria professional a la recerca, un cop més, d'un jazz espiritual que en aquesta ocasió li permet connexions amb altres disciplines. Els onze temes d'aquest treball discogràfic van ser concebuts originalment per acompanyar l'espectacle *Jazzia*, una memorable síntesi de jazz i màgia que el mateix Rábade i l'il·lusionista Kiko Pastur han arribat a representar plegats.

★ Orquestra Internacional Maravella, *Ballem?* Picap.

Grans èxits

L'Orquestra Internacional Maravella va néixer a Caldes de Malavella el 1951. Ara ens presenten un nou disc amb les millors cançons de tots els temps, però amb la novetat que tots els temes estan perfectament versionats en llengua catalana. Entre d'altres cançons, hi podem trobar *New York, New York*, *Només tu* («Only you»), *Jo t'estimo, tu m'estimes* («Somos novios»), etc. Cal destacar la col·laboració de Núria Feliu amb el tema *Un petó més, amor meu!*

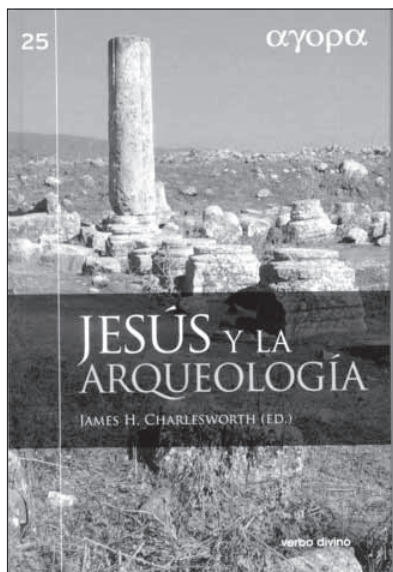

★ Gertrudis, *500*. Música Global.

Rumba catalana

Gertrudis és considerat el grup que ha revolucionat la rumba catalana, ja que l'ha fusionada amb altres ritmes com ara el *reggae* o el *funky*. El 21 de novembre del 2008 va celebrar a la sala Razzmatazz 2 de Barcelona un concert commemoratiu, que es va enregistrar i ja s'ha convertit en el quart àlbum de grup. Hi van participar convidats com Pau Donés, de Jarabe de Palo; Lichis, de La Cabra Mecànica; Xavi Sarrià, d'Obrint Pas, o Pablo Mora, de Lagarto Amarillo.

Llibres

Recrear el passat

Moltes són les coses que l'arqueologia té encara per treure a la llum sobre la vida de Jesús de Natzaret. La tasca arqueològica ajuda a recrear el passat. Tocar un atuell de dos mil anys d'antiguitat que un jueu d'un poble petit freqüentat per Jesús va tenir entre les mans ens pot ajudar a comprendre els qui van estar en contacte amb Jesús. Aquesta obra conté aportacions dels arqueòlegs i especialistes bíblics més importants.

AA.DD., *Jesús y la arqueología*. Editorial Verbo Divino, Col·lecció *αγορα*, Estella 2009, 687 pàg.

Assumir la maduresa

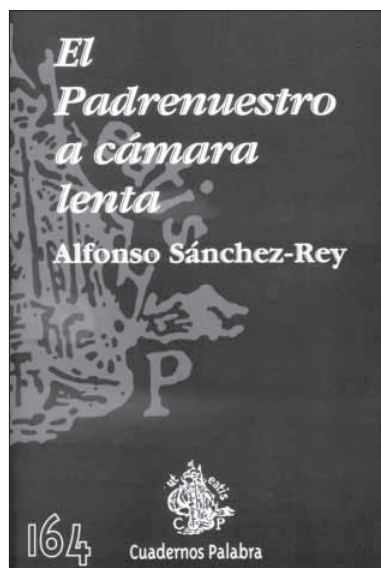
Complir seixanta anys ja no és motiu de preocupació davant la imminent arribada de la vellesa; al contrari, és el moment de preparació per fer balanç d'una vida plena. Aquest llibre, de la psicòloga i psicoterapeuta Marie de Hennezel, aposta per la necessitat d'assumir la maduresa com un fascinant canvi de vida, plena de vitalitat i de coneixement permanent d'un mateix; així mateix, transmet ànim i ganes de viure.

Marie de Hennezel, *La suerte de envejecer bien. La plenitud de la vida*. Plataforma Editorial, Barcelona 2009, 242 pàg.

Herència preciosa

Quan a Jesús els seus deixebles li van demanar que els ensenyés a resar, Ell va pronunciar, per primera vegada, el Parnostre. Aquestes paraules són un tresor per al qui pretén ser ànima d'oració. «Nosaltres, agraïts, hem de rebre-les amb veneració especialíssima i hem de tornar-les i fer-les nostres», explica Alfonso Sánchez-Rey, sacerdot i doctor en Filologia. Aquest és l'objectiu d'aquestes pàgines: «Anar assaborint aquest llegat, aquesta herència preciosa.»

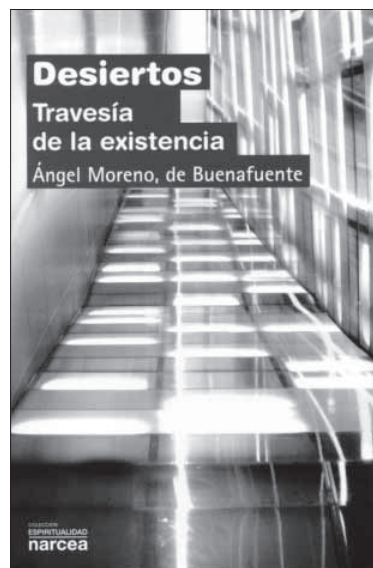
Alfonso Sánchez-Rey, *El Padrenuestro a cámara lenta*. Ediciones Palabra, Col·lecció Cuadernos Palabra, Madrid 2009, 412 pàg.

Emoció i fantasia

Adriana es crea un paradís propi, poblat per amics imaginaris i una família triada per ella. Una nit veu un «blanquíssim, bonic i enigmàtic» unicorn, que viu en la reproducció d'un famós tapís, amb el qual viu aventures extraordinàries. Es tracta d'una obra mestra de la cèlebre novel·lista Ana María Matute. A través de la seva lectura, el lector té el pressentiment que també ell, alguna vegada, va formar part d'aquesta realitat invisible i meravellosa.

Ana María Matute, *Paraíso inhabitado*. Ediciones Destino, Col·lecció Ancora i Delfín, Barcelona 2008, 396 pàg.

Principi de saviesa

Amb motiu del quarantè aniversari d'ordenació sacerdotal i de la seva estada a Buena Fuente del Sistol (Guadalajara), Ángel Moreno, de Buena Fuente, ens ofereix quaranta reflexions sobre la vida, embastades amb el fil conductor del desert, en paral·lel amb l'itinerari de l'Èxode. L'autor comparteix la seva experiència com a testimoni; una experiència que pot ser principi de saviesa per a tots els qui cerquen o necessiten alguns suports en el seu camí, tantes vegades semblant a la marxa del poble de Déu pel desert.

Ángel Moreno, de Buena Fuente, *Desiertos. Travesía de la existencia*. Editorial Narcea, Col·lecció Espiritualidad, Madrid 2009, 168 pàg.

Propietats terapèutiques

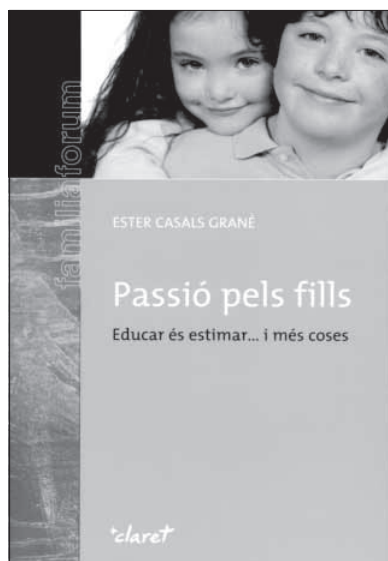
Els suc de fruita i verdura tenen propietats terapèutiques poderoses i ens aporten grans beneficis per a la nostra salut. Amb les combinacions que proposa la Dra. Montse Folch, especialista en nutrició i dietètica, podem millorar i reforçar el sistema immunitari, enfortir i incrementar l'energia del cos, alleujar certs mals i depurar i desintoxicar l'organisme. Aquest llibre conté 500 receptes nutritives de suc i batuts.

Dra. Montse Folch, *Zumoterapia para tu salud*. Ediciones Styria, Barcelona 2009, 256 pàg.

Educació infantil

Què significa ser pare o mare? A través de valuosos testimonis de pares i mares, amb fills en edats compreses entre els 0 i els 6 anys, ens adonem que no hi ha una única manera d'educar. Cada família ha d'anar trobant i construint la seva pròpia fórmula, i anar adaptant-la al creixement dels fills i a les circumstàncies que viuen. Aquest volum pretén fer-nos reflexionar sobre la responsabilitat que tenim en l'educació dels nens.

Ester Casals Grané, *Passió pels fills. Educar és estimar... i més coses*. Editorial Claret, Col·lecció Familiaforum, Barcelona 2009, 196 pàg.

Món alat

El naturalista, fotògraf i realitzador de documentals Jaume Sané ens ofereix en aquest volum la possibilitat d'endinsar-nos en l'apassionant món dels ocells, d'una manera tan senzilla com didàctica. D'aquesta manera, podrem conèixer la biologia de les aus, identificar les espècies més interessants de la nostra fauna (cigonya, falcó pelegrí, faisà, guatlla, pit-roig, merla, cadenera...), com construir i instal·lar menjadores, etc.

Jaume Sané, *Conèixer els ocells*. Col·lecció Conèixer, Cossetània Edicions, Valls 2009, 144 pàg.

Crítica literària

Cristóbal Sàrrias

Bon humor... blanc

D'humor n'hi ha de moltes classes. L'humor negre, en el qual els tempeaments necròfils, que gaudeixen amargant-se la vida, en són els veritables campions; l'humor verd, vulgar, de determinats tarats mentals que són feliços amb els dobles sentits i gaudeixen amb la rebotiga del sexe; l'humor groc, humor relacionat amb la política, en el qual sobresurt la burla o el sarcasme, en el sentit crític i criticaire de l'adversari o de qui governa; l'humor marró, dels que gaudeixen de l'estil «escarabat piloter» i embruten la convivència amb al·lusions a allò que forma part de l'activitat fisiològica elemental...

Hi ha, però, per sort, els qui són capaços de divertir amb un humor net, sa, suggeridor i amè, que jo m'atreveria a anomenar humor blanc, pel que té d'humà, relaxant i optimista, sense indicis de trampa ni cartró. Entre ells, cal comptar-hi amb Joan

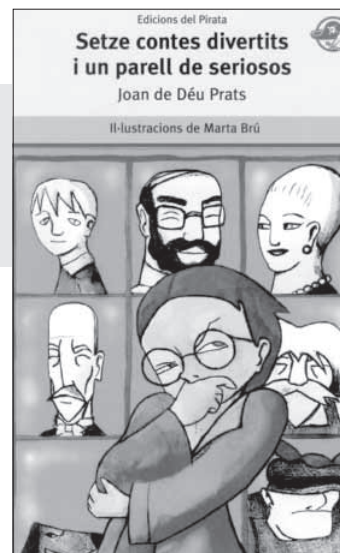
Joan de Déu PRATS
Setze contes divertits...
Edicions. del Pirata, Barcelona 2005, 128 pàg.

de Déu Prats, que en aquest petit volum ens dona peu a assaborir unes dosis agradables de bon humor.

Amb bon sentit del que és el ridícul, i observant les contradiccions i paradoxes en les quals ens movem els humans, recorre situacions reals en les quals sap trobar el moment clau del que serà el protagonisme dels seus titelles, uns cops voluntàries i d'altres agafades a contrapèl en la seva activitat real o la seva utopia. Sap descobrir el que té d'irònic en moltes persones particulars o en situacions col·lectives, i ho explica com qui no vol la cosa, fent que el somriure acompanyi la lectura. Un hu-

mor sa i simpàtic, que demostra una gran capacitat de sensibilitat subtil, i una dosificació hàbil de llenguatge i estil. Domina la tècnica del conte o de l'anècdota, difícil en la presentació successiva de situacions.

Hi ha un fons d'ironia —no pas de burla o sarcasme— davant del món tecnificat o les actituds que són, de vegades, hàbits de determinades classes socials, o que es deixen influir per les modes. Potser és

fàcil infravalorar alguns aspectes de la vida actual, tot i que la crítica que se'n desprèn és de sentit comú.

Els divuit contes són una cura d'humilitat per a tothom, perquè, rient rient i amb noblesa, es «posen en solfa» molts aspectes de la vida moderna, amb referències al més quotidià, viscuda inconscientment en dimensions que ni tan sols sospitem. Joan de Déu Prats,

que escriu contes deliciosos per a nens, aquí és un cronista irònic i benèvol de la realitat, ja sigui amb antropomorfismes molt suggeridors —en el cas de l'òssa pirinenca— o l'oficina del circ i els seus pallassos. Un relax estiuec excel·lent...

Crítica teatral

Andreu Sotorra

Escriptor, periodista i col·laborador de Ràdio Estel

Una habitació de por

L'HABITACIÓ DE VERÒNICA / d'Ira Levin

ADAPTACIÓ: Hèctor Claramunt.

INTÈRPRETS: Lluís Soler, Mercè Montalà, Sílvia Marty i Miquel Sitjar.

DIRECCIÓ: Hèctor Claramunt.

PRODUCCIÓ: Shankara Teatre.
 Club Capitol. Fins al 4 d'octubre

Amb el crac del 29, coses del destí, va néixer Ira Levin (1929-2007), autor novaiorquè, mestre dels suspens, considerat un artesà del gènere. Ira Levin era fill d'un comerciant jueu de Manhattan i va començar la seva carrera creativa des de molt jove com a guionista de televisió. Però de seguida es va dedicar a la narrativa, el teatre i el cinema. Entre les seves adaptacions a la pantalla tenim *Rosemary's baby* (sotstitulada aquí sense gaire encert com *La llavor del diable*, 1968), amb la direcció de Roman Polanski, amb John Cassavetes i Mia Farrow.

L'obra *L'habitació de Verònica*, en versió catalana, ja es va estrenar la passada primavera amb notable èxit de públic. I és un encert que s'hagi tornat a fer novament perquè té l'èxit assegurat. Aprofitar els recursos invertits en una producció, quan la proposta s'ho val, és una bona opció i, en temps de cinturons que s'estrenen, les reposicions teatrals, afortunadament per als que hi treballen, sorgiran com bolets de tardor i les trobarem les properes setmanes.

A *L'habitació de Verònica*, escrita el 1974, l'autor explora el territori de la psicosis en un ambient reclus. Han passat trenta-cinc anys des de la seva redacció, però hem de dir que no es nota. Precursor modern del terror, Ira Levin porta a escena, amb una arquitectura tan estilitzada com perfecta, el parany en el qual cau una noia de vint anys que, mentre passa el dia en un restaurant amb un amic, accedeix a

Marc Hubach / Shankara Teatre

la petició que els fa una parella ja gran, un matrimoni que inspira confiança. Resulta que el físic i la cara de la noia són tan semblants als d'una altra noia presumptament morta, Verònica Brabissant, d'una família benestant, que el matrimoni gran demana a la parella jove que els acompanyi a la mansió on treballen com a majordoms del darrer membre de la família. Es tracta d'una dona ja anciana, germana de la tal Verònica desapareguda, que viu una segona joventut en estat senil, mirant al passat en el túnel del temps.

Però el fet és que, malgrat que els espectadors sàpiguen que assistiran a una trama de misteri i de terror, no es poden ni imaginar per on aniran els trets. I és que aquí, l'estructura de l'obra, on rau el mèrit principal del guió que desvetlla lentament, progressivament i amb una bona

dosi de sorpresa, què és el que s'amaga rere la petició de la parella de majordoms i quin n'és el desenllaç.

L'habitació de Verònica és una obra d'una hora i mitja intensa, que permet als intèrprets jugar amb un treball que els fa créixer perquè tots ells tinguin la possibilitat d'interpretar dos —o fins i tot tres!— papers diferents, malgrat que a la ficció, només siguin un. El teatre dins del teatre té, en aquesta obra, una de les trames més ben resoltes. Fins al punt que el salt fictici en el temps domina tota l'acció i transporta els espectadors des del 2009 al 1968 i, un altre cop, al 2009.

Per fer més creïble aquest salt, l'adaptació dramàtica d'Hèctor Claramunt ha situat el temps de l'acció en el moment present. Tan present que té lloc el mateix dia de la representació i, pràcticament, a la mateixa hora de la funció. L'obra està plena de referències molt actuals que el dramaturg Ira Levin, si aixequés el cap, no podria fer cap altra cosa que agrair. A l'exterior, a més, rere una finestra amb reixes, hi ha una tempesta, element atmosfèric típic del gènere de por.

El terror al teatre no és com el terror al cinema. La psicosis es transmet només per la força dels intèrprets.

Hèctor Claramunt, jove debutant en la direcció escènica, actor i guionista de la sèrie televisiva *Àngels i sants*, ha aconseguit un espectacle atractiu, capaç de traslladar sense estridències el gènere del thriller a l'escenari. I fa la impressió que,

deixant-se endur per la bona base del guió d'Ira Levin, ha treballat amb pulcritud cadascun dels personatges i n'ha extret el millor de cadascun.

Magnífica, l'actriu Mercè Montalà, poc habitual en els escenaris, però coneguda a televisió, sobretot per la seva presència en llargues temporades de telenovelles com *Nissaga de poder* (1996-1998) i *El cor de la ciutat* (2006-2008). Aquí s'enfronta a un canvi de personalitat que va de dona del servei a mestressa de casa i després a... val més no dir a què. Perfecte, el veterà actor Lluís Soler, que està rodant i protagonitzant aquests dies una pel·lícula sobre el maqui Caracremada. A *L'habitació de Verònica*, l'actor és còmplice dels fets, en un salt també de majordom a germà de... callem novament. I senzillament ponderat, creïble, gairebé espectador del que passa, l'actor Miquel Sitjar, amic de la noia víctima del parany, doctor de ficció i... un altre misteri per descobrir.

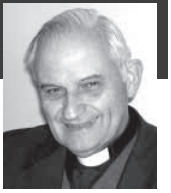
La jove actriu Sílvia Marty, que podríem dir que és la protagonista de l'obra, pel paper que interpreta, igualment fa un exercici d'adaptació física cap a quaranta anys enrere, gairebé davant mateix de l'espectador, per passar de la reacció d'histeria, quan descobreix el parany en el qual ha caigut, al paper de Verònica que tots els altres desitzen veure.

Un espectacle de por que, per tranquil·litzar futurs espectadors, no provoca exactament por, però sí que es penetri en el cervell de l'autor i que, juntament amb ell, es construeixi una trama que va de la seguretat innocent de la joventut al descobriment de la desconfiança i la maldat que s'amaga darrera d'un excés de confiança. «¡Mai més no creuré ningú!», crida en un moment donat la protagonista. Però molts cops la pèrdua de la innocència no té marxa enrere, malgrat que trobi, com en aquest cas, el camí barrat per a sempre.

Actualitats científiques

La sonda «Kepler» a la recerca de planetes semblants al nostre

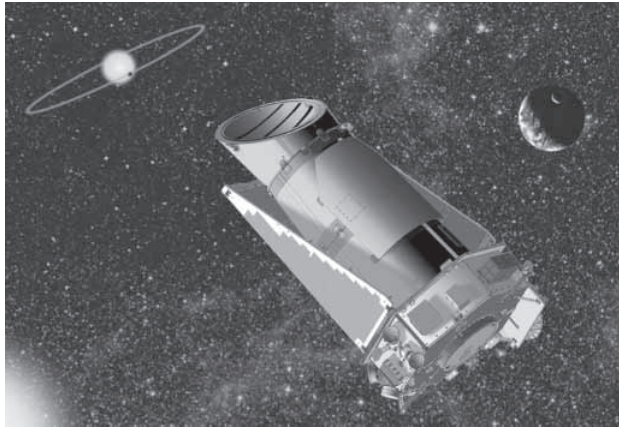
Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Va ser llançada a l'espai el març passat. Com veieu us en parlo amb retard. Però, com que no ha perdut actualitat el que està fent, crec que puc parlar-ne sense por d'estar fora de joc. Va ser la NASA la que va construir aquesta sonda i la va posar en òrbita des del cap Canaveral. Quina missió té?

Ja sabeu que portem descoberts més de tres centenars de planetes entorn d'estrelles. Però tots són molt grans, com ara Júpiter —que té una massa de més de mil vegades la de la Terra— i, a més, són molt propers a l'estrella que els reté. Per això molts astrònoms els anomenen «Júpiter calents». Pocs dels trobats són més petits i encara fan centenars de masses terrestres. El que es pretén amb aquesta sonda és detectar-ne dels que hi hagi a la nostra galàxia d'una mida semblant a la del nostre habitat. Per què fer-ho amb una sonda a l'espai? Segur que ho heu endevinat: perquè dona més claredat a les imatges la visió de més enllà de la nostra atmosfera. Cal una gran precisió per mesurar la llum.

La sonda *Kepler* és un autèntic observatori. Té 5 metres d'alçada i conté un telescopi

d'1,4 m de diàmetre. La llum que li arriba de qualsevol punt del cosmos és captada per un sensor de 95 milions de píxels, que pot individuar una minva de lluminositat de 10-40 milionèsimes. Aquesta disminució correspondria al trànsit d'un planeta petit per davant de la seva estrella. És així com captarà la possible existència d'un planeta. L'avantatge que té enregistrar els trànsits és poder determinar el radi i el període de l'òrbita del planeta, cosa que fins ara no s'havia portat a terme. I és un mètode molt fiable per poder calcular-ne la massa. Això és, doncs, el que farà aquesta sonda. El pla dels astrofísics que han realitzat aquesta meravella d'aparell és estudiar cent mil estrelles ja seleccionades abans, amb l'esperança de trobar-hi uns 500 planetes de les dimensions del nostre. El treball que està fent amb meticulositat és en una àrea compresa entre les constel·lacions del Cigne i la

Lira. Serà una realització de tres a quatre anys. Ja ens diran si arriba a trobar un planeta ben semblant al nostre. Però, és clar, no voldrà pas dir que el puguem anar a visitar un dia. Es trobarà, amb tota seguretat, a uns quants anys llum de la Terra. Només satisfarà un interès científic. No pas cap necessitat de l'espècie humana.

La intimitat de la matèria

12 El magnetisme té relació amb l'electricitat

La troballa del corrent elèctric feta per Alessandro Volta el 1800 no era la d'una simple curiositat física. Va provocar el descobriment de l'electròlisi per William Nicholson i Anthony Carlisle, cosa que, amb l'aplicació a gran escala que en féu Humphry Davy, i després també Michael Faraday, va fer donar un pas molt important en el progrés de la ciència química. Fornia un mètode per descompondre substàncies, escatir-ne la composició i aïllar nous elements químics. Però la cosa no acabà aquí. El corrent elèctric havia de donar més sorpreses.

Un experiment amb resultat inesperat

Va ser el 1820 que es publicà una nova descoberta referent a l'electricitat: el corrent elèctric pot produir magnetisme! L'article en què s'exposava la troballa apareixia a la revista *Annales de Chimie et Physique* firmat per un danès, Hans Christian Oersted (1777-1851), catedràtic de física i química a la universitat de Copenhaguen. Aquest professor havia nascut a Rudkøbing (Langeland), fill d'un farmacèutic. De jove havia treballat a la botiga amb el seu pare i, després de l'educació que d'ell havia rebut, semblava que es decantaria per la ciència química, però no fou així; preferí estudiar física. I el 1806, després de viatjar per Europa per ampliar coneixements, als 29 anys d'edat, ja n'obtenia la càtedra a la mateixa universitat on s'havia graduat.

Després de la descoberta, feta per Volta, del corrent elèctric, les universitats europees, a més dels aparells corresponents a experiments d'electrostàtica que ja tenien, havien anat instal·lant una pila

elèctrica per fer experiments de càtedra. La de Copenhaguen no era cap excepció. Des de feia uns anys una experiència del programa de física era mostrar que l'atracció elèctrica i l'atracció magnètica eren de classe diferent. Només calia veure com els pols nord i sud d'un imant no exercien cap acció sobre les electricitats (estàtiques, és clar) positiva i negativa. Això es feia acostant un imant als pols d'un condensador d'electricitat. Oersted ho havia fet moltes vegades. Però un dia de 1819 se li ocorregué demostrar una cosa que no entrava en el programa: que el corrent elèctric no tenia tampoc cap influència sobre els imants. Així ho creia ell. Ja havia mostrat que una agulla magnètica es mantenia impertorbable assenyalant el nord encara que li atansessin una càrrega elèctrica, positiva o negativa, per gran que fos. Va voler, doncs, completar l'experiment fent una cosa semblant amb un corrent elèctric produït per una pila voltaica: hi acostà una agulla imantada i... amb gran sorpresa d'ell i dels deixebles l'agulla girà fins a col·locar-se perpendicular a la direcció del fluid elèctric. Va repetir l'experiència posant el fil conductor en totes les direccions possibles i sempre l'agulla se situava en posició perpendicular. I invertint el sentit del corrent l'agulla girava 180° i també es posava com anteriorment.

Ja no hi havia dubte que era un efecte nou i el nostre professor publicava detalladament el resultat de les seves descobertes l'any següent com hem dit. Era el naixement de l'electromagnetisme. Però ell no va saber treure més suc d'aquella troballa. Va ser en altres llocs que van sorgir investigadors per analitzar aquesta interacció d'electricitat i magnetisme. I ja

sabem que això havia de portar moltes conseqüències. Avui dia s'anomena *oersted* la unitat d'intensitat de camp magnètic en el sistema CGS electrostàtic, en honor del professor danès.

Un francès enuncia les primeres lleis de l'electromagnetisme

Es deia André-Marie Ampère (1775-1836). Va néixer a Lió un 20 de gener. Dotat d'una extraordinària intel·ligència, als tretze anys ja s'havia llegit els vint volums de l'Enciclopèdia Francesa. Tenia catorze anys quan esclatà la revolució francesa i, tot just iniciada, la Convenció condemnava a la guillotina el seu pare per les seves idees polítiques antirevolucionàries. Això provocà en André-Marie un estat de prostració que va fer témer per la seva salut mental. No podia comprendre que un ciutadà noble i honrat, com era el seu progenitor, hagués de morir ajusticiat.

Va trigar vuit anys a refer-se'n. Ho aconseguí gràcies a la seva fe cristiana que mantingué sempre. El 1799 es casà amb Julie Carron, després d'obtenir amb dificultats el permís de la família de la noia per causa de la penúria econòmica en què ell es trobava. Per tirar endavant la família s'instal·là de professor de matemàtiques. I al cap de quatre anys moria l'esposa deixant-lo amb un fill de tres anys. Aleshores deixà Lió per anar a París, on obtingué una càtedra de matemàtiques a l'Escola Politècnica. Per refer la vida es casà un altre cop, però la segona esposa no era com la primera; acabaren separant-se al cap d'un any i ell hagué de prendre cura de la filla nascuda d'aquella malaurada unió, perquè ella no se'n vol-

gué fer càrrec. La mare i la germana d'Ampère, sabent que es trobava en dificultats, anaren a viure amb ell a París. Gràcies a aquesta ajuda es pogué dedicar a la ciència, cosa que també l'ajudà a no caure en una depressió. A part de la matemàtica, en el seu exercici de professor, també féu contribucions a la química que van fer que el 1814 fos admès a l'Acadèmia de Ciències de París. El 1819 també feia de professor de Lògica.

El dilluns 11 de setembre de 1820 el secretari de l'Acadèmia de Ciències, el rossellonès Francesc Aragó, exposava als assistents a la sessió ordinària de la institució la troballa feta per Hans C. Oersted, i Ampère fou qui més s'hi interessà. La física era la ciència en què mai no s'havia endinsat i passarà a la història com a físic. Muntà un laboratori a casa i per rudimentari que sigui li permetrà arribar al descobriment de dues lleis fonamentals de l'electromagnetisme: 1a: «Un nedador que avancés en el sentit del corrent elèctric cap a l'agulla magnètica veuria que el pol nord d'aquesta se li posava a l'esquerra» (Regla de la mà dreta o del llevataps, se'n diu ara) i 2a: «Dos corrents elèctrics del mateix sentit s'atrauen, i de sentit contrari es repel·leixen.» També trobà la manera de produir corrent elèctric sense recórrer a la pila voltaica: fent bascular un imant s'indueix un corrent en un circuit. Era el fonament de la dinamo! Però Ampère no passà d'aquí. Un altre aniria més enllà: Faraday. Ho explicarem al pròxim capítol.

D'Ampère hem d'acabar dient que va morir tuberculós el 1836. La seva mort va ser una mort ben cristiana, no podem deixar de subratllar-ho, com cristiana havia estat tota la seva vida. Un amic que l'assistia li suggerí llegir-li passatges de la *Imitació de Crist* del Kempis i ell contestà: «Com vulguis, però no cal, me la sé tota de cor.» Anys més tard, en honor seu s'acordà anomenar *ampère* la unitat de la intensitat del corrent elèctric en el sistema de mesures internacional o MKSA.

Des del carrer

DANIEL PAJUELO VÁZQUEZ, A.K.A. SMDANI

Anunciar la Bona Nova a ritme de rap. Això és el que pretén el marianista Daniel Pajuelo amb el llançament de la seva primera maqueta musical: «3^n Dando vida.» Més conegut entre els joves com a «a.k.a. smdani» (nom artístic), aquest entusiasta religiós valencià, de 32 anys, enginyer informàtic i educador, sent la crida a evangelitzar sent servir nous llenguatges, des de la convicció que gèneres com el rap poden ser realment eficaços avui. Si vols deixar-te sorprendre per la força dels seus ritmes i missatges, pots descarregar-te gratuïtament la seva maqueta a <http://smdani.marianistas.org>.

«El rap és un llenguatge molt potent per transmetre l'Evangelí»

Samuel Gutiérrez

—Què fa un religiós marianista gravant una maqueta d'un estil tan poc habitual a l'Església?

—Cercó respondre dia a dia a la crida del Senyor. Aquesta forma de viure m'ha portat fins aquí. Què feia un veritable jueu com Jesús menjant amb pecadors? Cercar dia a dia complir la voluntat del Pare. Sento una forta crida a comunicar l'amor que Déu ens té, el missatge i vida de Jesús, i cerco fer-me comprensible als homes i dones d'avui. Per això aprenc llenguatges nous.

—Tan nous com el rap?

—Des de petit sempre m'ha agradat el *break dance*, el rap... Fa uns anys, quan vivia a Barcelona, vaig sentir la primera maqueta del grup Praxiz. El seu treball em va sorprendre gratament i el seu testimoni cristià em va impactar. Vaig veure amb claredat que es podia arribar als joves d'una manera totalment nova i sense renunciar gens a la Veritat. Vaig descobrir que el rap és un llenguatge molt potent per transmetre missatges, perquè no fa servir com a suport melodies que s'enganyen sinó lletres amb sentit. Del que

escoltava, n'aprenia, i alhora sentia necessitat de completar-ho amb el meu propi testimoni. Aquesta vocació de comunicador unida a diferents signes que van confluïr-hi em va fer pensar que era hora de llançar-s'hi de cap.

—3^n Dando vida... El títol de la maqueta sona una mica críptic.

—El motiu de la maqueta té com a base la pel·lícula *Cadena de favors*, en la qual un professor proposa un projecte als alumnes: canviar el món. El jove protagonista en la seva ingenuïtat, dibuixa un pla: cadascú haurà d'ajudar tres persones en alguna cosa que sigui important, una cosa que no poden fer per elles mateixes, i elles faran el mateix per tres persones més. Així es crearà una cadena de favors que canviarà el món. 3^n és la fórmula que permet saber a quanta gent arriba la cadena en el nivell «n» de transmissió. La maqueta és una invitació perquè siguis com aquest jove, i visquis donant vida. A les cançons transmeto la idea que l'origen de la cadena es troba en Crist i s'allarga fins als nostres dies.

—És evident, doncs, que aquest treball està concebut com a instrument d'evangelització...

—És clar. Tot i que caldria definir què entenem per evangelitzar. Molta gent rebutja el terme perquè li sona a proselitisme, a captar adeptes per a la religió cristiana. No és aquest el seu sentit ni el meu propòsit quan vaig treure la maqueta. Jo entenc per evangelitzar amarar la cultura dels valors de l'Evangelí: estimar el proïsme i perdonar l'enemic, cercar la reconciliació, ser constructius i pacífics en una societat que premia les tensions i els conflictes, despertar l'amor per allò humà, per la natura, per la vida interior i el desig de tenir cura de tot això i dur-lo a la plenitud. En definitiva, és comunicar amb la pròpia vida que Déu ens estima i que és possible viure una vida de comunió amb Ell. Molts joves sentiran aquestes cançons, alguns les escoltaran, i d'altres, menys, les interioritzaran. Els que les deixin ressonar dins seu descobriran la crida que hi ha a posar la mirada en Jesús i a sortir d'ells mateixos.

—Els joves no se senten «ratllats» per un missatge cristià tan explícit?

—Els joves són molt més oberts que nosaltres, els adults. Si bé és veritat que estan molt influïts per les modes, al món del *hip hop* acostumen a apropar-s'hi els més inconformistes, joves que no segueixen el que marquen els «40 principals» o la «MTV». Si sé que aquest disc no sonarà mai a la ràdio, ni sortirà a la tele, què haurà de passar perquè un noi l'escolti? A la cultura *hip hop* espanyola, funciona fonamentalment el boca a boca. Per això és tan important que la difusió sigui viral, de mà en mà, en cadena: 3^n.

Mons. José Delicado Baeza

Arquebisbe emèrit de Valladolid

Vacances o manca de treball?

Entenem les vacances com un temps de descans raonable de la persona que normalment té feina. L'atur obrer és una altra cosa i ben lamentable. Déu va fer el món i l'home de manera que per a aquest, la vida pròpia i el progrés de la natura i de la mateixa societat, sigui una tasca inevitable. El treball humà és una activitat transitiva, és a dir, d'una naturalesa que, començant pel subjecte humà, està adreçada a un objecte extern, a «dominar la terra», diu el Gènesi. L'home es realitza a si mateix, construeix el món i serveix els altres treballant. Ha d'adaptar a la seva activitat laboral a la vida de família, a la convivència social i també a la festa i al descans.

Tots necessitem una dosi vacacional adequada: els joves en el seu curs escolar, els professionals de diverses feines i disciplines, les mestresses de casa en les seves tasques domèstiques, etc. Per als creients també hauria de ser un incentiu la invitació que Jesús fa als deixebles: «Veniu ara vosaltres sols en un lloc despoblat i reposeu una mica», alguns minuts al dia per llegir i resar, i el dia del Senyor a la setmana, en les festes de precepte.

Pensant-ho millor

No tenir feina, l'atur laboral, és una altra realitat ben dolorosa. Les estadístiques sobre aquesta matèria són clares, es renoven periòdicament amb els seus sinistres percentatges, fins i tot de famílies en què tots els membres són a l'atur. Els darrers sondejos ho assenyalen com el gran mal social del nostre temps i com a amenaça del futur. Trista expectativa de les noves generacions. Fan bé tots els partits polítics en assenyalar la desocupació com un objectiu preferent. Però, ho serà en realitat i de manera eficaç? El treball és el bé social per excel·lència, perquè és necessari per a la persona i a la vegada escàs. Hem passat de considerarlo com un càstig a valorar-lo com una riquesa de la qual molts actualment i en el

futur previsible estan i continuaran estant provats. La situació anímica d'aquestes persones en la seva dignitat i en la seva esperança de realització personal i familiar ratlla la tragèdia. Esgarrifa l'afirmació que fan alguns estudiosos de les realitats socials en pronosticar que ja no hi haurà feina, tal com s'entenia tradicionalment, durant tota la vida i a jornada completa per a tota la població activa possible. La mà d'obra, a causa de les mutacions econòmiques i tècniques, serà cada cop menys necessària per a la producció i ni tan sols per als serveis coneguts, per la qual cosa caldrà crear ocupació en altres activitats potser encara per descobrir.

No es pot simplificar el que és complex, però alguna cosa no rutlla en l'organització de la societat quan produeix efectes tan perniciosos que amenacen de convertir-se en una veritable «calamitat social». No tenim cap vareta màgica, per descomptat, però és clar que cal una política decidida, realista i generosa, amb participació activa de totes les forces socials, entitats empresarials, sindicats, poders econòmics, opinió pública, corresponsabilitat de tota la societat, solidaritat, etc., en els criteris ètics fonamentals. Els suggeriments de la nova encíclica *Caritas in veritate* són la llum que ha de guiar en aquesta hora i sempre.

Rauxa

Un projecte de futur?

Eduard Brufau

Catalunya necessita un projecte de futur a llarg termini, un projecte nacional que fixi quin mena de país volem ser, quins són els pilars bàsics que l'han de fonamentar i cap a on volem anar. Ha de ser un pas qualitatiu que ens permeti sortir del desconcert en què ens trobem immersos de fa temps. Però sigui quin sigui aquest projecte comú —perquè les opcions són diverses— és imprescindible que abans tinguem una població catalana capaç d'assumir-lo. Ara per ara, però, no

sembla que la nostra societat estigui preparada per assumir cap projecte. En general no es compromet a res, és superficial i voluble, de poc caràcter, i amb brots creixents de mala educació —o d'incivisme, si volem fer servir un eufemisme de moda. Primer, doncs, caldria canviar el tarannà de la població, i que quedi clar que això no es pot fer només des de la política. D'alguna manera, des d'un àmbit diferent, s'ha de fer una certa pedagogia que resulti eficient, s'ha d'educar la societat per engrescar-la i que sigui responsable. Si no es fa així, qualsevol projecte nacional que es tingui pensat corre el perill de ser un gegant amb peus de fang.